

Käyttäjien kokemus uudesta kauppakeskuskampuksesta Case: Laurea Lohja

Marissa Sirkiä

Laurea-ammattikorkeakoulu

Käyttäjien kokemus uudesta kauppakeskuskampuksesta
Case: Laurea Lohja

Marissa Sirkiä
Liiketalouden koulutusohjelma
Opinnäytetyö
Huhtikuu, 2020

Marissa Sirkiä

Käyttäjien kokemus uudesta kauppakeskuskampuksesta Case: Laurea Lohja

Vuosi

2020

Sivumäärä

75

Opinnäytetyön tarkoituksena on kehittää Laurea-ammattikorkeakoulun tulevaisuuden oppimistiloja Lohjan uuden kampuksen käyttäjäkokemuksesta saadun tiedon avulla. Lohjan kampus muutti kesällä 2019 uusiin, yhtenäisiin tiloihin kauppakeskuksen toiseen kerrokseen. Kampuksen vanhat tilat sijaitsivat kahden eri organisaation tiloissa. Opinnäytetyön tavoitteena oli selvittää, miten uuden kampuksen käyttäjät kokevat uudenlaiset, ajanhenkiset ja yhtenäiset tilat.

Tietoperustassa kerrotaan Laurean Lohjan kampuksen suunnittelusta ja siihen vaikuttavista tekijöistä. Tämän jälkeen kuvaillaan uuden kampuksen fyysiset tilat. Tietoperusta jatkuu luvulla oppimisympäristöistä. Luvussa tarkastellaan opinnäytetyön kannalta keskeisimmät oppimisympäristöjen ulottuvuudet, jotka ovat fyysinen ja sosiaalinen ulottuvuus. Seuraavaksi kerrotaan tilojen käytettävyydestä ja käyttäjäkokemuksesta sekä miten näitä tieteenaloja tutkitaan.

Aineistonhankintaan käytettiin sekä määrällistä että laadullista tutkimusmenetelmää. Määrällistä tietoa kerättiin Lohjan kampuksen opiskelijoille ja henkilökunnalle suunnatulla kyselyllä. Kyselyssä kartoitettiin kampuksen käytettävyyttä ja käyttäjien kokemuksia 17 väittämän avulla. Laadullinen tieto saatiin kyselyn avoimista vastauksista sekä kuudesta teemahaastattelusta.

Tutkimuksen tulosten perusteella Lohjan uuden kampuksen tilat soveltuvat käytettävyydeltään hyvin sairaanhoidon, sosionomian ja liiketalouden opetukseen ja opiskeluun sekä muuhun työskentelyyn. Kampuksen käyttäjien kokemus tiloista on pääsääntöisesti positiivista. Tiloissa viihdytään ja yhtenäiset tilat mahdollistavat spontaaneiden vuorovaikutustilanteiden syntymisen. Lisääntynyt vuorovaikutus edistää kampuksen yhteisöllisyyttä ja yhdessä tekemistä sekä mahdollistaa yhteistyön kehittymisen yli koulutusalojen.

Asiasanat: Lohjan kampus, oppimisympäristö, käytettävyys, käyttäjäkokemus

The purpose of this thesis is to develop the future learning environments of Laurea University of Applied Sciences with the knowledge gained from the user experience of the new Lohja campus. In summer 2019, the Lohja campus moved to new, uniform premises on the second floor of the shopping center. The old campus facilities were located in the premises of two different organizations. The aim of this thesis project was to find out how the users of the new campus experience the new and modern spaces.

The knowledge base begins with a presentation of the Lohja campus from the design phase to a description of the physical facilities of the new campus. The knowledge base continues with a discussion of learning environments. In terms of this thesis, the most important dimensions of learning environments are the physical and social dimensions. The knowledge base continues with the theoretical framework of usability and the user experience of the facilities and how to study them.

Quantitative and qualitative research methods were used to obtain the data. Quantitative data was collected through a questionnaire addressed to students and personnel at the Lohja campus. The survey clarified campus usability and user experience with 17 different statements. Qualitative data was obtained from open-ended questionnaire responses and from six theme interviews.

Based on the results of the study, the premises of the new Lohja campus are well-suited for teaching and studying nursing, social services and business management. The campus users' experience of the premises is generally positive. Users like to spend time at the campus and the cohesive spaces allow for spontaneous interaction. Increased interaction promotes campus community spirit and collaboration. The campus premises enable the development of collaboration across educational disciplines.

Keywords: Lohja campus, learning environment, usability, user experience

Sisällys

1	Johdanto	6
1.1	Tarkoitus ja tavoite.....	7
1.2	Opinnäytetyön rakenne	8
2	Laurean Lohjan kampus	8
2.1	Uuden kampuksen suunnittelu	9
2.2	Lohjan uusi kampus.....	10
3	Oppimisympäristö	17
3.1	Fyysinen ja sosiaalinen oppimisympäristö	18
3.2	Oppiminen ja oppimisympäristö ammattikorkeakoulussa.....	19
3.3	Oppimisympäristön muutos	19
4	Käytettävyys.....	21
5	Käyttäjäkokemus	23
6	Tutkimusmenetelmät ja tutkimuksen kulku	26
6.1	Kyselytutkimus	26
6.2	Teemahaastattelut	27
6.3	Tutkimuksen kulku.....	28
7	Määrällisen tutkimuksen tulokset	30
7.1	Tilojen käytettävyys, muunneltavuus ja tilatehokkuus	31
7.2	Viihtyisyys ja ergonomia	34
7.3	Uusien tilojen vaikutus.....	35
8	Laadullisen tutkimuksen tulokset.....	38
8.1	Tilan fyysinen ulottuvuus.....	38
8.2	Tilan sosiaalinen ulottuvuus.....	47
9	Johtopäätökset	49
9.1	Onnistuneet ratkaisut	50
9.2	Kehittämis ehdotukset	52
9.3	Pohdinta	52
	Lähteet	54
	Kuviot	59
	Taulukot	59
	Liitteet.....	60

1 Johdanto

Teknologisen kehityksen myötä kampusten käyttäjien tilankäyttötavat ovat muuttuneet. Tilojen on mukauduttava muutoksiin ja myös tuettava niitä. Muutosten myötä myös verkko-opinnot ovat lisääntyneet, mikä osaltaan vaikuttaa korkeakoulujen tilojen käyttöasteisiin madaltavasti. (Rytönen & Korpinen 2015, 62-63.) Samalla kestävä kehityksen periaatteet kannustavat niin yrityksiä kuin korkeakoulujakin kustannustehokkuuteen sekä ympäristöllisistä että taloudellisista syistä. Kehitys vaikuttaa tilojen käyttöön sekä tilojen suunnitteluun ja uudistamiseen. (Hietanen, Mikkonen, Nenonen & Nissinen 2011, 7-11.)

Muutos asettaa uudenlaiset vaatimukset tiloille, joissa työskennellään tai opiskellaan. Työelämässä vaaditaan yhä enemmän vuorovaikutustaitoja, ongelmanratkaisutaitoja ja tiimityöskentelytaitoja. Näitä taitoja tarvitaan myös kehittämislähtöisessä korkeakouluopiskelussa. Nykyaikaan mukautuvien tilojen tulisi mahdollistaa käyttäjien vuorovaikutus sekä tukea tiimityöskentelyä. Perinteiset opetus- tai työskentelytilat ovat näihin toimintoihin usein liian kankeita ja jopa liian hierarkkisia. Jotta tilat vastaavat muutosten tuomiin tarpeisiin, tulee niiden olla monikäyttöisiä, muuntojoustavia, käyttäjälähtöisiä ja kustannustehokkaita. Tulevaisuuden kampus voidaan myös nähdä eräänlaisena tukikohtana, joka tarjoaa käyttäjilleen vain välttämättömät ja tarpeelliset tilat. Tilat muille toiminnoille haetaan lähiympäristön resursseista. Tällainen ajatus mukailee Espoon kaupungin ja Aalto-yliopiston yhteistä Koulu palveluna -konseptia. Tilojen jakaminen kasvattaa käyttöasteita ja näin ollen tukee kestävä kehitystä (Espoon kaupunki 2016).

Laurea-ammattikorkeakoulu kehittää kampuksiensa fyysisiä tiloja ja oppimisympäristöjä huomioiden myös edellä mainitut asiat. Lohjan kampus muutti kesällä 2019 uusiin tiloihin vasta valmistuneeseen Kauppakeskus Loheen. Vanhan kampuksen tilat eivät enää palvelleet käyttäjiensä tarpeita. Ne sijaitsivat kahdessa eri rakennuksessa kahden eri organisaation tiloissa. Nyt opiskelijat ja henkilökunta ovat päässeet työskentelemään omiin, heidän tarpeisiinsa suunniteltuihin yhteisiin kampustiloihin. Uusi Lohjan kampus on moderni oppimisympäristö, jossa käyttäjälähtöisyys, tilojen muuntojoustavuus ja tilatehokkuus on ollut osana suunnittelua alusta alkaen. Oppimisympäristön uudenlaisten ratkaisujen ja taitavan sisustuksellisen suunnittelun lisäksi Lohjan kampuksesta tekee mielenkiintoisen kohteen tutkimukselle sen korkeakoulukampukselle poikkeuksellinen sijainti kauppakeskuksessa.

Tämän opinnäytetyön tutkimuksessa päästään selvittämään käyttäjien kokemuksia uuden kampuksen tiloista sen ensimmäisen lukuvuoden aikana. Toimeksiantajana työssä toimii Lau-

rean kehittämispäällikkö Elina Flemming. Toimeksiantaja pitää tärkeänä saada tutkittua tietoa tilojen käyttäjien kokemuksista. Tietoa voidaan hyödyntää Laurean tulevaisissa kampusprojekteissa ja oppimisympäristöjen muutostöissä.

1.1 Tarkoitus ja tavoite

Tutkimus painottuu oppimisympäristöjen fyysiseen ja sosiaaliseen ulottuvuuteen. Tutkimuksessa keskitytään kampuksen tiloihin, joihin kaikilla kampuksen käyttäjillä on pääsy. Henkilökunnan monitilatoimiston ja sen käyttäjäkokemuksen tutkiminen on rajattu työn ulkopuolelle. Aihe on liian laaja käsiteltäväksi tämän opinnäytetyön yhteydessä.

Kampuksen käyttäjäryhmiä ovat opiskelijat, opettajat ja muu henkilökunta. Kampuksen käyttäjiin kuuluu myös muita tahoja, kuten yritysyhteistyökumppaneita. Sidosryhmien käyttäjäkokemus on kuitenkin rajattu pois tästä tutkimuksesta, jotta työ ei laajenisi liikaa.

Tarkoituksena on kehittää Laurean tulevaisuuden oppimisympäristöjä.

Tavoitteena on selvittää, miten Lohjan uuden kauppakeskuskampuksen käyttäjät kokevat uudet tilat.

Millainen uusi tila on käytettävyydeltään?

Minkälaisia käyttäjäkokemuksia uusi kampus on tuonut käyttäjilleen?

Onko uusilla, yhtenäisillä tiloilla vaikutusta yhdessä tekemiseen ja yhteisöllisyyteen?

Kuvio 1: Opinnäytetyön tarkoitus, tavoite ja tutkimuskysymykset

Opinnäytetyön tarkoituksena on Laurean tulevaisuuden oppimistilojen kehittäminen käyttäjien kokemuksista saatavien tietojen avulla. Tavoitteena on selvittää, miten Lohjan uuden kampuksen käyttäjät kokevat uudet tilat. Tilan ja sen käyttäjien suhdetta tarkastellaan kolmesta eri näkökulmasta, joista muodostuu tämän opinnäytetyön tutkimuskysymykset. Tutkimuskysymykset ovat: Millainen uusi tila on käytettävyydeltään? Minkälaisia käyttäjäkokemuksia uusi kampus on tuonut käyttäjilleen? Onko uusilla, yhtenäisillä tiloilla vaikutusta yhdessä

tekemiseen ja yhteisöllisyyteen? (Kuvio 1). Tutkimuskysymyksiin lähdettiin hakemaan vastauksia opiskelijoille ja henkilökunnalle suunnatulla kyselytutkimuksella sekä henkilökunnalle tehdyillä teemahaastatteluilla.

1.2 Opinnäytetyön rakenne

Johdannon jälkeen opinnäytetyössä kerrotaan Laurean Lohjan kampuksen suunnittelusta ja esitellään uuden kampuksen tilat. Tietoperusta jatkuu kolmannessa luvussa, jossa selvitetään moniulotteista oppimisympäristön käsitettä. Tämän opinnäytetyön kannalta keskeisimpiä oppimisympäristön ulottuvuuksia ovat fyysinen ja sosiaalinen ulottuvuus, joihin perehdytään alaluvuissa hieman tarkemmin. Luvussa esitellään myös oppimisympäristön muutosta ja ammattikorkeakoulujen opetuksen luonnetta.

Neljännessä ja viidennessä luvussa käydään läpi tietoperustaa tilojen käytettävyyteen ja tilojen käyttäjäkokemukseen liittyen. Viidennessä luvussa käyttäjäkokemukseen vaikuttavia tekijöitä avataan myös ympäristöpsykologisen tiedon avulla.

Kuudennessa luvussa kerrotaan opinnäytetyön määrällisen ja laadullisen tutkimuksen menetelmistä. Määrällisen tutkimuksen aineisto kerättiin kyselyn avulla. Laadullisen tutkimuksen aineisto koostui kyselytutkimuksen avoimista vastauksista sekä teemahaastatteluista. Luvun lopussa kuvaillaan tutkimusprosessin eteneminen ja kulku.

Tuloslukuja ovat luvut seitsemän ja kahdeksan. Luvussa seitsemän esitetään määrällisen tutkimuksen tulokset. Luku on jaoteltu kolmeen teemaan, jotka pääpiirteittäin koostuvat käytettävyydestä, viihtyisyydestä ja uusien tilojen vaikutuksesta yhteisöön. Luvussa kahdeksan laadullisen tutkimuksen tulokset esitetään fyysisen oppimisympäristön ja sosiaalisen oppimisympäristön näkökulmista.

Opinnäytetyön viimeisessä luvussa tiivistetään tutkimuksen tulokset sekä esitellään tulosten perusteella keskeisimpiä onnistuneita ratkaisuja Lohjan uudella kampuksella. Luvussa kerrotaan myös, mihin asioihin Laurean tulisi tulevaisuuden oppimisympäristöjen muutostöissä kiinnittää huomiota. Lopuksi pohditaan tämän opinnäytetyön onnistumista.

2 Laurean Lohjan kampus

Laurea-ammattikorkeakoulu toimii Uudellamaalla kuudella eri kampuksella. Kampukset sijaitsevat Otaniemeen, Leppävaaraan, Tikkurilaan, Porvooseen, Hyvinkäälle ja Lohjalle. Laureassa opiskelee noin 7400 opiskelijaa. Laurean henkilökuntaan kuuluu noin 550 jäsentä. (Laurea 2020a.) Laurean Lohjan kampuksella opiskelijoita on yli 500 ja henkilökunnan jäseniä yli 30. Lohjalta valmistuu tradenomeja, sosionomeja ja sairaanhoitajia. (Laurea 2020b.)

2.1 Uuden kampuksen suunnittelu

Lohjan vanhalla kampuksella tilat olivat eri rakennuksissa ja myös eri kerroksissa, jolloin käytettäviin tiloihin suhteutettuna lukuisten porrasaulojen, käytävien ja tuulikaappien neliömäärät eivät olleet tehokkaasti hyödynnettävissä. Lohjan vanhan kampuksen tiloja oli yhteensä 2056 m², joista henkilökunnan käytössä oli noin 330 m². Työtilaratkaisu, jossa kaikilla henkilöstön jäsenillä oli oma henkilökohtainen työpiste avokonttorissa, vei runsaasti neliöitä kokonaispinta-alasta.

Monimuoto- ja verkko-opetuksen yleistyminen vähentää tilojen tarvetta. Toisaalta monimuoto-opiskelu tuo tilojen tarpeelle epätasaisuutta, koska lähipäivät sijoittuvat viikon loppupäähän. Tulevaisuuden käyttöasteiden voidaan ajatella pienenevän entisestään verkko-opintojen lisääntyttyä. Turhilta neliöiltä haluttiin välttää, sillä tilatehokkuus tarkoittaa myös kustannustehokkuutta. Tilatehokkuus on myös ympäristönäkökulmasta vastuullista. Ihan kaikkia palveluita, etenkin pienellä kampuksella, ei tarvitse löytyä kampuksen omien seinien sisältä. Kampus haluttiin mieltää ennemmin yhteisönsä keskukseksi niin, että lähiympäristön tiloja ja palveluita voitaisiin hyödyntää. (Flemming 2020.)

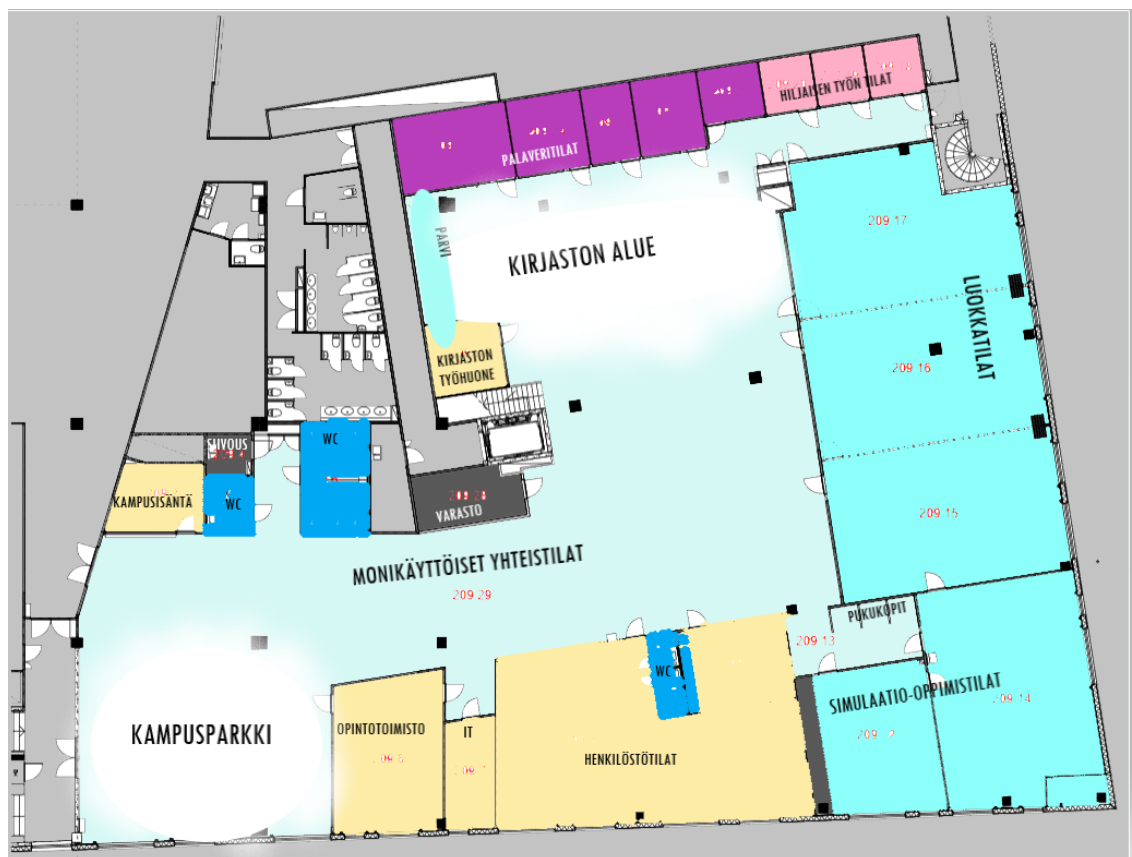
Lohjan uuden kampuksen omat tilat haluttiin saman katon alle. Tavoitteena oli mahdollisimman avoimet, monikäyttöiset, yhteistyötä tukevat ja muuntojoustavat tilat. Tilojen tavoitteena oli myös tukea uudentlaisia oppimisen ja opiskelun tapoja. Yleisten tilojen toivottiin mahdollistavan käyttäjien keskinäisen vuorovaikutuksen ja yhdessä tekemisen. Kampuksesta toivottiin yhteisönsä keskusta ja uuden kampuksen tarkoitus oli myös nostaa Laurean korkeakouluprofiilia Lohjalla. (Flemming 2020.) Muuntojoustavuus on tärkeä rakenteellinen ominaisuus sekä lyhyellä että pitkällä aikavälillä tarkasteltuna. Muuntojoustava tila sopeutuu tulevien käyttötarpeiden mukaiseksi. Muunneltavaa tilaa voidaan esimerkiksi siirtoseinillä tai kalusteiden siirtelyllä muuttaa. Tilojen joustavuudella voidaan varautua erilaisiin muutostarpeisiin tilan käyttötarkoituksessa. (Kuuskorpi & Nevari 2018, 64-66.)

Uutta kampusta suunniteltiin yhdessä käyttäjien kanssa. Kampuksella järjestettiin palvelumuotoiluun pohjautuvia työpajoja. Turvallisuusvaateita ja käyttäjien toiveita kartoitettiin opinnäytetöiden ja kyselyiden avulla. Vanhalla kampuksella oli kalustetestausta, jossa käyttäjät pääsivät vaikuttamaan kalustehankintoihin. Vanhalla kampuksella oli myös esittelytila eli showroom, jossa esiteltiin muun muassa suunnitteluluonnoksia uuteen kampukseen liittyen. Showroomissa työskenteli kaksi opiskelijaharjoittelijaa, joiden työtehtäviin kuului esimerkiksi muuton organisoimista ja sisäistä viestintää. (Flemming 2020.) Käyttäjälähtöisen kehittämisen tuleekin painottua koko prosessin alkupäähän, koska silloin pystytään vaikuttamaan parhaiten kokonaisratkaisuun (Kuuskorpi & Nevari 2018, 13).

Lohjan uuden kampuksen suunnittelu pohjautui myös vahvasti niin Laurean brändilupaukseen kuin Laurean palvelulupaukseenkin. Laurean brändilupaus ”Yhdessä enemmän – Laurea Uudellamaalla” kertoo ammattikorkeakoulun pyrkimyksestä yhteistoimintaan niin korkeakouluyhteisön sisällä kuin alueellisestikin. Laurean palvelulupaus ”Me Laureassa olemme juuri sinua varten” haluaa taata opiskelijoille joustavan opiskelun ja ohjauksen, yhteistyön työelämäkumppaneiden kanssa sekä laadukkaat, opintoja tukevat palvelut. Uuden kampuksen tilasta haluttiin käyttäjäystävällinen, yhteistyötä tukeva ja joustava oppimisympäristö. Laurean visuaalisen ilmeen mukaisesti Lohjan uudesta kampuksesta toivottiin myös raikas, houkutteleva, tyylikäs ja ilmava. (Flemming 2020.)

2.2 Lohjan uusi kampus

Uusi kampus sijaitsee Lohjan keskustassa vuonna 2019 valmistuneessa Kauppakeskus Lohessa. Laurean Lohjan kampus muutti tiloihin heti niiden valmistuttua kesällä 2019. Laurean tilat ovat kauppakeskuksen toisessa kerroksessa (kuvio 2). Kauppakeskus Lohi sijaitsee aivan Lohjan keskustassa.

Kuvio 2: Kampuksen pohjapiirros

Etäisyyttä vanhalle kampukselle on noin 200 metriä. Lohjan kampuksen pysäköintialue sijaitsee noin 300 metrin etäisyydellä kampukselta. Kampukselle saapuminen ja kampuksella liikkuminen on suunniteltu esteettömäksi, pois lukien kirjaston parvelle pääsy. Kirjaston parvelle ei tämän vuoksi ole määritelty sellaista käyttötarkoitusta, mitä ei voisi korvata kampuksen muissa tiloissa. (Flemming 2020.)

Uudella kampuksella neliöitä on 1406m². Neliöitä on siis noin 600m² vähemmän kuin vanhalla kampuksella. Tilankäyttöä tehostamalla kaikki tarvittavat toiminnot mahtuivat pienempään neliömäärään. Lohjan kampuksen suunnittelun toteutti Tilamuotoilutoimisto Profit Interior Oy. Materiaaleina on käytetty paljon puu- ja tekstiilipintaa. Puupinnat olivat etenkin opiskelijoiden toiveissa. Tekstiilipintoja haluttiin kampukselle, koska niiden avulla pystytään vaikuttamaan äänimaailmaan sekä kalusteiden käyttömukavuuteen. Kampukselle valitut istuimet ovatkin pääasiassa tekstiiliverhoiltuja. Useimmat kalusteet ovat pyörällisiä, joten niitä on helppo siirrellä. Suurin osa irtokalusteista on kevytrakenteisia, mikä tekee tiloista entistä muuntojoustavampia. (Flemming 2020.)

Kuvio 3: Loosit ja porraskaluste (Nenonen 2019, Profit Interior)

Kampuksella on kiinteinä kalusteina muun muassa neljä loosia, istuimia ja kiinteä porraskaluste, joka toimii sohvana tai katsomona. Kirjaston yhteydessä on kaksi loosia. Loosien takana oleva tila toimii avoimena oppimisympäristönä tai itsenäisen opiskelun tilana. Tilassa sijaitsee kiinteä porraskaluste, pitkiä pöytiä työskentelylle sekä kaksi loosia lisää (kuvio 3).

Kampuksen lattia on lähes kokonaan kokolattiamattoa. Kokolattiamatto on allergiaystävällinen ja se on koottu kitkakiinnitteisistä paloista, jotka on helppo irrottaa ja pestä. Kokolattiamaton akustiset ominaisuudet ovat hyvät. Kampukselle on asennettu myös useita akustiikkalevyjä ja ääniympäristöä vaimentavia valaisimia. Tilan akustiikkaa on ollut suunnittelemassa äänitekniikan asiantuntijat. (Flemming 2020.)

Värejä kampuksen sisustuksessa on käytetty runsaasti. Kampuksen värit on johdettu osittain Laurean brändiväreistä. Turkoosin, pinkin ja sinisen lisäksi kampuksella nähdään muun muassa harmaata, mustaa ja lohenpunaista sekä puunsävyä. Värisuunnittelussa pyrittiin kestäviin väriratkaisuihin. (Flemming 2020.)

Lähes jokaisessa kampuksen tilassa on näyttö. Näyttöjen koot vaihtelevat 55:stä 75:en tuumaan tilan koosta riippuen. Esimerkiksi kampusparkin pyörällisellä jalustalla olevaa näyttöä voidaan tarvittaessa siirtää kampuksen eri tiloihin tai jopa kauppakeskuksen tilojen puolelle tapahtumien yhteydessä. Opiskelijoilla on mahdollisuus lainata kannettavaa tietokonetta opiskelua varten. Erillistä tietokonehuonetta kampuksella ei ole. (Kähkönen 2020.)

Jätehuoltoa varten on rakennettu keskitetty lajittelukeskus, jonka takana on tilaa toimistotarvikkeille, tietokoneelle tulostusta varten ja tulostimelle. Kampuksen säilytyslokerot ovat luonteva osa kampuksen kiinteää kalustusta (kuvio 4). Säilytyslokerointia on runsaasti, ja ne avautuvat ja sulkeutuvat lähes millä tahansa sirullisella kortilla. Säilytyslokerot voidaan tarvittaessa määritellä olevan ainoastaan päiväkäytössä. (Flemming 2020.)

Kuvio 4: Säilytyslokerointia käytävän varrella (Nenonen 2019, Profit Interior)

Korkeakouluisännän työtilat sijaitsevat kampuksen sisäänkäynnin yhteydessä. Työtilasta on näköyhteys kummallekin sisäänkäynnille, kampuksen sisääntuloaulaan ja kampusparkkiin sekä kauppakeskuksen puolelle. Työtilat toimivat kulunhallinnan keskuksena ja infopisteenä. Kampuksella on tallentava kameravalvontajärjestelmä. Kampuksella on kaksi sisäänkäyntiä. Pääsisäänkäynti aukeaa kauppakeskuksen yleisiin tiloihin. Samalla seinustalla pääsisäänkäynnin kanssa sijaitsee käynti suoraan ulos johtavaan porraskäytävään. Tämä reitti toimii myös poistumisreitinä häiriötilanteissa. Tämän lisäksi poistuminen häiriötilanteissa tapahtuu kirjaston takaisen käytävän kautta porraskäytävään. Poistumisreitit ovat merkitty asianmukaisin poistumisopastein ja valaistuksin. (Ranta 2020.)

Kampuksen ilmanlaatua mitataan jatkuvasti. Ilmanlaatua mittaavia antureita on tasaisesti ympäri kampusta. Aulatilán näytöltä voi seurata tilakohtaisesti melutasoa, lämpötilaa, ilman kosteutta, hiilidioksidipitoisuuksia sekä TVOC-materiaalipäästöjä. (Flemming 2020.)

Kuvio 5: Kampusparkkia rajaa opintotoimisto (Nenonen 2019, Profit Interior)

Kampusparkki ja opiskelijoiden käytössä oleva yhteiskeittiö sijaitsevat heti kampuksen sisäänkäynnin yhteydessä (kuvio 5). Kampusparkki on opiskelijoille suunniteltu tila, jossa on ruuan säilytys- ja lämmitysmahdollisuus sekä maksullinen kahviautomaatti. Laurean opiskelijakunnan materiaaleille on kaapisto kampusparkin läheisyydessä.

Kuvio 6: Kampuksen kirjaston aluetta (Nenonen 2019, Profit Interior)

Lohjan kampuksen kirjasto on avointa tilaa, jota rajaa palaveritilat, opetustilat sekä työskentelyyn tarkoitetut loosit (kuvio 6). Kirjaston hälytysportit on sijoitettu kampuksen kaikille sisäänkäynneille. Kirjoja on siis mahdollista kuljetella koko kampuksen alueella niitä varsinaisesti lainaamatta. Kirjaston yläpuolella on parvi, jossa on tilaa vapaampaan oleskeluun tai vaikka lepoon (kuvio 7).

Kuvio 7: Kirjaston parvi (Nenonen 2019, Profit Interior)

Palaveritiloihin ja hiljaisen työskentelyn tiloihin kulku käy kirjastoalueen läpi. Tilat ovat sekä henkilöstön että opiskelijoiden varattavissa. Suljettavia palaveritiloja Lohjan kampuksella on yhteensä viisi kappaletta (kuvio 8). Tilat ovat kooltaan erisuuruisia ja sisukseltaan erilaisia. Hiljaisen työn tiloja kampuksella on kolme kappaletta. Kaikissa tiloissa on näytöt, joiden yhteyteen on asennettu kokousmikrofoni, kamera ja kaiutin. Tekniikan käyttö on tehty mahdollisimman vaivattomaksi (Kähkönen 2020).

Kuvio 8: Esimerkki palaveritilasta (Nenonen 2019, Profit Interior)

Lohjan kampuksen wc-tiloja ei ole merkitty sukupuolen mukaan. Kampuksella on käytössä käymälätilat, jossa on kuusi erillistä koppia ja keskellä on käsienpesutilat. Tätä käymälätilaa vastapäätä on esteetön wc, joka on mitoitettu niin, että pyörätuolilla tai rollaattorilla liikkuva henkilö pystyy toimimaan tilassa hyvin. Kampuksen henkilökunnan tilassa on vierekkäin kaksi erillistä käymälää, joita ei myöskään ole merkitty sukupuolen mukaan.

Lohjan kampuksen henkilökunnan työtilat ovat monitilatoimistomallin mukaiset. Monitilatoimistomalli on syntynyt tietotyön murroksen seurauksena. Henkilökohtaisesti nimetyn työpisteen sijaan, monitilatoimistossa on yhteiskäyttöisiä työpisteitä. Työpisteiden käyttöä vaihdellaan tilannekohtaisesti. Erillisiä työtiloja voidaan kuitenkin järjestää työntekijöille, joiden työn luonne sellaisia vaatii. Monitilatoimiston tarkoituksena on olla työympäristö, joka tarjoaa erilaisia ratkaisuja erilaisiin käyttäjien tarpeisiin. (Nenonen, Hyrkkänen, Rasila, Hongisto, Keränen, Koskela & Sandberg 2012, 4.) Kampuksen henkilökunnan tiloissa on puheluita ja etäpalavereita varten puhelinkoppi. Henkilökunnalla on myös mahdollisuus työskennellä kampuksen monikäyttöisissä yhteistiloissa sekä palaveritiloissa ja hiljaisen työn tiloissa.

Henkilökunnan työtilojen yhteydessä on kaksi erillistä wc-tilaa, joista toinen on varustettu suihkutilalla. Työtiloista on suora yhteys henkilökunnan keittiöön, jossa sijaitsee myös ruokailutilat. Kampusen kirjaston henkilökunnalla on oma työhuone kirjaston yhteydessä. Opinto-toimisto on sisääntuloaulassa sijaitsevan kampusparkin vieressä. IT-osaston työtila on opinto-toimiston vieressä. Kampusella on lisäksi varastotila sekä siivousvarasto.

Siirtoseinälliset oppimistilat sijaitsevat kirjastoalueen takana ja simulaatiotilojen vieressä. Oppimistila voidaan siirtoseinien avulla muuntaa kolmeksi erilliseksi tilaksi tai avata yhdeksi tilaksi isompia tilaisuuksia varten. Siirtoseinien avulla voidaan yhdistää kaksi tilaa isomman opetusryhmän käyttöön. Siirtoseinien seinäpinta toimii valkotauluna. (Kuvio 9.)

Kuvio 9: Siirtoseinälinen oppimistila (Nenonen 2019, Profit Interior)

Siirtoseinälinisissä oppimistiloissa on 75 tuuman näytöt. Näyttöjalustojen korkeutta voidaan moottoroidusti säätää. Näytön yhteydessä on kosketusnäyttöpaneeli, jonka avulla hallitaan esimerkiksi, näkykö esitys yhdeltä vai useammalta näytöltä. Oppimistiloissa on käytettävissä äänentoistojärjestelmä. Tavallisen kapulamikrofonin lisäksi käytettävissä on päähän laitettava headset-mikrofoni ja catchbox-mikrofoni. Catchbox on kuution mallinen, heittelyynkin soveltuva pehmustettu mikrofoni. Mikrofonin tai esitysten äänet kuuluvat tarvittaessa luokkatilan kattoon asennetuista kaiuttimista. Siirtoseinälinisiin oppimistiloihin on asennettu induktiosilmukka. Induktiosilmukan avulla mikrofonin tai esitysten äänet kulkeutuvat huonokuuloisten kuulolaitteisiin. Tiloihin on tulossa vielä näytöt, joista voi seurata signaalin voimakkuutta. (Kähkönen 2020.)

Simulaatio-oppimistilaan kuuluu sairaalaympäristöä simuloiva tila ohjaustiloineen sekä erillinen debriefing-tila, säilytystilat ja simulaatiotilan ulkopuolella olevat pukukopit. Simulaation debriefing-tilasta voi seurata simulaatioharjoituksia ja käydä niitä myös jälkikäteen läpi videotallenteiden avulla. Tila soveltuu myös muuhun käyttöön. Simulaatiotila on erityisesti sairaanhoito-opetukseen soveltuva sairaalaympäristöä simuloiva tila. Simulaatio-oppimistilassa opiskelijat voivat harjoitella hoitotilanteita aidon tuntuksessa ympäristössä tekniikan ja potilassimulaattorien avulla. Simulaatiotilassa on kamera- ja äänentoistojärjestelmä. Debriefing-tilassa on kaksi 75:n tuuman näyttöä, joista toiseen tulee kuva simulaatiotilan jokaisesta neljästä kamerasta. Toisella näytöllä voidaan tarvittaessa näyttää samanaikaisesti esitystä. (Kähkönen 2020.)

3 Oppimisympäristö

Oppimisympäristön käsite on ollut käytössä 1930-luvulta lähtien. Tuolloin oppimisympäristöllä tarkoitettiin lähinnä luokkahuonetta. 1960-luvulla oppimisympäristöjä tutkittiin yleistyvän aikuiskoulutuksen näkökulmasta. 1980-luvun puolivälissä tietotekniikan kehittyessä, oppimisympäristöistä alettiin puhua virtuaalisina tai verkkopohjaisina. (Manninen ym. 2007, 15.) Nykyään oppimisympäristö-käsitteen alle mahtuu monenlaisia ulottuvuuksia. Kehitys- ja tutkimustyö on monimuotoista ja oppimisympäristöjen ulottuvuudet käsitetään laaja-alaisina toisiinsa kytkeytyvinä kokonaisuuksina, jotka ovat riippuvaisia toisistaan. (Kankaanranta, Mikkonen & Vähähyyppä 2012, 5.) Oppimisympäristö voidaan nähdä suppeimmillaan fyysisenä tilana, joka rajoittuu luokkahuoneeseen. Laajassa katsantotavassa oppimisympäristönä nähdään kaikki paikat, joissa voidaan ajatella tapahtuvan oppimista. (Staffans, Hyvärinen, Kangas & Turkko 2010, 109.)

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa oppimisympäristöt määritellään tiloiksi ja paikoiksi tai yhteisöiksi ja toimintakäytännöiksi, joissa oppimista ja opiskelua tapahtuu. Oppimisympäristö sisältää kaikki opiskelussa tarvittavat välineet, materiaalit ja palvelut. Hyvä oppimisympäristö tukee oppimista, yksilöä ja yhteisöä, ja näiden välistä vuorovaikutusta. Kun oppimisympäristö toimii hyvin, edistää se vuorovaikutusta ja yhteisöllisyyttä. Hyvin toimiva oppimisympäristö mahdollistaa aktiivisen yhteistyön eri sidosryhmien kanssa. (Opetushallitus 2014, 27.)

Oppimisympäristöjä voidaan määritellä muun muassa fyysisen, sosiaalisen (henkisen/psykologisen), kulttuurisen, pedagogisen tai virtuaalisen ja teknisen ulottuvuuden kautta. Vaikka oppimisympäristön määritelmä ei ole yksiselitteinen, vallitsee kirjallisuudessa yhteisymmärrys siitä, että oppimisympäristöllä on aina useampi ulottuvuus. Ulottuvuudet eivät ole irrallisia, vaan ne kytkeytyvät vahvasti toisiinsa. (Manninen ym. 2007, 15-16.) Ulottuvuudet luovat käytännössä kuitenkin vain yhden kokonaisuuden, oppimisympäristön (Piispanen 2008, 23).

Koska oppimisympäristön käsite on laaja ja moniulotteinen, pyritään sen sisältöä avaamaan pienempien osa-alueiden avulla (Piispanen 2008, 18). Tässä luvussa tarkastellaan opinnäyte-työn kannalta keskeisimpiä oppimisympäristöjen osa-alueita, joita ovat fyysinen ja sosiaalinen ulottuvuus.

3.1 Fyysinen ja sosiaalinen oppimisympäristö

Fyysiseen oppimisympäristöön kuuluvat erityisesti tilat ja rakennukset, välineistö ja opetusmateriaalit (Manninen ym. 2007, 16; Staffans & Teräväinen 2011, 42). Kalusteet ja niiden käyttömukavuus, tekniikka ja valaistus voidaan mukaan lukea fyysiseen oppimisympäristöön (Manninen ym. 2007, 16; Opetus- ja kulttuuriministeriö 2012, 52). Fyysistä oppimisympäristöä tarkastellaan esimerkiksi arkkitehtonisesta tai tilasuunnittelun näkökulmasta (Manninen ym. 2007, 36). Opetus- ja kulttuuriministeriön (2012, 52) mukaan toimiva, terveellinen ja turvallinen fyysinen ympäristö motivoi, edistää oppimista ja lisää viihtyisyyttä.

Opetushallituksen peruskouluille laatimassa linjauksessa koulujen tilaratkaisuja kehitettäessä ja suunniteltaessa on otettava huomioon muun muassa ergonomia, ekologisuus, esteettisyys, esteettömyys ja akustiikka. Tilojen valaistus, sisäilman laatu, viihtyisyys ja siisteys tulee niin ikään huomioida tilaratkaisuissa. Perusedellytys on, että oppimisympäristöt ovat terveellisiä ja turvallisia. (Opetushallitus 2014, 28.)

Fyysiset tilat eivät suoraan vaikuta oppimiseen, mutta tilojen voidaan nähdä olevan oppimista edistävä osatekijä. Fyysisen oppimisympäristön asetelma vaikuttaa myös yhteisön ilmapiiriin ja sosiaalisten suhteiden muodostumiseen. (Kuuskorpi 2012, 22-23; Nuikkinen 2009, 94-96.) Ympäristöpsykologian mukaan fyysisillä tiloilla voi olla joko negatiivisia tai positiivisia vaikutuksia yksilöihin. Vaikutukset voivat olla emotionaalisia, fysiologisia tai kognitiivisia. (Aura, Horelli & Korpela 1997, 7-17; Spivack, Askay, & Rogelberg 2010, 41.) Parhaimmillaan fyysinen oppimisympäristö tukee oppimista ja edesauttaa sosiaalisia kohtaamisia.

Fyysinen oppimisympäristö mahdollistaa ja tukee vuorovaikutuksen syntymistä (Manninen ym. 2007, 69). Fyysiset ominaisuudet voivat myös ohjata tai säädellä käyttäytymistä tiloissa. Ne voivat myös tukea tai estää vuorovaikutuksen syntymistä. Ympäristö määrittää sen, kuinka hyvin opetuksessa voidaan käyttää yhteistoiminnallisia menetelmiä tai ryhmäytymistä. Esimerkiksi sijoittamalla kalusteet erikseen tai ryhmittäin voidaan tukea erilaisia oppimisen tavoitteita. (Manninen ym. 2007, 69-73; Kumpulainen ym. 2011, 36.) Voidaan ajatella, että fyysinen ympäristö toimii alustana sosiaalisille kohtaamisille ja vuorovaikutustilanteille.

Sosiaalinen oppimisympäristö voidaan määrittää ihmisten muodostamaksi verkostoksi. Verkosto muodostaa vuorovaikutuksellisen, oppimista tukevan yhteisön. Sosiaalinen oppimisympäristö on vuorovaikutusta, johon vaikuttaa esimerkiksi yhteisön ilmapiiri, yhteistyö, luotta-

mus, tuki, avoimuus, oppimisen miellyttävyys ja keskinäinen kunnioitus. Näitä tekijöitä pidetään tärkeinä etenkin aikuisten oppimista tukevassa ympäristössä. (Manninen ym. 2007, 16, 36.)

Manninen ym. (2007) ja Piispanen (2008) toteavat sosiaalisten tekijöiden ja vuorovaikutuksen merkityksen oppimisessa olevan kiistatonta, jollei jopa keskeistä. Piispanen (2008, 194) mukaan hyvä oppimisympäristö on toisista huolehtimista, läsnäoloa ja vuorovaikutusta.

3.2 Oppiminen ja oppimisympäristö ammattikorkeakoulussa

Ammattikorkeakoulujen toiminta perustuu vahvasti työelämälähtöisyyteen. Toiminnassa tulee yhdistyä pedagogisuus, tutkimuksellisuus, kehittämislähtöisyys sekä alueellinen yhteistyö elinkeinoelämän kanssa. (Kotila 2012, 30-31.) Käytännön tasolla tämä ilmenee esimerkiksi työharjoitteluina, opinnäytteinä sekä sidosryhmien kanssa tehtyinä projekteina ja hankkeina. Kotila & Mäki (2014, 7) pitää työelämää eteenpäin vievää osaamisen kehittämistä ammattikorkeakoulujen tärkeimpänä tehtävänä, joka on elävimmillään juuri työelämän kanssa tehtävässä hankeyhteistyössä. Ammattikorkeakoulujen fyysisten oppimisympäristöjen tulisi mahdollistaa aktiivinen vuorovaikutus eri toimijoiden kesken.

Laurean kehittämä Learning by Developing (LbD) on pedagoginen toimintamalli, joka perustuu aitoon kehittämistyöhön työelämäkumppaneiden kanssa. Toimintamallissa oppiminen tapahtuu tutkimalla, kehittämällä ja ratkaisemalla ongelmia. Learning by Developing tuottaa uutta osaamista ja uudenlaista työkalutuuuria työelämän tarpeisiin. Kehittämispohjainen oppiminen on vuorovaikutuksellista yhteistyötä opettajien, opiskelijoiden ja alueen työelämäkumppaneiden kanssa. (Laurea 2020c.) LbD-toimintamallissa opiskelijat nähdään työelämätaitojaan kartuttavina yhteistyökumppaneina sekä tutkivina työelämän kehittäjinä (Raij 2007, 8-9). Kampusten tilojen on tuettava toimintamallin toteutumista käytännössä. Opiskelijoilla tulee esimerkiksi olla tarpeeksi tilaa työskennellä ryhmissä. Tilojen on myös taivuttava työelämäkumppaneiden ja erilaisten sidosryhmien kohtaamiselle.

3.3 Oppimisympäristön muutos

Vielä 1960-luvulla rakennettiin niin sanottuja käytäväkouluja. Käytäväkoulut koostuivat lähinnä suljetuista luokkahuoneista ja käytävistä niiden välillä. Rakennusten suunnittelu oli arkitekhtivetoista, jolloin käyttäjien toiminnan muutoksia tai muuttuneita tarpeita ei huomioitu. Tilanne on parantunut, vaikka koulujen fyysinen ympäristö jää vielä liian vähälle huomiolle. (Kuuskorpi & Nevari 2018, 36-38.)

Perinteinen luokkahuone on asetelma tietynlaiselle toiminnalle ja käyttäytymiselle, jota säätelee opittu hierarkia. Perinteisen luokkahuoneen dominoivin tekijä on opettajan pöytä, johon kuulijoiden katseet kiinnittyvät. (Kobec 2013.)

Kuvio 10: Luokkatila-ajattelusta oppimistila-ajatteluun (mukaiillen Kuuskorpi & Nevari 2018, 38)

Tilaratkaisut ohjaavat käyttäjiä toimimaan uudella tavalla. Vaikka muutos on hidas, ollaan staattisesta opettajajohtoisesta tila-ajattelusta siirtymässä dynaamisempaan tila-ajatteluun (kuvio 10). Luokkatilan sijaan puhutaan ennemmin opetus- tai oppimistilasta. Oppimistila on luokkatilaa monikäyttöisempi ja muuntojoustavampi tilaratkaisu.

Ympäröivä maailma muuttuu, samoin oppiminen muuttuu. Fyysisen oppimisympäristön merkitys on jäänyt liian vähälle huomiolle koulujen opetus- ja oppimisprosessien uudistuessa. Luokkatilojen perusrakenne tukeutuu edelleen niin sanottuun frontaaliopetusmalliin, jossa opettaja tai luennoitsija on keskipisteenä. Opettajakeskeisyys, yksipuoleiset opetustavat ja sidonnaisuus luokahuoneeseen ovat olleet jarruna kehityksessä. (Kuuskorpi 2012, 17-19; Lonka 2014, 106.) Kuuskorpi (2012, 17) ehdottaakin, että nykyajan haasteisiin vastaavia oppimisympäristöjä kehitettäisiin yhdessä sidosorganisaatioiden kanssa. Organisaatioiden käyttämät työskentelytavat tulisivat näin tutuiksi jo kouluaikoina. Tämän ajattelun perusteella, työelämälähtöinen ammattikorkeakoulutoiminta tulisi tapahtua nykyaikaisissa työskentely-ympäristöissä.

Oppiminen ja työn tekeminen ovat nykyään usein ajasta ja paikasta riippumatonta. Yksilölliset tarpeet ja rutiinit määrittävät oppimiseen ja työskentelyyn tarvittavat paikat, ajankohdat ja välineistön. Tilanäkökulmasta katsottuna kyseisten toimintojen tukeminen on muuttunut yhä haasteellisemmaksi. Korkeakoulujen tilojen käyttöasteet ovat samaan aikaan alhaisimmillaan kautta aikojen. Haasteita tilojen suunnitteluun lisää se, että tilojen käyttökustannukset ovat korkeita ja tilojen käyttäjien tarpeet erilaisia. Kampusten tilojen tehostaminen säästää resursseja korkeakoulujen ydintoimintoihin. (Rytkönen & Korpinen 2015, 59-63.)

Rytkönen & Korpinen (2015, 63) toteaa, että opetuksessa tarvittavien erityistilojen käyttöä voitaisiin toteuttaa muiden toimijoiden tiloissa. Ammattikorkeakouluissa tällaisia tiloja voisi olla esimerkiksi kuvataideluokat tai liikuntasalit.

Luokkatilojen tueksi tarvitaan monimuotoisempia ja yhteistyötä lisääviä tilaratkaisuja. Tilojen käyttömahdollisuuksia voidaan monipuolistaa ja tehostaa niin, että esimerkiksi aulatiloista ja kirjastoista tehdään monikäyttöisiä oppimistiloja. (Kuuskorpi 2012, 141-143.)

Niin kutsuttujen avoimien oppimisympäristöjen käyttö on lisääntynyt. Avoin oppimisympäristö voidaan määritellä tilaksi, joka "avautuu useita opetusryhmiä käsittäväksi kokonaisuudeksi" ja jota ei ole rajattu kiinteillä seinillä (Kuuskoski & Nevari 2018, 35). Olosuhteet avoimessa oppimisympäristössä tehdään mahdollisimman häiriöttömiksi muun muassa tilanjakajien ja akustisten materiaalien avulla (Kylliäinen & Hongisto 2019, 10).

4 Käytettävyys

ISO 9241-11 standardin mukaan käytettävyys on sitä "vaikuttavuutta, tehokkuutta ja tyytyväisyyttä, jolla tietyt määritellyt käyttäjät saavuttavat määritellyt tavoitteet tietyssä ympäristössä". Standardissa vaikuttavuudella tarkoitetaan sitä, millä tarkkuudella tavoite saavutetaan. Tehokkuudessa otetaan huomioon tavoitteeseen pääsyyn tarvittavat resurssit. Käyttäjän tyytyväisyys koostuu kohteen käytöstä ja vuorovaikutuksen sujuvuudesta. (SFS 9241-11; Rasila, Nenonen & Kärnä 2013, 8.) Tilan käytettävyys on sitä, "miten tilan käyttäjä kokee tilojen soveltuvuuden omiin tarpeisiinsa nähden." (Kärnä, Nenonen, & Junnonen 2010, 3.)

Rakennus tai tila on tehty käyttäjiä varten. Tilojen ensisijainen tarkoitus on olla käytettävä eli tukea käyttäjiensä toimintaa. Teknologisen kehityksen myötä työnteon tavat ovat muuttuneet. Samaan aikaan myös opetus- ja oppimistavat muuttuvat. Organisaatiot tarvitsevat monipuolisia fyysisiä, sosiaalisia ja virtuaalisia ympäristöjä. Nopeastikin muuttuvat toimintatavat ja käyttäjien tarpeet tuovat haasteita tilojen suunnitteluun sekä niiden ylläpitoon. (Kärnä ym. 2010, 3; Kojo & Nenonen 2015, 240.) Tilojen käytettävyyden ja käyttäjien kokemusten tutkiminen on näin ollen tullut entistä ajankohtaisemmaksi. Tutkimusten avulla saadaan tietoa käyttäjälähtöiseen tilasuunnitteluun.

Käytettävyyden tekijöitä ei välttämättä huomaa arkisissa toiminnoissa. Käytettävyyden puutteet sen sijaan ilmenee, kun käyttäjän toiminta hankaloituu. Käytettävyyden ongelma voi olla esimerkiksi tilaan valitun lattiamateriaalin haastava puhtaanapito. Tilassa oleva pylväs voi rajoittaa kalusteiden järjestelyä tai estää näköyhteyden. Myös sekaviksi tai ristiriitaisiksi koetut opasteet ovat käytettävyysongelma. Tila voi olla käytettävyydeltään eritasoinen käyttötilanteista riippuen. Lisäksi tila voi esiintyä eri henkilöille käytettävyydeltään eri tavalla. (Rasila ym. 2013, 7-8.)

Rakennusten teknistä ja fyysistä tietoa kerätään usein toiminnallisuutta mittaavalla POE- menetelmällä (Post Occupancy Evaluation). Rakennuksen tai tilan tekninen arviointi tapahtuu erilaisten katselmusten, kyselyiden ja mittausten avulla. POE- menetelmästä on kehitelty

useita rakennusten arviointimenetelmiä, kuten rakennuksen palvelu-ulottuvuutta mittaava palvelukykytyökalu. POE-menetelmä ja palvelutyökalu mittaavat rakennuksen kykyä vastata sille asetettuihin vaatimuksiin ja siten keskittyvät pääasiallisesti tilojen toiminnallisuuteen, eivätkä mittaa juurikaan tilan ja käyttäjien vuorovaikutussuhdetta. (Rasila ym. 2013, 10-11.)

Tietoa tilan käytettävyydestä puolestaan kerätään useilla eri tiedonkeruumenetelmillä ja niiden yhdistelmillä. Yhdistelmistä on kehitetty vakiintuneita rakennetun ympäristön tutkimuksen sovelluksia, joita ovat esimerkiksi käytettävyysselvitykset, käyttäjämatka-analyysit ja erilaiset käytettävyyssmittarit. Sovelluksesta riippuen tietoa kerätään dokumenttiaineistojen pohjalta, olosuhdemittauksilla, haastatteluilla, kyselyillä ja havainnoimalla. (Rasila ym. 2013, 13-14.)

Tilojen käytettävyyteen vaikutetaan suunnitteluvaiheessa ja rakennusvaiheessa. Käytettävyyteen voidaan vaikuttaa vasta käyttövaiheessakin. Hyvästä suunnittelusta huolimatta osa käytettävyyden ongelmista ilmenee vasta käytössä. Jatkuva käytettävyyden kehittämistä tehdään pienillä korjauksilla tai suuremmilla tiloihin liittyvillä muutostöillä. Joissain tilanteissa muutoksia voidaan tehdä tilojen käytön suhteen, jolloin toimintatapoja muutetaan. Toiminnan muuttaminen saattaa usein olla käyttäjälle helpoin tai jopa ainoa tapa parantaa käytettävyyttä. Toimintatavan muutos voi kuitenkin osoittautua tehottomaksi tai epäergonomiseksi tavaksi toimia. (Rasila ym. 2013, 105-106.) Muutostyöt vaativat aina tekijän sekä taloudellisia resursseja. Taloudellisesti kannattavaa onkin panostaa suunnitteluvaiheeseen ja pohtia tarkoin mihin käyttötarkoitukseen tila suunnitellaan.

Kojon & Nenosen (2015) mukaan, ISO-standardin mukaisessa käytettävyyden määrittämisessä on termin ”tyytyväisyys” tilalle pohdittu termiä ”kokemus”. Tutkimusalalla on käyty myös keskustelua sellaisten menetelmien tarpeesta, joilla pystyttäisiin paremmin ymmärtämään käyttäjien käyttäytymistä ja kokemusta. Tiloja voidaan pitää esimerkiksi fyysisinä tai sosiaalisina kokonaisuuksina. Koska tilat ovat monitahoisia, tulee niiden toiminnan arvioinnissa ottaa huomioon niiden käyttötilanne, käyttäjät sekä käytön tavoitteet. Käytettävyyden ymmärtämisessä ei siis riitä pelkästään tilojen toiminnallisuuden ymmärtäminen vaan on myös ymmärrettävä tilojen käyttäjiä ja heidän käyttäjäkokemuksia. (Rasila ym. 2013, 105.) Yhä enemmän otetaan huomioon käyttäjäkokemus työ- ja oppimisympäristöjen käytettävyyden suunnittelussa ja kehittämisessä (Kojo & Nenonen 2015, 239-240). Käyttäjäkokemus ei siis ole pelkästään fyysisen tilan vaikutus meihin, vaan siihen liittyy esimerkiksi psykologisia ja sosiaalisia näkökulmia.

5 Käyttäjäkokemus

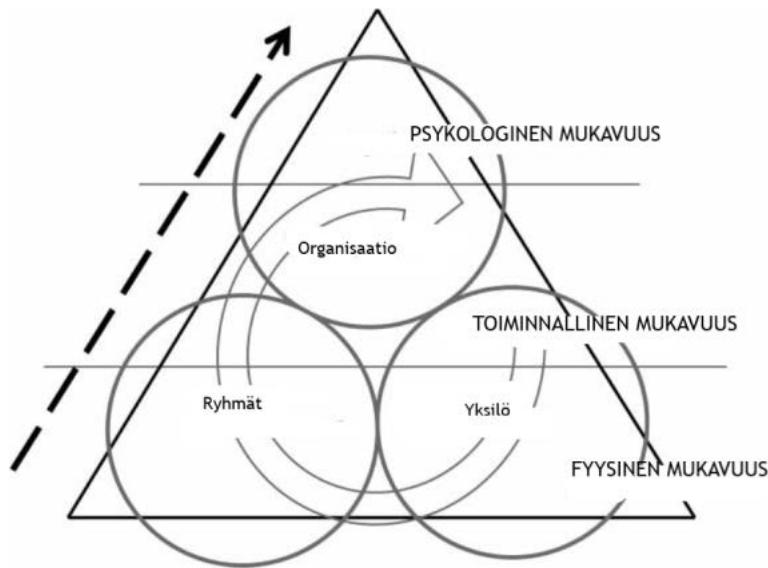
Batterbeen (2004, 25) mukaan käyttäjäkokemus on yleisesti ymmärrettävissä oleva, kokonaisvaltainen ja kattava käsite, johon sisältyy aina käyttäjä, käytön kohde ja käytön asiayhteys. Käyttäjäkokemuksessa korostuu kokemuksen kognitiiviset, toiminnalliset ja emotionaaliset näkökohdat. Voidaan ajatella, että käyttäjäkokemuksellinen tieto vierittää suurimmat päätöksenteon vaikeudet pois suunnittelusta, koska päätöksenteossa käytetään keskimääräistä käyttäjien tarpeista ja kokemuksista pohjautuvaa tietoa (Batterbee 2004, 25-26; Kuuskorpi & Nevari 2018, 21).

Niin käytettävyydestä kuin nykyään yhä enemmän käyttäjäkokemuksesta saatua tietoa käytetään tuotteiden, palveluiden, virtuaaliympäristöjen ja fyysisten ympäristöjen suunnitteluun. Käyttäjäkokemuksen tutkiminen tuottaa tietoa käyttäjälähtöiseen suunnitteluun korostaen emotionaalisia, elämyksellisiä ja kokemuksellisia näkökohtia. Käyttäjäkokemuksen tutkimus antaa tietoa käyttäjien odotuksista. (Batterbee 2004, 23-25.)

Siinä missä käytettävyys voidaan nähdä "hyödyllisyyden helpottajana", antaa käyttäjäkokemuksen tutkiminen syvällisempää ja yksityisempää tietoa. Käyttäjäkokemuksen tutkimuksen avulla voidaan pureutua syvemmälle ihmisen kannalta merkityksellisiin näkökohtiin, kuten estetiikkaan, iloon, jännitykseen tai innostumiseen. Kun tiedetään käyttäjien mieltymykset, odotukset, arvot sekä ilon ja innostuksen lähteet osataan tietoa hyödyntää suunnittelussa. Käyttäjäkokemus käsitetään usein niin laajana kokonaisuutena, että se kattaa alleen myös käytettävyyden käsitteen. (Batterbee 2004, 24-25.)

Myös Vischerin (2008, 231-232) mukaan käyttäjien kokemukseen vaikuttavat fyysisten mukavuustekijöiden lisäksi esimerkiksi tunteet, odotukset, mieltymykset ja muistot. Rakennettu ympäristö saa käyttäjän käyttäytymään tietyllä, usein ennalta-arvattavalla tavalla (Vischer 2008, 232). Esimerkiksi kirjastossa käyttäydymme eri tavalla kuin kauppakeskuksessa. Vischer (2008, 233-234) muistuttaa, että käyttäjäkokemuksesta tutkiessa on vaikea saada tietoa sellaisista toiminnoista ja kokemuksista, joista käyttäjät eivät itsekään ole tietoisia. Käyttäjäkokemusta tutkittaessa on siis syytä muistaa, että ennako-oletukset, johdonmukaiset tapahtumaketjut ja sosiaaliset tilanteet vaikuttavat tilakokemukseen (Airo 2014, 24).

Tilakokemukseen vaikuttavat fyysiset, toiminnalliset ja psykologiset mukavuustekijät (kuvio 11). Näitä mukavuustekijöitä voidaan arvioida yksilöllisesti, ryhmittäin tai koko organisaation tasolla. Eri mukavuustekijät muodostavat hierarkian, joissa fyysinen mukavuus on alimmalla tasolla. Fyysinen mukavuus toimii siis pohjana käyttäjien kokemalle kokonaismukavuudelle. Toisin sanoen, jos käyttäjä ei koe fyysistä mukavuutta, kokonaismukavuuden kokemus ei ole tyydyttävä. Fyysinen mukavuus syntyy muun muassa tilan turvallisuudesta, terveellisyydestä ja esteettömyydestä. Fyysiseen mukavuuteen vaikuttavat tilan olosuhteet, kuten valaistus, ilmanlaatu ja äänet. (Vischer 2008, 236-237.)

Kuvio 11: Vischerin malli käyttäjäkokemuksen arviointiin (mukaillen Vischer 2008, 236)

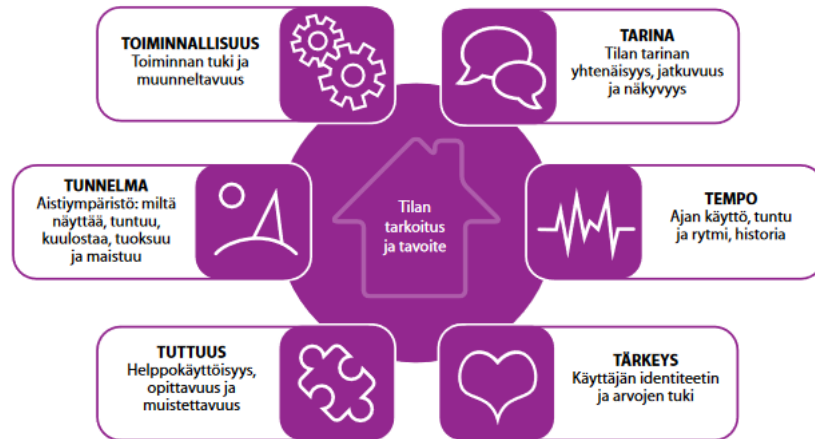
Vischerin (2008, 236) mukaan tilan toiminnallisen käyttäjämukavuuden kokeminen perustuu tehtävien suoritettavuuteen. Tila tarjoaa toiminnallista mukavuutta, jos se tukee tehtävien suorittamista. Toiminnallisuuteen voidaan vaikuttaa muun muassa valaistuksella ja ergonomialla. Vischerin mallissa (2008, 236-238) hierarkian ylimmällä tasolla on psykologinen mukavuus. Psykologiseen mukavuuteen vaikuttaa monet yksilölliset ja sosiaaliset tekijät. Tällaisia tekijöitä ovat esimerkiksi yksilön ajatukset tai asenteet tilaa kohtaan, yksityisyyden tarve tai yhteenkuuluvuuden tunne. Myös se, että voi hallita omaa tilaansa esimerkiksi valaistusta tai tuolin asentoa säätämällä, vaikuttaa tilan kokemiseen. (Vischer 2008, 236-238.)

Tietotyön muutokset ovat lisänneet työntekijöiden ja myös opiskelijoidenkin liikkuvuutta. Aalto-yliopiston Prowork-projektissa (2006-2009) tarkasteltiin liikkuvuuden lisääntymisen vaikutuksia toimitilasuunnitteluun. Havaittiin, että tilojen kokemuksella ja elämyksellisyydellä on yhä suurempi merkitys, kun työntekijä itse valitsee paikat ja tilat, joissa työskentelee. (Kojo & Nenonen 2015, 240-241.)

Tilojen käyttäjäkokemus on käytettävyyttäkin nuorempi tutkimusala ja näiden tieteenalojen tutkimusmenetelmien kehittäminen on vasta alussa. Käytettävyyden ja käyttäjäkokemuksen käsitteet ovat laajemmassa käytössä lähinnä muotoilun ja verkkosuunnittelun saralla. (Kojo & Nenonen 2015, 241; Jensø, Hansen & Haugen 2004, 3-4.)

Käyttäjäkokemusta tutkitaan useimmiten kyselyillä ja haastatteluilla. Käyttäjäkokemuksen tutkimusta varten on myös kehitelty erilaisia työkaluja, kuten Aalto-yliopiston kehittäämä

6T-malli. Tilakokemuksen 6T-malli on työkalu käyttäjäkokemuksen mittaamiseen, keräämiseen ja analysointiin. Se on käyttäjäkokemuslähtöinen käytettävyydytyökalu, joka soveltuu monialaiseen käyttöön. (Kojo & Nenonen 2015, 242-244.)

Kuvio 12: Tilakokemuksen 6T-malli (Kojo & Nenonen 2015, 243)

Tilakokemuksen 6T-mallissa on kuusi teemaa, jotka ympäröivät tarkastelun ydintä, eli rakennusta tai tilaa (kuvio 12). Teemat ovat aineettomia ja osittain päällekkäin limittyviä. Tilan tunnelmaan vaikuttaa aistien kokemukset. Tilan tempo-teema koostuu ajan käytöstä tilassa sekä tilan rytmistä ja historiasta. Toiminnallisuus on tilan antamaa tukea ja tilan muunneltavuutta. Tuttuus-teemalla kartoitetaan muun muassa tilan ja sen palveluiden helppokäyttöisyyttä. Organisaation brändi ja arvot kertovat tilan tarinaa. Tilan tärkeys ilmentyy siinä, miten hyvin tila tukee käyttäjiensä arvoja ja identiteettiä. Mallin kuusi ulottuvuutta vaikuttajat käyttäjien tilakokemuksen syntyyn. Kokemus joko edistää tai vaikeuttaa tilan toimintatavoitteiden toteutumista. (Kojo & Nenonen 2015, 241.)

Yksilöiden ja ympäristön välisen suhteen tutkimisesta tekee haastavaa se, että jokainen yksilö tarkastelee maailmaa omaperäisellä tavallaan. Monet yksilötason luonteenomaiset tekijät määrittävät kuinka yksilö tulkitsee ja käsittelee ympäröivää tietoa. Näitä tekijöitä ovat muun muassa persoonallisuus, aikaisempi tieto ja kokemus sekä motivaatio. (Spivack ym. 2010, 40.) Tilan kokemiseen vaikuttavat myös yksilön ikä tai asema, mutta myös kellonajalla tai esimerkiksi säätilalla on merkitystä ihmisen tilakokemuksessa (Kobec 2013). Lisää haastavuutta tilojen suunnitteluun tuo se, että jokaisella ihmisellä on ainutlaatuiset tarpeet, toiveet ja halut (Kobec 2018).

6 Tutkimusmenetelmät ja tutkimuksen kulku

Lohjan kampuksen käyttäjäkokemuksia tutkittiin sekä määrällisten että laadullisten tutkimusmenetelmien keinoin. Kuitenkin ennen varsinaisten tutkimusmenetelmien käyttöä, alkoi kampukseen tutustuminen havainnoimalla ja valokuvaamalla kohteessa. Toimeksiantajalta saadut kirjalliset materiaalit kampuksen suunnitteluvaiheesta auttoivat hahmottamaan koko prosessia. Keskustelut toimeksiantajan ja muutaman kampuksen henkilökunnan jäsenen kanssa auttoivat kyselyn ja haastatteluiden rungon laadinnassa. Lohjan uuden kampuksen avajaisissa ja vihkiäisissä pääsi aistimaan kampuksen tunnelmaa ihmisvilinässä, ja sitä kuinka tila muuntuu eri käyttötarkoituksiin. Lisäksi tietoa kerättiin Laurean henkilökunnalta haastatteluilla ja sähköpostin välityksellä.

Kyselytutkimuksen avulla saadaan usein laaja tutkimusaineisto nopeasti ja tehokkaasti. Kyselyn heikkoutena voidaan pitää saadun tiedon pinnallisuutta sekä sitä, että on vaikea arvioida ovatko vastaajat suhtautuneet kyselyyn vakavasti ja miten perehtyneitä he ovat tutkittavaan aiheeseen. (Ojasalo, Moilanen & Ritalahti 2014, 121.) Koska kyselyllä saatu tieto voi jäädä pintapuoliseksi, haluttiin tämän opinnäytetyön tutkimuksessa toteuttaa myös syventävää tutkimusmenetelmää. Laadullinen tutkimus pyrkii mahdollisimman kokonaisvaltaiseen kohteen tutkimiseen. Laadullisen tutkimuksen lähtökohtana on kuvata todellista elämää. (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 2012, 161.)

Käyttäjien kokemuksia uudesta kampuksesta haluttiin tässä opinnäytetyössä tutkia kahdella eri menetelmällä, jotta tutkimustulosta voitaisiin pitää mahdollisimman luotettavana. Käyttämällä useampaa tiedonkeruumenetelmää, tulosten luotettavuus lisääntyy (Ojasalo ym. 2014, 105).

Kyselyn aihealueet noudattivat samoja teemoja kuin teemahaastatteluissa. Kummassakin menetelmässä kysyttiin ensin tilojen käytettävyydestä, muunneltavuudesta ja tilatehokkuudesta. Seuraavaksi syvennettiin viihtyisyyteen ja ergonomiaan ja viimeisessä teemassa haettiin vastauksia siihen, kuinka uudet tilat ovat vaikuttaneet käyttäjiin.

6.1 Kyselytutkimus

Kysely tehtiin E-lomake- ohjelmistolla. Taustatietona lomakkeella kysyttiin käyttäjäryhmää. Vastausvaihtoehtoina olivat opiskelija ja henkilökunta. Muiden taustatietojen, kuten iän tai sukupuolen, selvittämistä ei tässä kyselyssä pidetty tärkeänä. Kyselyssä oli yhteensä 17 väittämää. Väittämien vastausvaihtoehtoina oli 5-portainen asteikko. Vastauksissa oli mahdollista olla täysin tai osittain samaa mieltä, tai täysin tai osittain eri mieltä väittämän kanssa. Viides vastausvaihtoehto oli: en osaa sanoa.

Jokaisen väittämän alle vastaaja pystyi tarkentamaan vastaustaan avoimesti. Tällä haluttiin antaa vastaajalle mahdollisuus kertoa aiheesta enemmän omakohtaista kokemusta tai jopa korjata väittämää oikeaan suuntaan. Kyselytutkimuksen heikkoutena voidaan pitää esimerkiksi sitä, että vastaajat eivät ole hyvin selvillä kysyttävästä aiheesta tai vastausvaihtoehdot eivät ole onnistuneita vastaajan näkökulmasta (Hirsjärvi ym. 2012, 195).

Ensimmäisessä osiossa kysyttiin tilojen käytettävyydestä, muunneltavuudesta ja tilatehokkuudesta. Väittämät koskivat uudentyyppejä kampusratkaisuja, kuten sijaintia kauppakeskuksessa, avointa kirjastoa, luokkatilat jakavia siirtoseiniä, kampusparkin yhteiskeittiön ja yhteis-wc:n käyttöä. Lisäksi kysyttiin, löytyykö kampukselta tilat keskittymistä vaativaan työskentelyyn tai tarvittaessa ryhmätyöskentelyyn.

Toisessa osiossa haluttiin tietää käyttäjien kokemuksia tilojen viihtyisyydestä ja ergonomiasta. Väittämässä kysyttiin kampuksella käytetyistä väreistä, materiaaleista ja kalusteista sekä valaistuksesta ja mahdollisista kampukselle kantautuvista äänistä.

Kolmas osio keskittyi selvittämään tilojen vaikutusta sen käyttäjiin. Tämän osion väittämillä oli tarkoitus selvittää, onko käyttäjien mielestä uusilla tiloilla ollut vaikutusta opiskelun tai työskentelyn tehokkuuteen tai yhteisön toimivuuteen. Osiossa kysyttiin myös kokevatko käyttäjät vuorovaikutuksen avoimemmaksi ja onko uudet tilat parantaneet yhteisöllisyyttä tai ilmapiiriä. Viimeisenä väittämänä kysyttiin tuntevatko käyttäjät ylpeyttä uuden kampuksen tiloista.

Kyselylomakkeen lopussa oli vielä kysymys kauppakeskuksen palveluiden käytöstä. Vastaajilta kysyttiin kuinka usein he käyttävät kauppakeskuksen palveluita ja mitä palveluita he käyttävät. Lopuksi vastaajilla oli vielä mahdollisuus kertoa avoimesti kokemuksista Lohjan kampuksen tiloista.

6.2 Teemahaastattelut

Teemahaastattelu etenee tutkimuskohteeseen nähden keskeisten, ennalta valittujen teemojen kautta. Teemahaastatteluissa voidaan esittää tarkentavia kysymyksiä. Se onko teemahaastattelu kaikille haastateltaville samankaltainen täysin samoine täydentävine kysymyksineen, voi vaihdella tutkimuksesta toiseen. (Tuomi & Sarajärvi 2013, 75.)

Tässä opinnäytetyössä käytettiin avoimempaa teemahaastattelutapaa, jossa täydentävät kysymykset ohjautuivat haastateltavien osaamisalueiden tai haastateltavien eniten käyttämien tilojen mukaan. Teemahaastatteluissa kuultiin mahdollisimman laajasti eri työtehtävissä ja eri kampuksen tiloissa työskentelevien henkilöiden kokemuksia tiloista ja niissä työskentelystä.

Haastateltavia oli yhteensä kuusi Lohjan kampuksen henkilökunnan jäsentä, joista puolet kuuluivat opetushenkilökuntaan.

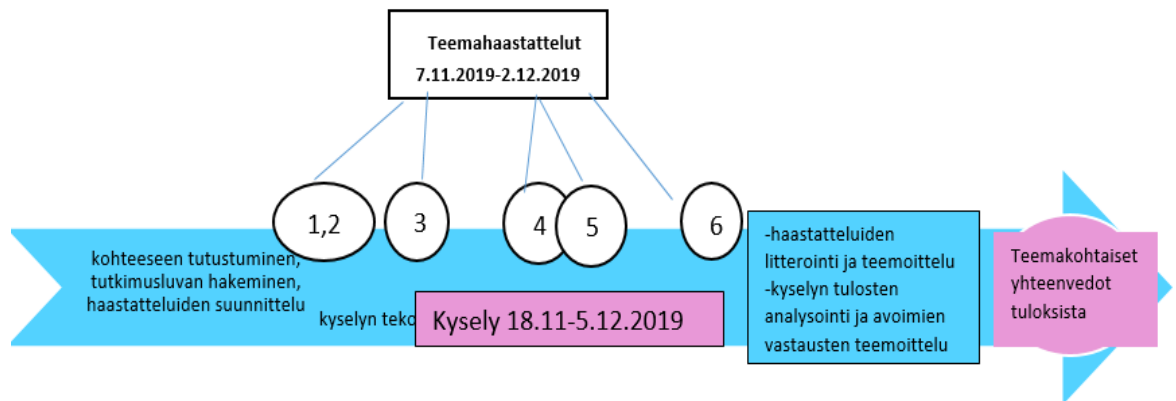
Haastateltavien kanssa sovittiin haastatteluista joko kasvotusten Lohjan kampuksella tai sähköpostin välityksellä. Ensimmäisessä haastattelussa oli kaksi henkilökunnan jäsentä samanaikaisesti. Tämä järjestely sopi kaikille osapuolille hyvin. Loput haastattelut olivat yksilöhaastatteluja. Haastattelut pidettiin Lohjan kampuksen palaveritiloissa 7.11.2019-2.12.2019 välisenä aikana. Usean haastattelun jälkeen, haastateltava halusi esitellä kampuksen tiloja ja selvittää kertomaansa havainnollistaen paikan päällä. Kaikki haastattelut äänitettiin. Haastateltavilta kysyttiin lupa äänitykseen ja heille kerrottiin, että haastattelut käsitellään anonyymisti. Tulosten kohdissa, joissa henkilöitä voidaan yhdistää vastaukseen, kysyttiin erikseen lupa asiaa koskevilta haastateltavilta.

Teemahaastatteluiden runko tehtiin kyselyssä käytettyjen teemojen mukaiseksi. Keskustelun edetessä haastatteluissa luontevasti, saatiin haastatteluista myös varsinaisten teemojen ulkopuolista aineistoa. Tämän vuoksi ja selkeyden nimissä, laadullisen tutkimuksen tulokset ovat tulosluvussa jaettu kahteen teemaan, jotka ovat tilan fyysinen ulottuvuus ja tilan sosiaalinen ulottuvuus.

6.3 Tutkimuksen kulku

Opinnäytetyön koko tutkimusprosessia varten haettiin Laurean käytänteiden mukainen tutkimuslupa. Tutkimusluvan hyväksymisen jälkeen saatiin Lohjan kampuksen käyttäjistä koottu sähköpostilista. Vastaanottajalistan ulkopuolelle oli jätetty pidemmällä vapaalla olevat opiskelijat ja henkilöstö. Myös noin kolmenkymmenen hengen kiinalainen sairaanhoito-opiskelijaryhmä oli jätetty kyselyn ulkopuolelle, koska kysely oli suomenkielinen. Vaikka tämän ryhmän kokemukset olisivat myös olleet arvokkaita, kyselyn laatiminen englanniksi olisi vaatinut lisää aikaa. Lisäksi runsas tekstin määrä kyselyssä, olisi tehnyt lomakkeesta vaikeaselkoisemman ja työläämmän vastata. Se olisi voinut vaikuttaa kyselyn vastausprosenttiin.

Varsinaisen tutkimusaineiston kerääminen alkoi 7.11.2019 kahden henkilökunnan jäsenen samanaikaisella teemahaastattelulla. Teemahaastattelut jatkuivat aina joulukuun alkuun asti ja niiden ajankohta määräytyi haastateltavien aikataulujen mukaisesti. Kaikki teemahaastattelut pidettiin Lohjan kampuksen palaveritiloissa. Kyselytutkimus suoritettiin 18.11.2019-5.12.2019 välisenä aikana. Kumpaakin opinnäytetyön tutkimusmenetelmää käytettiin siis osin samanaikaisesti. (Kuvio 13.)

Kuvio 13: Tutkimuksen kulku

Kysely lähetettiin 456 opiskelijalle ja 32 henkilökunnan jäsenelle eli yhteensä 488 Lohjan kampuksen käyttäjälle. 20.11.2019 mennessä vastauksia oli saatu 56 kappaletta. 25.11.2019 lähetettiin muistutusviesti, jossa ilmoitettiin viimeiseksi vastauspäiväksi 5.12.2019. Muistutusviestin ansiosta vastauksia tuli vielä 32 kappaletta. Kyselyyn tuli vastauksia yhteensä 88 kappaletta, joista 70 oli opiskelijoilta ja 18 henkilökunnan jäseniltä. Kyselyyn vastasi 18 prosenttia vastaanottajista. Henkilökunnasta kyselyyn vastasi 56 prosenttia ja opiskelijoista 15 prosenttia.

Tutkimukseen osallistujat	Henkilökunta	Opiskelijat	Kaikki
Lähetetyt kyselyt	32	456	488
Saadut vastaukset	18	68	86
Vastausprosentti	56%	15%	18%
Haastattelu	6		

Taulukko 1: Tutkimukseen osallistuneet kampuksen käyttäjät

Ennen määrällisten tulosten analysointia poistettiin yksi vastaus, joka oli tullut kahdesti. Analysoitavia vastauksia oli siis yhteensä 86 kappaletta, joista 68 oli opiskelijoilta ja 18 henkilökunnan jäseniltä. (Taulukko 1.)

Kyselyn määrälliset tulokset analysoitiin Exceliä käyttäen. Kyselyn avoimet vastaukset teemoiteltiin ja niitä analysoidessa kävi ilmi, että kyselyn vastaanottajiin kuuluivat myös tradenomiopiskelijat, jotka suorittavat opintonsa täysin verkossa. Kyselyyn vastasi eräs näistä verkko-opiskelijoista, joka kertoi, ettei ole koskaan käynyt kampuksella. Verkko-opiskelijat olisi ollut hyvä rajata pois kyselyn vastaanottajista, koska suurin osa heistä käy kampuksella harvoin tai ei ollenkaan. Näin ollen he eivät ole todennäköisesti katsoneet tarpeelliseksi vastata kyselyyn. Tämä on osaltaan vaikuttanut vastaajien määrään. Kokonaan opintonsa verkossa suorittavia oli syyslukukautena 72 henkilöä (Särkkä 2020).

Haastattelujen litterointi on apuvälineenä aineiston analyysissa. Kun kerätään aineistoa, jonka sisältö on merkityksellisempää kuin esimerkiksi käytetyt sanat tai tutkimuskohteen tunteet, voidaan haastattelu litteroida ylimalkaisemmin yleiskieltä käyttäen. (Ojasalo ym. 2014, 107.) Tämän työn teemahaastattelut litteroitiin kokonaisuudessaan. Tällä tavoin saatiin kaikki aineisto talteen, eikä etukäteen päätetty, mitkä asiat luokitellaan tärkeiksi. Teksti kirjoitettiin puhekielen mukaiseksi.

Litteroinnin jälkeen haastatteluista saatu aineisto luettiin useaan kertaan läpi. Näin saatiin selkeä kokonaiskuva kaikista haastatteluista. Tämän jälkeen aineisto purettiin teema-alueisiin. Niin sanotun teemakortiston tarkoituksena on pilkkoa aineisto myöhemmin tehtäviä tulintoja varten (Ojasalo ym. 2014, 142). Aineiston pilkkominen tapahtui siten, että kaikkien haastatteluiden litteroinnista kopioitiin esimerkiksi kampuksen sijaintia koskeva tieto teeman sijainti alle. Tähän tiivistettyyn aineistoon lisättiin myös kyselyistä kerätty avoimien kysymysten laadullinen aineisto. Kyselyn laadullinen aineisto lisättiin teemakortistoon punaisella värillä. Eri värikoodia käyttämällä tiedetään, mistä menetelmästä tieto on peräisin. Lisäksi henkilökunnan antamat avoimet vastaukset merkittiin lihavoidulla tekstillä.

Laadullisen tutkimusmenetelmän tuloksiin on nostettu aineistossa toistuvasti esiintyvät käyttäjien kokemukset tiloista. Tuloksissa esitellään myös esimerkiksi simulaatiotilaa, josta kerrotaan pääasiallisesti yhden haastateltavan kokemuksen perusteella.

Seuraavassa luvussa käsitellään määrällisen tutkimuksen tulokset, jotka saatiin kaikille kampuksen käyttäjille suunnatusta kyselystä. Luvussa kahdeksan käsitellään laadullisen tutkimuksen tulokset, joihin aineisto kerättiin kyselyn avoimista vastauksista sekä teemahaastatteluista.

7 Määrällisen tutkimuksen tulokset

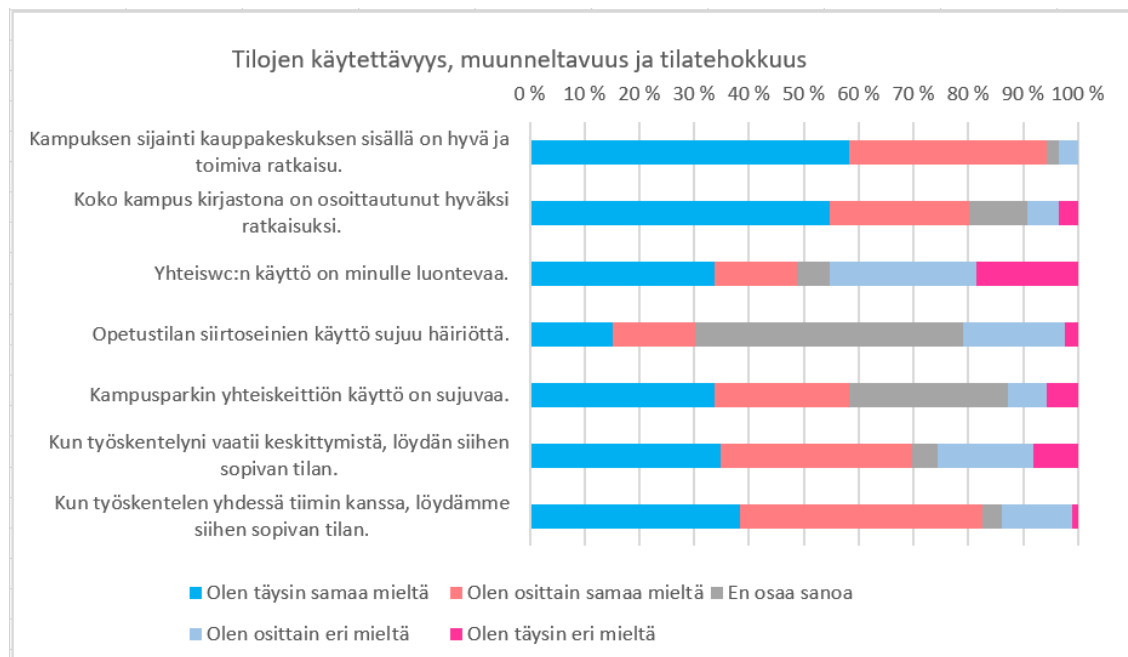
Kyselystä saadun määrällisen tutkimuksen tulokset käsitellään tässä luvussa teema-alueittain. Teemoja on yhteensä kolme ja ne ovat jaoteltu teemojen mukaisten alaotsikoiden alle. En-

simmainen teema käsittelee tilojen käytettävyyttä, muunneltavuutta ja tilatehokkuutta. Toisessa teemaosiossa kysyttiin tilojen viihtyisyydestä ja ergonomiasta ja viimeiseksi selvitettiin käyttäjien kokemus siitä, kuinka uudet tilat ovat vaikuttaneet yhteisöön ja sen ilmapiiriin. Tämän luvun lopussa kerrotaan myös tulokset käyttäjien kauppakeskuksen palveluiden käytöstä.

Jokaisesta teemasta esitellään koottu Excel-kuvio, joka havainnollistaa kaikkien kyselyyn vastanneiden kampuksen käyttäjien vastaukset väittämiin. Kyselyyn vastasi yhteensä 86 henkilöä, joista 18 henkilöä kuului henkilökuntaan ja 68 oli opiskelijoita. Kyselyssä esiintyi muutamia väittämiä, joihin toiselta käyttäjäryhmältä tuli paljon ”en osaa sanoa”- vastauksia. Esimerkiksi henkilökunnasta yli puolet eivät osanneet sanoa kampusparkin yhteiskeittiön käytön sujuvuudesta, koska he todennäköisesti eivät ole käyttäneet kampusparkin keittiötä tai heillä ei ole havaintoja muiden käytöstä. Sellaisten väittämien kohdalla, joissa toisella käyttäjäryhmällä on paljon ”en osaa sanoa”- vastauksia, ollaan tarkasteltu lähemmin toisen käyttäjäryhmän vastauksia.

Käyttäjäryhmäkohtaiset vastaukset väittämiin on lisätty opinnäytetyön liitetiedostoon. Laadullisen tutkimuksen tulokset esitellään tämän luvun jälkeen. Laadulliseen tutkimukseen kuuluu kyselystä saadut avoimet vastaukset sekä teemahaastattelut.

7.1 Tilojen käytettävyys, muunneltavuus ja tilatehokkuus

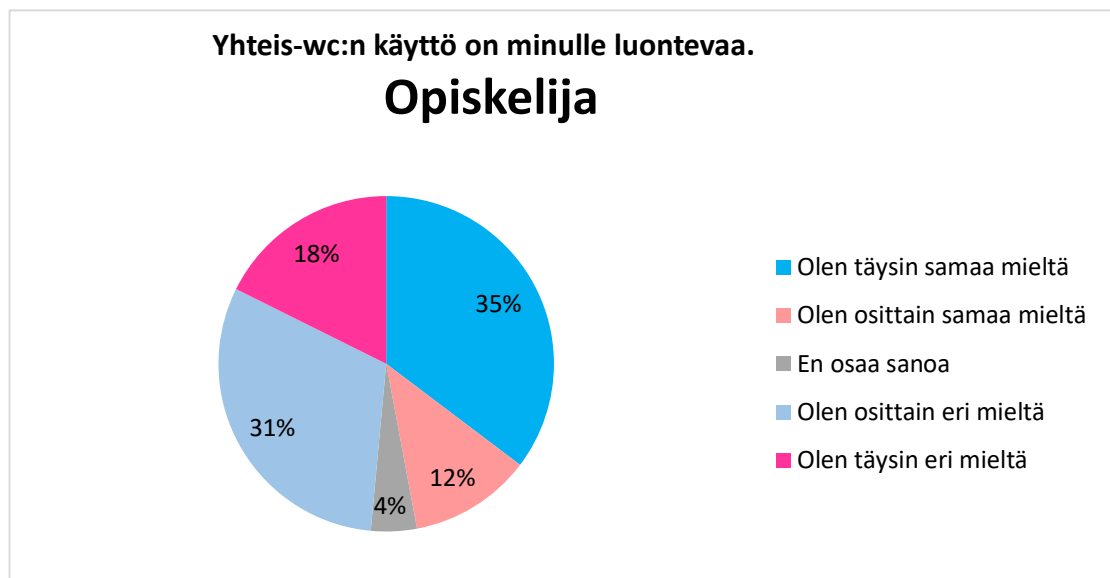
Kuvio 14: Kaikkien vastanneiden (n=86) tulokset käytettävyydestä, muunneltavuudesta ja tilatehokkuudesta

Kaikista kyselyyn vastanneista 95 prosenttia on täysin tai osittain samaa mieltä siitä, että kampuksen sijainti kauppakeskuksen sisällä on hyvä ja toimiva ratkaisu. Henkilökunnasta 72 prosenttia ja opiskelijoista yli puolet olivat väittämän kanssa täysin samaa mieltä. Täysin eri mieltä väittämän kanssa ei ollut yksikään vastaaja. Viisi vastaajaa ei osannut ottaa kantaa väittämään tai oli väittämän kanssa osittain eri mieltä. (Kuvio 14.)

Yli puolet vastaajista oli täysin samaa mieltä siitä, että koko kampus kirjastona on ollut hyvä ratkaisu. Opiskelijoista yli 80 prosenttia ja henkilökunnasta yli 70 prosenttia oli väittämän kanssa täysin tai osittain samaa mieltä. Noin 10 prosenttia kaikista vastaajista ei osannut ottaa asiaan kantaa. Alle 10 prosenttia kaikista vastaajista oli osittain tai täysin eri mieltä väittämän kanssa. (Kuvio 14.)

Yhteis-wc:llä voidaan tässä tutkimuksessa tarkoittaa yleisissä tiloissa olevaa käymälätilaa, jonka pääasiallisia käyttäjiä ovat opiskelijat, mutta sillä voidaan tarkoittaa myös henkilökunnan käytössä olevia käymälätiloja. Oletuksena on, että tähän väittämään vastatessaan henkilökunta on arvioinut heidän omissa tiloissaan olevia yhteiskäytössä olevia wc-tiloja.

Tutkimuksen kannalta kiinnostavaa on opiskelijoiden suhtautuminen uudenaikaiseen, sukupuolisyrjimättömään ja myös tilatehokkaaseen käymälätilaratkaisuun. Lähes puolet opiskelijoista oli täysin tai osittain sitä mieltä, että yhteis-wc:n käyttö on luontevaa (kuvio 15). Tämän väittämän kohdalla mielipiteet opiskelijoiden keskuudessa jakautuivat melkein kahtia, sillä toinen puolisko vastaajista oli osittain tai täysin eri mieltä yhteis-wc:n luontevan käytön suhteen.

Kuvio 15: Opiskelijoiden kokemus yhteis-wc:n käytöstä (n=68)

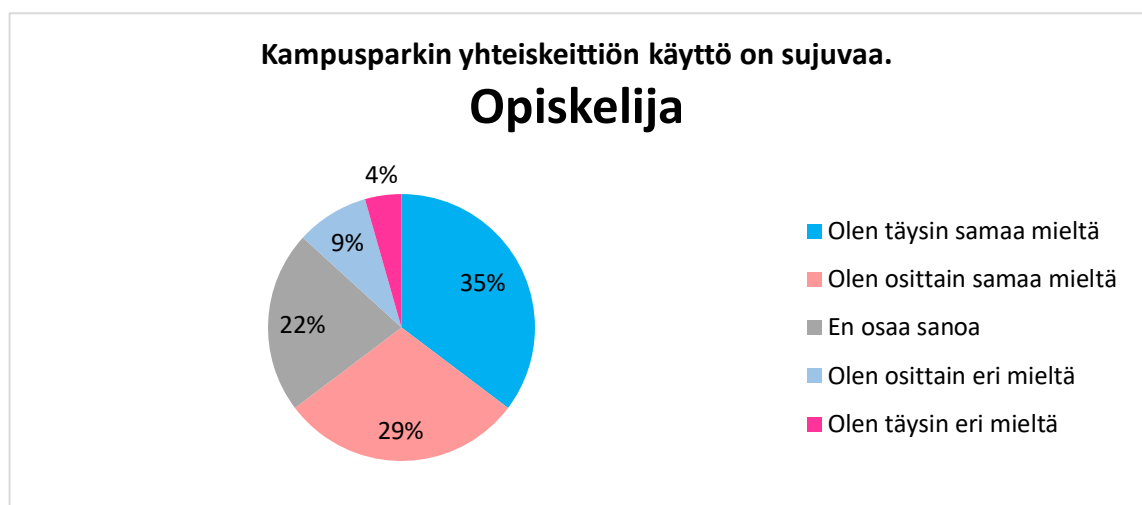
Henkilökunnasta 10/18 vastasi yhteis-wc:n käytön olevan osittain tai täysin luontevaa. Kaksi vastaajaa ei osannut sanoa wc-tilojen käytöstä. 6/18 henkilöstön jäsentä oli yhteis-wc:n käytön luontevuudesta osittain tai täysin eri mieltä.

Puolet vastaajista ei osannut sanoa sujuuko siirtoseinien käyttö häiriöttä (kuvio 14). Siirtoseinien käyttö kuuluu kampusisännälle ja siirtely tapahtuu tarvittaessa aamupäivä- ja iltapäiväopetuksen välissä. Todennäköisesti tästä syystä suuri osa kampuksen tilojen käyttäjistä ei ole nähnyt siirtoseinien siirtelyä. Tarve seinien siirtelylle ei myöskään ole välttämättä päivittäistä, vaan vaihtelee ryhmäkokojen mukaan. Viikkojenkin välillä on vaihtelua, joten seinien siirtelyä tapahtuu keskimäärin yhdestä viiteen kertaan viikossa (Laakso 2020).

Noin 20 prosenttia vastanneista koki siirtoseinien käytön aiheuttavan jonkin verran häiriötä. Muutama vastaaja koki häiriön voimakkaammin. 30 prosenttia kaikista vastanneista koki siirtoseinien käytön melkein tai kokonaan häiriöttömäksi. (Kuvio 14.)

Opiskelijoille suunnatun kampusparkin yhteydessä on kaikille avoin keittiötila, joka mahdollistaa eväiden säilyttämisen ja ruuan lämmityksen. Tilassa on myös kahviautomaatti, vesipiste ja astianpesukoneet. Yli puolet vastanneista henkilökunnan jäsenistä ei osannut sanoa, onko kampusparkin yhteiskeittiön käyttö sujuvaa (kuvio 14). Henkilökunta käyttää pääasiallisesti omissa tiloissaan olevaa keittiötä.

Kolmasosa vastanneista opiskelijoista pitää yhteiskeittiön käyttöä sujuvana. Lähes samankokoinen joukko opiskelijoita on osittain samaa mieltä siitä, että yhteiskeittiön käyttö on sujuvaa. 22 prosenttia vastanneista opiskelijoista ei osannut ottaa kantaa käytön sujuvuudesta. Väittämän kanssa täysin eri mieltä oli vastanneista opiskelijoista vain neljä prosenttia. Myös osittain eri mieltä vastanneiden opiskelijoiden määrä oli pieni. Heitä oli yhdeksän prosenttia kaikista vastanneista opiskelijoista. (Kuvio 16.)

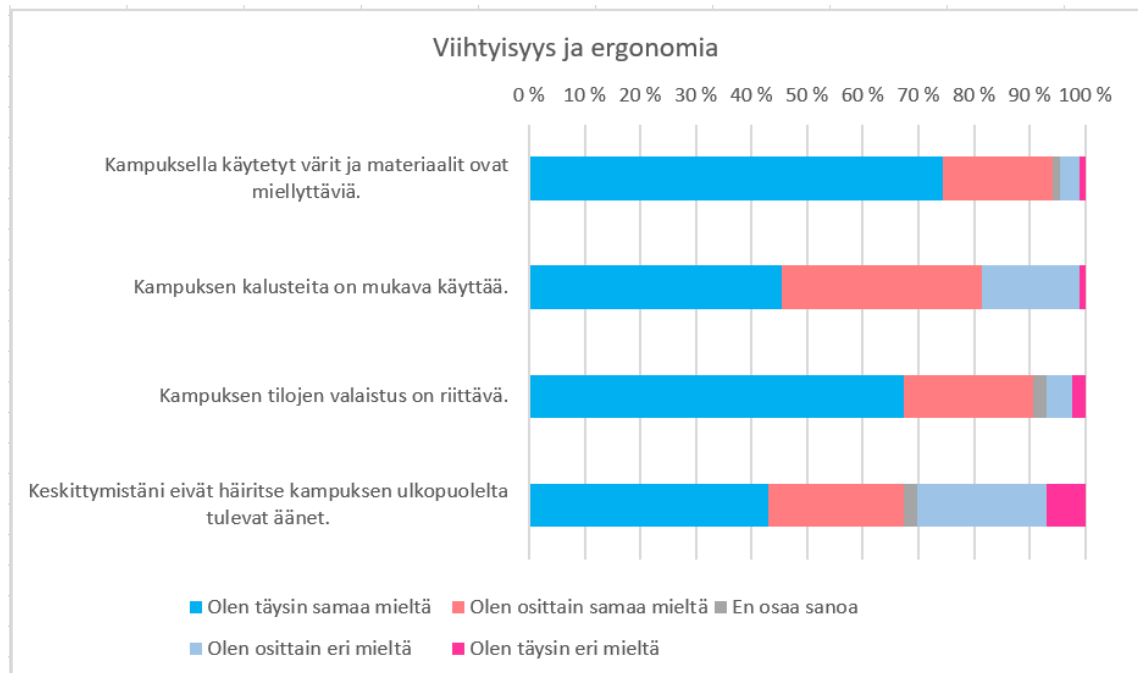
Kuvio 16: Opiskelijoiden kokemus yhteiskeittiön käytöstä (n=68)

Enemmistö vastaajista on sitä mieltä, että tilat keskittymistä vaativalle työskentelylle ja tilat tiimityöskentelylle ovat löytyneet kampukselta hyvin tai melko hyvin. 70 prosenttia kaikista vastaajista oli täysin samaa mieltä tai osittain samaa mieltä, että tila keskittymistä vaativalle työlle löytyy. Neljä opiskelijaa ei osannut vastata väittämään. 25 prosenttia kaikista vastanneista oli osittain tai täysin eri mieltä väittämän kanssa. (Kuvio 14.)

Käyttäjien kokemuksen mukaan tila tiimityöskentelylle löytyi vielä paremmin kuin tilat keskittymistä vaativalle työskentelylle. 82 prosenttia kaikista vastaajista oli täysin tai osittain samaa mieltä siitä, että tila tiimityöskentelylle löytyy. Kolme opiskelijaa ei osannut ottaa kantaa väittämään. 1/18 henkilökunnan jäsenestä oli täysin eri mieltä väittämän kanssa. 13 prosenttia vastaajista oli osittain eri mieltä väittämän kanssa. (Kuvio 14.)

7.2 Viihtyisyys ja ergonomia

Kampuksen värimaailma ja kampuksella käytetyt materiaalit osoittautuivat käyttäjiä miellyttäviksi. Kaikki kyselyyn vastanneet henkilökunnan jäsenet olivat täysin tai osittain sitä mieltä, että kampuksella käytetyt värit ja materiaalit ovat miellyttäviä. Opiskeliijoistakin peräti 93 prosenttia ajattelivat samoin. Viisi opiskelijaa ei osannut sanoa, tai oli osittain tai täysin eri mieltä väittämän kanssa. (Kuvio 17.)

Kuvio 17: Kaikkien vastanneiden (n=86) tulokset viihtyisyydestä ja ergonomiasta

Kaikista vastanneista noin 45 prosenttia oli täysin samaa mieltä siitä, että kampuksen kalusteita on mukava käyttää. Osittain samaa mieltä väittämän kanssa oli 36 prosenttia kaikista

käyttäjistä. Vastanneista 17 prosenttia oli osittain eri mieltä siitä, että kalusteita on mukava käyttää. Täysin eri mieltä kalusteiden käytön mukavuudesta oli yksi vastaaja. (Kuvio 17.)

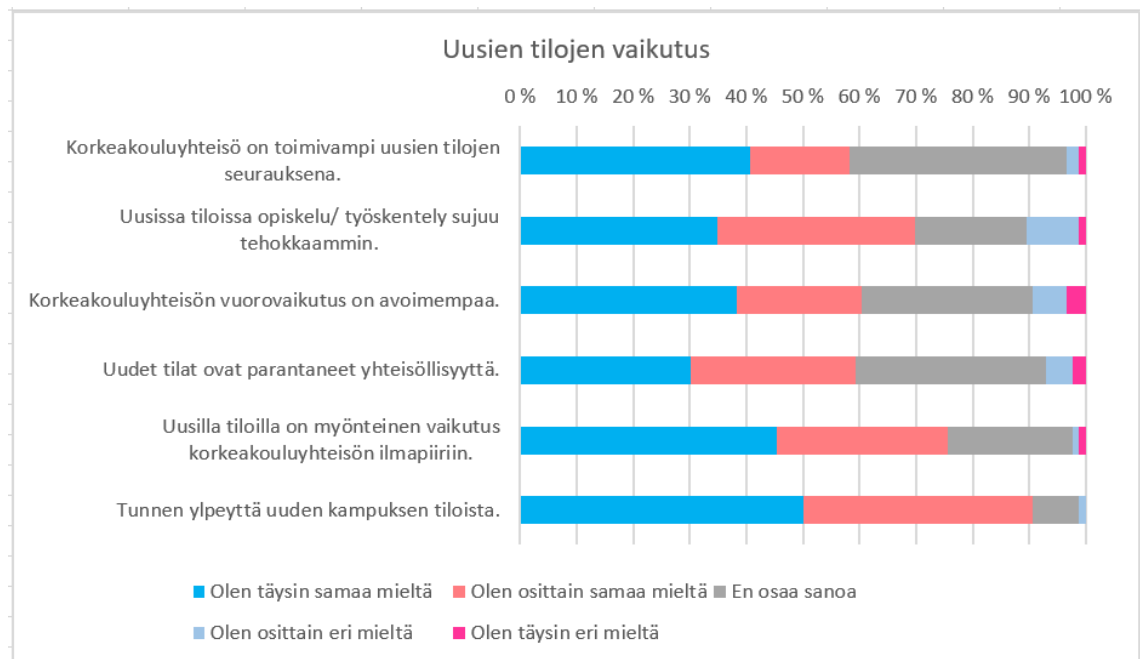
90 prosenttia kaikista vastanneista oli täysin tai osittain samaa mieltä siitä, että kampuksen tilojen valaistus on riittävä. 67 prosenttia kaikista vastanneista oli väittämän kanssa täysin samaa mieltä. 23 prosenttia kampuksen käyttäjistä oli väittämän kanssa osittain samaa mieltä. Kaksi prosenttia vastanneista ei osannut ottaa väittämään kantaa. Viisi prosenttia vastanneista oli väittämän kanssa osittain eri mieltä ja täysin eri mieltä väittämän kanssa oli vain kaksi prosenttia vastaajista. Opiskelijoiden ja henkilökunnan vastausten välillä ei ollut juurikaan eroa tämän väittämän kohdalla. (Kuvio 17.)

Kaikista vastaajista 43 prosenttia oli täysin sitä mieltä, että keskittyminen ei häiriinny kampuksen ulkopuolilta tulevista äänistä. Osittain samaa mieltä siitä, että keskittyminen ei häiriinny kampuksen tilojen ulkopuolisista äänistä oli 24 prosenttia käyttäjistä. Kaksi prosenttia ei osannut vastata väittämään. 23 prosenttia kaikista vastanneista koki osittaista häiriötä kampuksen ulkopuolisista äänistä. 7 prosenttia vastaajista koki keskittymisen häiriintyvän kampuksen ulkopuolelta kantautuvien äänien vuoksi. Opiskelijat ja henkilökunta kokivat äänen häiritsevyyden samankaltaisesti. Käyttäjärühmien vastausten välillä ei ollut suurta eroa. (Kuvio 17.)

7.3 Uusien tilojen vaikutus

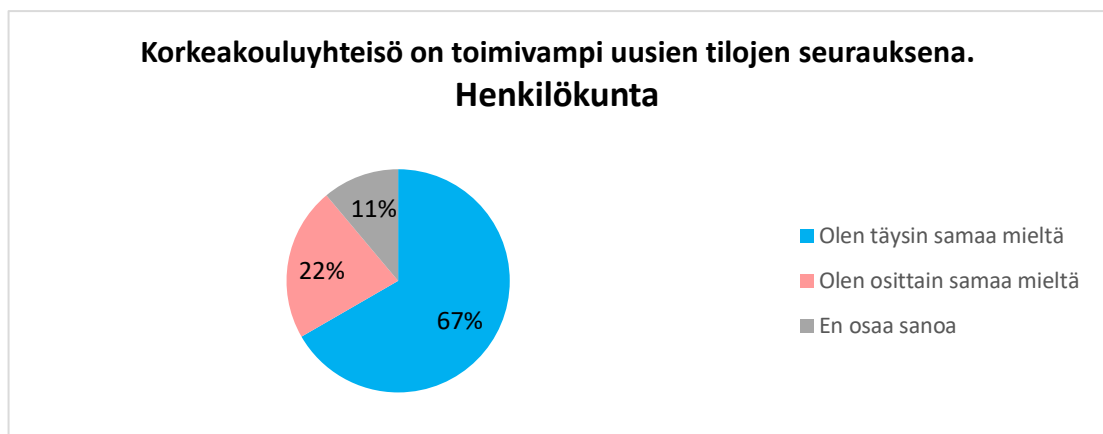
Tämän opinnäytetyön tutkimuksen mukaan uudet yhtenäiset tilat vaikuttavat myönteisesti yhteisöllisyyteen ja yhdessä tekemiseen. Tämä käy selväksi etenkin henkilökunnan vastauksissa. Tämän teeman väittämiin opiskelijat olivat vastanneet usein ”en osaa sanoa”. Tämän voidaan ajatella johtuvan siitä, että opiskelijoiden kokema yhteisöllisyys on erilaista kuin työelämässä koettu yhteisöllisyys. Työyhteisön sitoutuneisuuden organisaatioon voidaan ajatella olevan tiiviimpää. Usein työsuhde on myös kestoaltaan pidempi kuin opiskeluiden kesto. Oletuksena on myös, että henkilökunnalla on enemmän kokemusta erilaisissa yhteisöissä työskentelystä, joten sen arvioiminen on helpompaa. Suurin syy sille, että väittämiin ei ole otettu kantaa on kuitenkin se, että osa kyselyyn vastanneista opiskelijoista aloitti opintonsa suoraan uudella kampuksella, joten vertailukohtaa ei ole.

46 prosenttia kyselyyn vastanneista opiskelijoista ei osannut arvioida, onko korkeakouluyhteisö toimivampi uusien tilojen seurauksena. 50 prosenttia opiskelijoista arvioi kuitenkin korkeakouluyhteisön olevan täysin tai osittain toimivampi uusien tilojen seurauksena. Neljä prosenttia opiskelijoista oli osittain tai täysin eri mieltä yhteisön toimivuudesta. (Kuvio 18.)

Kuvio 18: Kaikkien vastanneiden (n=86) tulokset uusien tilojen vaikutuksesta

Henkilökunnan jäsenistä puolestaan lähes 70 prosenttia oli täysin samaa mieltä siitä, että korkeakouluyhteisö on toimivampi uusien tilojen seurauksena. Väittämän kanssa osittain samaa mieltä oli 22 prosenttia henkilökunnasta. 11 prosenttia vastanneista henkilökunnan jäsenistä ei osannut ottaa kantaa väittämään. Yksikään vastanneista henkilökunnan jäsenistä ei ollut väittämän kanssa eri mieltä. (Kuvio 19.)

Kuvio 19: Henkilökunnan kokemus toimivammasta yhteisöstä (n=18)

70 prosenttia kaikista vastanneista arvioi olevansa osittain tai täysin samaa mieltä siitä, että opiskelu tai työskentely sujuu tehokkaammin uusissa tiloissa. Neljännos opiskelijoista ei osannut ottaa kantaa väittämään, mikä johtunee siitä, että osa vastanneista opiskelijoista aloitti

opiskelun suoraan uudella kampuksella. Osittain eri mieltä väittämän kanssa oli yhdeksän prosenttia kaikista vastanneista. Yksi vastaaja oli väittämän kanssa täysin eri mieltä. (Kuvio 18.)

Noin kolmannes vastanneista opiskelijoista ei osannut sanoa, onko korkeakouluyhteisön vuorovaikutus avoimempaa. 56 prosenttia henkilökunnasta ja 34 prosenttia opiskelijoista on täysin sitä mieltä, että korkeakouluyhteisön vuorovaikutus on avoimempaa. 22 prosenttia kaikista vastaajista oli osittain samaa mieltä väittämän kanssa. Alle kymmenen prosenttia kaikista vastanneista oli osittain tai täysin eri mieltä väittämän kanssa. (Kuvio 18.)

Yli 40 prosenttia opiskelijoista ei osannut sanoa, ovatko uudet tilat parantaneet yhteisöllisyyttä. Hieman yli puolet opiskelijoista arvioi kuitenkin uusien tilojen parantaneen yhteisöllisyyttä. Neljä prosenttia opiskelijoista oli päin vastaista mieltä. Henkilökunnasta 61 prosenttia oli täysin sitä mieltä, että uudet tilat ovat parantaneet yhteisöllisyyttä. 17 prosenttia henkilökunnasta oli osittain samaa mieltä väittämän kanssa. Osittain eri mieltä väittämän kanssa oli 17 prosenttia henkilökunnasta. Täysin eri mieltä väittämän kanssa ei ollut yksikään henkilökunnan jäsen ja yksi ei osannut sanoa, onko yhteisöllisyys parantunut uusissa tiloissa. (Kuvio 18.)

Yli 70 prosenttia kyselyyn vastanneista henkilökunnan jäsenistä oli täysin sitä mieltä, että uusilla tiloilla on myönteinen vaikutus korkeakouluyhteisön ilmapiiriin. 22 prosenttia oli osittain samaa mieltä väittämän kanssa. Yksikään henkilökunnan jäsenistä ei ajatellut, että uusilla tiloilla olisi kielteinen vaikutus yhteisön ilmapiiriin. Opiskelijoista 70 prosenttia oli täysin tai osittain samaa mieltä siitä, että uusilla tiloilla on myönteinen vaikutus korkeakouluyhteisön ilmapiiriin. Neljännes vastanneista opiskelijoista ei osannut ottaa kantaa väittämään. Kaksi opiskelijaa oli väittämän kanssa osittain tai täysin eri mieltä. (Kuvio 18.)

Yli 90 prosenttia kaikista vastanneista kampuksen käyttäjistä tunsivat ylpeyttä uusista tiloista. Kahdeksan prosenttia kaikista vastanneista ei osannut ottaa kantaa väittämään ja yksi vastaaja oli väittämän kanssa osittain eri mieltä. (Kuvio 18.)

Koska korkeakoulukampuksen sijainti kauppakeskuksessa on epätavallinen, haluttiin kyselyn avulla selvittää myös opiskelijoiden ja henkilökunnan kauppakeskuksen palveluiden käyttöä. 67 prosenttia vastanneista henkilökunnan jäsenistä ja 54 prosenttia vastanneista opiskelijoista käyttää kauppakeskuksen palveluita viikoittain. Päivittäin palveluita kertoi käyttävänsä 17 prosenttia henkilökunnasta ja 10 prosenttia opiskelijoista. Harvemmin kuin viikoittain palveluita käyttää 17 prosenttia henkilökunnasta ja 35 prosenttia opiskelijoista. Vastanneet käyttivät pääasiallisesti ravintoloiden ja ruokakaupan palveluita, mutta myös apteekin ja vaateliikkeiden palveluiden käyttö tuli toistuvista esille kyselyn avoimissa vastauksissa.

8 Laadullisen tutkimuksen tulokset

Luvussa esitellään laadullisen tutkimuksen tulokset. Tämän opinnäytetyön laadullisen tutkimuksen tulokset koostuvat kyselyn avoimista vastauksista sekä teemahaastatteluista.

Kyselyyn vastasi 86 henkilöä, joista 68 oli opiskelijaa ja 18 henkilökunnan jäsentä. Avoimia vastauksia kyselylomakkeelle oli mahdollista antaa jokaisen väittämän jälkeen. Tämä mahdollisti väittämään annetun vastauksen tarkentamisen tai väittämän oletuksen korjaamisen oikeaan suuntaan. Kyselyn lopussa annettiin vielä avoin vastausmahdollisuus kertoa kampuksen käyttäjäkokemuksista. Teemahaastatteluissa haastateltiin kuutta henkilökunnan jäsentä.

Laadullisen tutkimuksen tulokset esitellään tässä luvussa kahden käyttäjäkokemusta mittavan ulottuvuuden kautta. Ensimmäinen alaluku käsittelee käyttäjien kokemuksia tilan fyysisestä ulottuvuudesta. Toisessa alaluvussa kerrotaan käyttäjien kokemuksia tilan sosiaalisesta ulottuvuudesta.

8.1 Tilan fyysinen ulottuvuus

Sijainti

Kyselyn perusteella voidaan todeta, että kampuksen käyttäjät olivat tyytyväisiä sijaintiin kauppakeskuksen sisällä. Sijaintiin liittyen kyselyn avoimessa vastaustilassa oli opiskelijoilta kaksi kommenttia. Kommentit koskivat parkkipaikkoja. Maksuttomien parkkipaikkojen toivottiin olevan lähempänä kampusta. Laurean yhteistyössä Lohjan kaupungin ja vuokranantajan, Suur-Seudun osuuskaupan, kanssa järjestämä maksuton parkkialue sijaitsee noin 300 metrin päässä kampuksesta.

Parkkipaikkojen etäisyys kampuksesta nousi esiin myös henkilökunnan haastatteluissa. Neljä kuudesta haastatellusta koki parkkipaikkojen olevan hieman liian kaukana kampuksesta. Tämä koettiin kuitenkin lievänä epämukavuutena, koska ymmärrettiin että kaupungin keskustan parkkialueet ovat rajallisia. Lisäksi kaksi haastateltavaa mainitsi parkkialueen valaistuksen olevan puutteellinen.

Kaikki haastateltavat olivat tyytyväisiä niin kampuksen sijaintiin kaupungin keskustassa kuin kampuksen sijaintiin kauppakeskuksen sisällä. Erityisesti sijainti kauppakeskuksessa oli haastateltavien mieleen. Sijaintia kuvailtiin sanoilla todella hyvä tai erinomainen.

”Mun mielestä on hyvä, että ollaan ihmisiä lähellä, tää kauppakeskus ja tässä ihan Lohjan sydämessä, niin se mahdollistaa ihan erilaisten sidosryhmäläisten tulon tänne.”

Wc-tilat

Kyselyn avoimessa vastaustilassa oli neljä tarkennusta opiskelijoilta koskien yhteis-wc:tä. Kahdessa kommentissa koettiin toisen sukupuolen läsnäolon samassa tilassa häiritseväksi. Yksi vastaaja toivoi yksityisempiä vessaratkaisuja ylipäättään. Yksi vastaaja totesi käyttävänsä kauppakeskuksen wc-tiloja.

Avoimien vastausten ja henkilökunnan teemahaastatteluiden perusteella käytön luonnistumista henkilökunnan wc-tiloissa ei häirinnyt sukupuolijaon puuttuminen, vaan huonoksi koettu äänieristys wc-tilojen ja työtilojen välillä. Puolet (3/6) haastatelluista kokivat wc-tiloissa käynnin kiusalliseksi huonon äänieristyksen vuoksi.

Yhteiskeittiö ja ruokailu

Kyselyn avoimissa vastauksissa opiskelijat pohtivat yhteiskeittiön käyttöä kampusparkissa pidettävien oppituntien aikana. Ajateltiin, että opetus häiriintyy, jos keittiössä asioi. Kampusparkissa olevan opetuksen aikana keittiön käyttöä vältettiin.

Yhteiskeittiön kahviautomaatti oli syksyn aikana epäkunnossa muutamaan eri otteeseen, mistä aiheutui käyttäjille epämukavuutta. Lisäksi kommentoineet opiskelijat olivat epä tietoisia keittiön toimintasäännöistä. Ei tiedetty kenelle kuuluu esimerkiksi astianpesukoneen tyhjennys tai jääkaapin siivoaminen.

Lohjan kampuksella opiskelijahintainen lounas on järjestetty jatkuvaksi vanhalla kampuksella Luksian ruokalassa. Noin 200 metrin etäisyys koetaan kuitenkin pitkäksi. Laurean henkilökunnalle ja opiskelijoille on saatu sovittua alennus kauppakeskuksen lounasta tarjoavaan ravintolaan. Alennus on huomattava, mutta kuitenkin hintava opiskelijan lounaaksi. Moni opiskelija käyttääkin kampusparkin keittiötä ruuan lämmitykseen joko kotoa tuoduille eväille tai kaupasta ostetulle lounaalle.

Kirjasto

Kyselyn avoimissa vastauksissa oli kaksi toteamaa siitä, ettei koko kampus ole kirjastoa, vaan kirjastolla olekaan seiniä. Koko kampus kirjastona- käsitteellä tarkoitettiin sitä, että kirjaston seinättömyys mahdollistaa sen, että kirjoja ja lehtiä voi ottaa vapaasti luettavaksi koko kampuksen alueelle niitä lainaamatta. Voidaan siis päätellä, että kirjastosta ja sen alueesta on erilaisia tulkintoja. Eräs haastateltava tulkitsi asiaa seuraavasti:

"Tää kampus on niin kuin pikku-Oodi. Eli kirjasto, jossa voi tehdä kaikkea ja se että täällä voi kulkea sen kahvikupin ja kirjan kanssa ympäriinsä ja siihen jopa kannustetaan. Mun mielestä se on ihanaa."

Kaikki kuusi haastateltavaa pitivät uudenlaista ratkaisua kirjastolle onnistuneena. Positiivisena pidettiin sitä, että kirjasto on avoinna aina kun kampus on avoinna. Kirjastoa pidettiin hyvin saavutettavana ja helposti lähestyttävänä. Arveltiin, että seinättömään kirjastoon tulee helpommin käveltyä sisään.

"Huomaan opiskelijoista, että vaikka heillä ei olisi tunteja, ni he tulee tänne tekemään töitä ja hyvin pitkälle ton kirjaston ympärillä se pyörii... Siinä suunnitteluvaiheessa siitä oli jo puhetta, että kirjasto on sen kampuksen sydän, ja mun mielestä siinä on onnistuttu valtavan hyvin."

Suurin muutos siirryttäessä seinättömään kirjastoon on ollut kirjaston henkilökunnalla. Kirjaston henkilökunta pitää tärkeänä, että kirjasto on asiakkaille helpommin lähestyttävä. Käytännön asiatkin ovat sujuneet tähän mennessä hyvin. Kirjastolaiset pohtivat kuitenkin kuinka avoin kirjastotila toimii esimerkiksi loma-aikoina, jolloin ihmiskäsi ei ole siirtämässä palautuksia tai siirtokirjalaatikoita.

Kirjaston henkilökunta kertoo, että he pääsivät vaikuttamaan kirjastoa koskevissa asioissa suunnitteluvaiheessa hyvin. Toteutus palautusautomaattien luona ei kuitenkaan onnistunut toivotusti. Asiointipöytien väliin olisi pitänyt mahtua palautuslaatikko ja palautushylly. Pöydät ovat kuitenkin kiinni toisissaan, joten palautuslaatikko ja palautushylly on pitänyt sijoittaa pöytien eteen (kuvio 20).

Kuvio 20: Kirjaston palautuslaatikon ja palautushyllyn sijoittelu

Tilat opiskelulle ja työskentelylle

Ympäristön aistiärsykkeet vaikuttavat eri tavalla eri ihmisiin. Kysyttäessä keskittymistä vaativan tilan löytymisestä eräs opiskelija tarkensi kyselyn avoimessa tilassa vastaustaan näin:

"Itselleni keskittyminen on hyvin haasteellista, joten keskittymistä vaativat työt hoidan kotona."

Avoimista kommenteista kävi ilmi, että käyttäjät ovat tyytyväisiä kampuksen hiljaisen työn tiloista. Kommentoinnissa toivottiin, että varattavia tiloja olisi enemmän. Toisaalta vastauksissa sanottiin tiloja olevan riittävästi.

Haastatteluissa kerrottiin, että useimmiten tila keskittymistä vaativalle työlle tai tiimityöskentelylle on löytynyt. Joskus kuitenkin kampuksella on ollut niin vilkkaita päiviä, että tilat ovat olleet varattuja. Kampuksen käyttäjämäärissä voi olla paljonkin vaihtelevuutta. Eniten kampuksella on käyttäjiä loppuviikosta, kun monimuoto-opiskelijaryhmätkin ovat paikalla. Lukukauden alkujen kerrottiin myös olevan kiireisempiä. Alussa varattavien tilojen käytöstä ei ollut sääntöjä. Tiloja saatettiin varata moneksi päiväksi tai tila varattiin, mutta sitä ei käytetty.

Lisäksi haastatteluissa kävi ilmi, että luokkatilojen läheisyydessä olevat loosit ovat opiskelijoiden suosiossa. Myös osa haastatelluista henkilökunnan jäsenistä kertoi toisinaan käyttävänsä looseja työskentelyyn. Loosien kerrottiin antavan tarvittavan yksityisyyden ja vaimentavan ääniä sen verran, että työskentely niissä onnistuu hyvin. Erityisen suosituiksi ovat osoittautuneet kirjaston vieressä olevat loosit, koska niistä on lyhyt matka tiedonhakuun sekä hyvä yksityisyys (kuvio 21).

Kuvio 21: Kirjaston loosit

Osa haastateltavista (3/6) totesi, että kampuksen tilojen viereinen kahvila soveltuu hyvin työtilaksi esimerkiksi vapaamuotoisempiin kokouksiin ja tapaamisiin tai itsenäiseen työskentelyyn ja opiskeluun.

Luokkatilat

Kampuksella opetusta tapahtuu pääasiallisesti luokkatiloissa ja simulaatio-oppimistiloissa. Kampuksen yleistä aulatilaa ja kampusparkin aluetta käytetään myös tarvittaessa avoimena

oppimisympäristönä. Tutkimuksen aikaan kaikki kampukselle tilatut kalusteet ja tilanjakajat eivät olleet vielä saapuneet toimitusvaikeuksien takia, joten avoimien oppimisympäristöjen käyttö ei ollut vielä suunnitellun mukaista.

Kyselyn avoimissa vastauksissa oli kuusi kommenttia kampuksen käyttäjiltä koskien kampusparkissa pidettäviä tunteja. Osassa kommentteja kampusparkissa pidetyt tunnit koettiin rauhattomiksi. Koettiin myös, että yhteiskeittiön käyttö häiritsi opetukseen keskittymistä. Toisaalta, niin kuin aiemmin todettu, kampusparkin yhteiskeittiön käyttöä välteltiin opetuksen aikana.

Kyselyn avoimissa vastauksissa kommentit luokkatiloista koskivat pääasiallisesti luokkatilojen ilmanvaihtoa ja kalusteita, joista kerrotaan myöhemmin tässä luvussa. Kolmessa kommentissa koettiin luokkatilat joko liian pieniksi tai istuinten määrän liian vähäisiksi.

Kyselytutkimuksen jälkeen kampuksen kolmen luokkatilan kalusteiden järjestystä on muutettu ja luokkiin on laadittu omat tilaohjeet. Haastatteluissa ilmeni, että ensimmäisen lukukauden alkupuolella luokkatiloissa oli tapahtunut muutamia tuplavarauksia, jolloin toinen ryhmistä joutui siirtymään pitämään tuntia avoimeen tilaan. Arveltiin, että toiminnan rutinoituttua tilojen käytön päällekkäisyyksiltä vältytään. Tietyissä tilanteissa avoin oppimisympäristö toimii erinomaisesti. Eräs opetushenkilökuntaan kuuluva kertoi kampusparkin toimivan hyvin opetustilana esimerkiksi sellaisissa tilanteissa, joissa mukana on työelämäkumppaneita tai muita sidosryhmäläisiä.

Haastateltavista kolme kuudesta kuului opetushenkilökuntaan. Opetushenkilökunnan suhtautuminen siirtoseiniin oli positiivinen. Siirtoseinät toimivat myös valkotauluina. Haastateltavat pitivät tätä ominaisuutta hyvänä etuna opetus- ja pajaröskentelyssä. Siirtoseinien äänieristystä käsitellään myöhemmässä vaiheessa.

Eräs haastateltava kertoo, että luokkatiloissa puheääni kantautuu hyvin, joten ääni ei rasitu opetustilanteissa. Luokissa on käytettävissä hyvät av-järjestelmät erilaisine mikrofoneineen, mutta niitä haastateltava ei ole vielä tarvinnut.

Haastateltavat olivat ilahtuneita näytöistä, jotka löytyvät lähes jokaisesta tilasta. Tietokoneen liittäminen näyttöön koettiin helpoksi, mutta osa haastateltavista kertoi, ettei näytön kaikkien ominaisuuksien käyttäminen vielä luonnistunut. Luokkatiloissakin ollaan siis siirrytty videotykeistä ja valkokankaista isoihin näyttöihin. Haastatteluiden perusteella opetushenkilökunta on ollut tyytyväinen tähän ratkaisuun.

Simulaatiotila

Eräs opiskelija kirjoitti avoimessa vastaustilassa uuden kampuksen simulaatiotilasta näin:

"Sairaanhoitajien simulaatiosairaalasta iso plussa! Todella toimiva ratkaisu opetuksen laadun kannalta."

Haastateltava hoitotyön lehtori kertoo kampuksen simulaatiotilan olevan kokonaisuudessaan hyvin toteutunut tila. Käyttäjien toiveet simulaatiotilan suunnitteluvaiheessa on otettu huomioon. Tilaan ja uuteen välineistöön on todella panostettu. Tilaan hankittiin muun muassa uudet turvalliset potilasvuoteet ja uusi potilassimulaattori.

Haastateltava sanoo, että uuteen tilaan muutettaessa on tarpeettomasta tavarasta ja vanhentuneesta, osin rikkiinäisestä välineistöstä päästy eroon. Lisäksi hoitotyössä tarpeellisille tavaroille on nyt paremmat säilytystilat, mikä helpottaa tiloissa työskentelyä.

Keskeisimmäksi eroksi vanhan kampuksen ja uuden kampuksen tilojen välillä haastateltava nostaa sen, että nyt uudella kampuksella hoitotyön simulaatiotilanteiden toteuttaminen onnistuu opetusryhmille.

"Raskaiden simulaatioiden vetämistä, joissa toteutetaan joku potilaan hoitotilanne niin, että siellä on vaikka pari opiskelijaa hoitamassa potilasta ja siinä on kamerat, jotka siirtää reaaliaikaista kuvaa toiseen tilaan, jossa on enemmän opiskelijoita seuraamassa sitä niin sellaisen toteuttamien ei koskaan onnistunut niissä tiloissa. Täällä se onnistuu ja se on ihanaa."

Haastateltava hoitotyön lehtori kertoo, että nykytilojen kasvumahdollisuudet ovat suuret ja tilat taipuvat moneen. Hän toivoo näkevänsä tulevaisuudessa enemmän yhteistyötä eri koulutusalojen välillä:

"Toivoisin näkeväni joskus sen, että simulaatiopedagogiikan käyttö laajenisi myös meidän koulutusohjelman ulkopuolelle enemmän. Näen hirveästi potentiaalia siinä, että sitä voitaisiin käyttää esimerkiksi liiketalouden koulutusohjelmassa tai oikeastaan missä tahansa."

Haastateltava toivoo saavansa simulaatiotilan korkealaatuiseen tekniikkaan vielä lisäkoulutusta, jotta siitä olisi mahdollisimman paljon hyötyä opetustyössä.

Haastateltava on myös tyytyväinen uuden kampuksen tilojen muuntojoustavuuteen. Simulaatiotilasta on kulkuyhteys viereiseen Lobo-luokkatilaan. Jos opetuksessa on ollut enemmän toimintapisteitä ja viereinen luokkatila on ollut tyhjänä, on se varattu simulaatiokeskuksen kahden tilan jatkoksi. Lisäksi hän kertoo luokkatilojen uudelleen järjestämisen esimerkiksi ensi- ja toisluokan opetusta varten käyvän vaivattomasti keveiden ja pyörällisten kalusteiden ansiosta.

Kampuksen värit, materiaalit ja viihtyisyys

Kyselyn perusteella kampuksella käytetyt värit ja materiaalit koettiin miellyttäviksi. Laadullisen tutkimuksen tulos vahvistaa tätä tietoa. Eräs haastateltava kuvaili kampuksen värien käyttöä näin:

"Ihanaa, kun on rohkeasti käytetty värejä ja rohkeasti otettu riskejä sotkemalla sellaisia värejä, joita ei ehkä itse osaisi yhdistää. Eli on asiantuntijat ollut niitä yhdistämässä ja sit kuitenkin ne ovat harmonisia."

Haastateltavat kuvailevat värimaailmaa rohkeaksi, mutta kuitenkin hillityksi ja rauhalliseksi. Varsinkin kampuksen kirjaston päässä mustan katon, yhdessä muiden värien ja materiaalien kanssa, koettiin luovan pesämäistä ja kodinomaista tunnelmaa.

Haastateltavat pitivät kokolattiamattoja lattiamateriaalina lopulta hyvänä ratkaisuna. Aluksi matosta irtoava pöly tai sen puhtaana pitäminen arvelutti useaa haastateltavaa. Kokolattiamaton ei kuitenkaan koettu lisäävän pölyisyyttä. Erittäin positiivisena koettiin se, että matto on rakennettu paloista ja palat voi tarvittaessa pestä.

Tulosten perusteella kampus koetaan viihtyisäksi. Värien, materiaalien ja myös kampuksella käytettyjen puuelementtien sekä erilaisten kalustevalintojen on koettu lisäävän viihtyisyyttä. Kyselyn avoimissa kommentteissa opiskelijat kuvailivat tilaa näin:

"Kirjaston parvi on ihan mahtava! Lisäksi todella viihtyisä."

"Kokonaisuutena kampus on hyvin viihtyisä ja luokkatilat ja niiden huonekalut mukavia."

"Mukava olla. Erittäin kaunis paikka."

"Tilat näyttävät upeilta ja tuntuvat kätevästi suunnitelluilta opiskeluun."

Kalusteet

Kyselyn perusteella yli 80 prosenttia kampuksen käyttäjistä koki kalusteet täysin tai osittain mukaviksi käyttää. Kampukselta löytyy monia erilaisia kalusteita ja niihin ollaan pääasiassa tyytyväisiä. Avoimissa vastauksissa esiin nostettiin Mio- luokkatilan tuolin ja pöytäosan yhdistävä malli. Kaluste koettiin epämukavaksi, jos sitä käytettiin pitkäjäksoisesti. Muutavissa vastauksissa tuotiin esille myös se, että loosien pöydät ovat liian korkealla tai istuimet liian matalalla.

Haastatteluiden perusteella kampuksen kalusteiden käyttömukavuuteen ollaan tyytyväisiä. Haastateltavat olivat tyytyväisiä myös siihen, että kampukselta löytyy monenlaisia kalusteita, ja että ne ovat rakenteiltaan keveitä ja niitä on helppo siirrellä. Useissa kampuksen tuoleissa ja pöydissä on pyörät. Kalusteiden helpon siirrettävyyden vuoksi tilojen muunneltavuus eri käyttötarkoituksiin koettiin vaivattomaksi. Tämän kerrottiin sujuvoittavan työskentelyä. Työskentelyn sujuvuuteen arveltiin vaikuttavan myös se, että muuton yhteydessä kaikesta tarpeettomasta tavarasta luovuttiin.

Haastateltuja miellytti myös se, että kampukselle on hankittu erilaisia kalusteita:

”Ollaan oltu hirvittävän ilahtuneita siitä, että joka tilassa on omanlaisensa kalusteet eli joka neukkarissa on ihan oma imago, et ne toimii hyvin erilaisina tiloina.”

Valaistus

Kyselyn perusteella voidaan todeta, että kampuksen valaistuksen suunnittelu on kokonaisuudessaan onnistunut. Osa käyttäjistä kokee kuitenkin kampuksen kirjaston päädyn hämäräksi. Kirjaston päätyyn ei luonnonvalo ylety, varsinkaan jos viereisten luokkatilojen verhot ovat suljettuina. Luonnonvalon puuttumiseen oli kiinnittänyt huomiota muutama kyselyyn vastannut. Tummat materiaalivalinnat lisäävät hämärää tunnelmaa hyvästä valaistuksesta huolimatta.

Avoimissa kommentteissa oli maininta siitä, että valaistusta kampuksella on toisinaan liikaakin. Kaikissa tiloissa valolähteitä voidaan säätää himmentimillä. Haastateltavat olivat erittäin tyytyväisiä valaistuksen säätämisen mahdollisuuteen.

Äänet, melu ja äänieristys

Tutkimuksen aikaan kauppakeskusta edelleen rakennettiin. Kaikki liikehuoneistot eivät olleet vielä valmistuneet, joten remontin äänet kantautuivat selkeästi viereisistä tiloista kampuksen tiloihin. Lisäksi kauppakeskuksen ulkopuolella tehtiin katutöitä. Useimmat vastaajat ovat oletettavasti kokeneet rakentamisesta aiheutuneet äänet lievempänä häiriönä, koska niiden tiedettiin olevan väliaikaisia. Avoimissa vastauksissa eräs opiskelija kuvaili tilannetta näin:

”Tällä hetkellä kuuluu vielä paljon remontoinnista aiheutuvaa melua. Muuten en ole huomannut, että ulkopuolelta tulevat äänet häiritsisivät.”

Kampuksen sisätilojen välinen äänieristys nousi esille kyselyn avoimissa vastauksissa sekä henkilökunnan haastatteluissa. Kolme opiskelijaa kertoi kokevansa luokkatilojen välisen äänieristyksen puutteelliseksi siirtoseinien vuoksi. Huonon äänieristyksen kerrottiin häiritsevän keskit-

tymistä. Myös yksi haastateltava henkilökunnan jäsen kertoi, että siirtoseinän läpi kuuluu toisinaan puhetta. Syyslukukauden aikana siirtoseinien yläpuolisten rakenteiden tiivistyksiä korjattiin äänieristyksen parantamiseksi.

Niin kyselyn avoimissa vastauksissa kuin haastatteluissakin nousi esille hiljaisen työn tilojen puutteellinen äänieristys. Ääni kantautui tilasta toiseen ilmastointikanavan kautta. Ongelma oli haastatteluiden aikaan selvityksessä. Haastatteluissa kävi myös ilmi, että palaveritilojen välillä saattoi kuulua vaimeaa muminaa, mutta ääni palaveritiloista ei kantautunut tilojen ulkopuolelle.

Eräs haastateltava kertoi, että sadeveden kulkeutuminen katolla kuuluu tiloissa, joissa kattoa ei ole madallettu. Haastateltava totesi, ettei ääni ole häiritsevä vaikkakin valumisäänet kuuluvat selkeästi.

Kaikki kuusi haastateltavaa nostivat esille kampuksen onnistuneen akustisen suunnittelun. Kampuksella ei kaiu eikä kuulu kalusteiden siirtelystä aiheutuvia ääniä. Puheäänen kerrottiin kantautuvan hyvin, etenkin kampuksen isoimmissa tiloissa.

"Akustiikka on tosi hyvä. Kun meille elokuussa tuli uudet opiskelijat ja siinä oli sata henkeä aulassa, niin normaalilla äänellä pystyi puhumaan. Ei yhtään kaikunut. Se oli jännä juttu."

Haastatteluissa ihasteltiin akustisia seinälevyjä, jotka olivat myös kauniita.

"Nää akustiset seinät ajatellaan enemmän taideteoksina."

Kampuksella käytetyn kokolattiamaton koettiin olevan isossa roolissa tilan hyvän akustiikan tuojana. Kokolattiamaton ajateltiin vaimentavan tehokkaasti etenkin kalusteiden siirtelystä aiheutuvia ääniä sekä ääniä askelista.

Ilmanlaatu

Eräs haastateltava kertoi seuranneensa säännöllisesti kampuksen ilmanlaatua sisääntuloaulassa näytöltä. Ilmanlaatua mittaavia sensoreita on kampuksella useita. Haastateltavan mukaan ilmanlaatumittarin tulokset ovat joka tilassa olleet hyviä tai erinomaisia.

Haastatteluissa ilmeni, että vanhalla kampuksella sisäilman laadun kanssa oli ongelmia. Vanhan kampuksen sisäilmaongelma nousi esiin kolmen haastateltavan kanssa. Nämä haastateltavat kertoivat joko itse saaneensa sisäilmasta oireita tai tiesivät opiskelijoita tai henkilökunnan jäseniä, jotka oireilivat vanhoissa tiloissa.

Haastattelujen perusteella uusien, terveellisten tilojen koettiin olevan merkittävä tekijä kampuksella viihtymiseen ja työmotivaatioon. Eräs haastateltava mietti, ovatko terveet tilat vaikuttaneet siihen, että sairaspöissaoloja ei syyslukukauden aikana juurikaan ollut. Hän pohti myös, että hyvät ja terveet tilat vaikuttavat positiivisesti ihmisten fyysiseen sekä psyykkiseen terveyteen.

Vaikka sisäilmaolosuhteet koettiin pääosin hyviksi, osa haastateltavista pohti, onko koko kiinteistön ilmastointijärjestelmä optimoitu, koska rakennustyöt olivat vielä haastatteluiden aikaan kesken. Todettiin myös, ettei uuden kampuksen tiloissa oltu vielä työskennelty kokonaista vuodenvuorokiertoa. Näin ollen oli vaikeaa arvioida, kuinka ilmanvaihto ja ilmastointi toimivat, kun rakennustyöt ovat ohi tai eri vuodenaikoina.

Kyselyn laadullisen tutkimuksen osiossa oli kolme kommenttia opiskelijoilta koskien luokkatilojen ilmanvaihtoa. Opiskelijat kokivat ilmanvaihdon luokkatiloissa huonoksi:

"Ainut miinus, että luokissa ilmanvaihto ei toimi. Usein täytyy pitää ovia auki ja se taas häiritsee opetusta."

8.2 Tilan sosiaalinen ulottuvuus

Tämän opinnäytetyön laadullisen tutkimuksen mukaan voidaan päätellä uusilla tiloilla olevan positiivinen vaikutus yhteisöön ja sen ilmapiiriin. Vuorovaikutus ja yhdessä tekeminen on lisääntynyt. Haastatteluissa kuitenkin toistuvasti nousi esille se, että vaikka uusien tilojen katsottiin vaikuttavan myönteisesti yhteisöön, se ei ole ainoa tekijä. Organisaatiomuutosten jälkeen Lohjan kampus sai oman esimiehen syyslukukauden alussa. Uuden esimiehen kerrottiin toiminnallaan vaikuttaneen myös positiivisesti yhteisöön ja yhdessä tekemiseen.

Omien, yhtenäisten tilojen vaikutus yhteisöön

Saman katon alle sijoittuvilla tiloilla koettiin laadullisen tutkimuksen mukaan olevan suuri merkitys yhteisöllisyyteen. Tässä opiskelijoiden avoimien vastausten tarkennuksia:

"Kampuksella käydessä on mukava nähdä muita korkeakouluopiskelijoita, vaikka heidän kanssa ei juttelisikaan, mutta aikaisemmin Nummentielle homma vaikutti paljon hajanaisemalta."

"On mukavaa, kun kaikki tilat ovat yhdessä rakennuksessa ja opettavat löytyvät samasta paikasta."

Eräs opiskelija kiteytti kampuksella viihtymisen ja vuorovaikutuksen lisääntymisen näin:

"Olemme enemmän tulleet koululle tekemään etätöitä yhdessä opiskelukavereiden kanssa."

Puolet haastateltavista olivat kiinnittäneet huomiota siihen, että niin opiskelijoiden kuin henkilökunnankin kampuksella viettämä aika oli lisääntynyt.

Eräs haastateltava kertoo me-hengen voimistumisesta uuden kampuksen tilojen ansiosta näin:

"Mä koen, että meillä on enemmän me-henki nytte ja jotenkin sellainen, et ihmiset on kauhean iloisia, että meitä varten ja meidän kanssa rakennettiin uus kampus ja kyllä se näkyy opiskelijoissakin."

Kahdessa haastattelussa nousi esille se, kuinka omat tilat ja oma ympäristö ovat nostattaneet yhteisön korkeakouluprofiilia. Arveltiin myös, että nykyään Laurea hahmotetaan Lohjalla paremmin. Aikaisemmin Laurea saatettiin sekoittaa Luksiaan ja päinvastoin.

Tilasuunnittelun vaikutus yhteisöön

Opiskelijat näkevät opiskelutovereitaan ja opettajia enemmän. Myös henkilökunta kokee, että spontaani yhteys opiskelijoihin on lisääntynyt tilojen ansiosta.

"Ihana, viihtyisä ja yhteisöllinen kampus! Tänne on kiva tulla töihin ja yhteys opiskelijoiden kanssakin syntyy luontevasti, kun olemme avoimissa tiloissa."

Kyselyn avoimessa kommentoinnissa eräs opiskelija kertoi ilmapiiriin uudella kampuksella olevan avoimempi. Tähän vaikutti hänen kokemuksensa mukaan tila ja kalusteet, jotka antavat mahdollisuuden vapaampaan olemiseen. Myös yhteiskeittiötä ja avointa kirjastoa pidettiin hyvinä ilmapiiriin luojina.

Yhteisöllisyyteen ja vuorovaikutukseen vaikuttavat omien, yhtenäisten tilojen lisäksi se, että näköetäisyydellä on tilan muitakin käyttäjiä eikä tila vaikuta tyhjältä ja kolkolta. Eräs haastateltavista totesi kampuksen tilojen avoimuudesta näin:

"Perinteisemmissä koulurakennuksissa, kun on käytävää ja kaikkea semmoista, et sinne opiskelijatkin hajaantuu, et tässähän taukoja viettäessä ja muutenkin, nähdään fyysisesti toisensa, sekin ehkä tuo sellaista tunnelmaa."

Tilojen vaikutus yhdessä tekemiseen

Haastateltavista henkilökunnan jäsenistä kaikki kuusi koki yhtenäisten tilojen olevan merkittävä tekijä yhteisöllisyyteen ja vuorovaikutuksen lisääntymiseen. Yhteisöllisyyden ja vuorovaikutuksen koettiin lisääntyneen niin henkilökunnan kesken kuin henkilökunnan ja opiskelijoiden välillä.

Eräs haastateltava kertoo tapaavansa muuta henkilökuntaa enemmän uusissa tiloissa:

”Aivan valtavan paljon enemmän, monin kymmenin kertaisesti, olemme tekemisissä muun henkilökunnan kanssa nyt kuin vanhoissa tiloissa.”

Henkilökunta kokee sosiaalityönsä olevan ison ruokapöydän äärellä vietetyt lounashetket tärkeiksi vuorovaikutuksen ja hyvän ilmapiirin kannalta. Ruokapöydän äärellä keskustelun kerrottiin olevan usein mukavaa ja iloista. Ruokailutilan ja työtilan välisen oven kerrottiin eristävän ääntä hyvin, joten lounastajien äänet eivät häiritse työskentelyä. Eräs haastateltava kertoi lounaalla tapahtuneen keskustelun johtaneen eri koulutusalojen väliseen yhteistyöhön:

” ... tässä on myös se, että tulee semmoista arkikohtaamista paljon, mitä ei kyllä tullut aikaisemmin. Esimerkiksi oon aina halunnut tehdä moniammatillisia yhteistyökuvioita ja -projekteja esimerkiksi sairaanhoidonopettajien kanssa, mutta se ei ole ollut oikein mahdollista, ku ei ole ollut semmoisia tilaisuuksia käydä vapaamuotoisesti läpi. Nyt tässä tulee semmoisia, juuri viime viikolla itseasiassa, ni sairaanhoidon yhden opettajan kanssa tuli puhetta lounaalla, ja yhtäkkiä me keksittiin aivan uusi yhteinen kuvio, mitä ei olisi tullut ennen muuten ikinä tehtyä ja me ruvetaan tekemään sitä nyt yhdessä. Ja se tuli vaan siitä, et ei ihan suoraan työmieleessä vaan ihan muuten tuli juteltua.”

Uusien yhtenäisten tilojen ansiosta arkikohtaamiset kampuksella ovat lisääntyneet. Haastattelutavat pitävät tätä erittäin positiivisena asiana ja sen ajatellaan tuovan tullessaan uudenlaista yhteistyötä niin opiskelijoiden, sidosryhmäläisten, henkilökunnan kuin eri koulutusalojenkin välillä.

Vuorovaikutuksen lisääntyttä ei olla kuitenkaan välttytty täysin erimielisyyksiltä. Erimielisyyksien ollaan katsottu johtuvat lähinnä siitä, ettei yhteisiä pelisääntöjä uusissa tiloissa toimimiseen ole. Syyslukukauden lopulla kampuksella oli tekeillä toimintasäännöt henkilökunnan keskuuteen, jotka valmistuttuaan heijastuvat koko yhteisön toimintaan. Yhteisiä toimintasääntöjä pidettiin tärkeinä ja yhteisön viihtyvyyttä lisäävinä ohjenuorina.

9 Johtopäätökset

Tässä luvussa esitellään ensin tutkimuksen tuloksiin perustuva kokonaiskuva Lohjan kampuksen tiloista ja tilojen käyttäjien kokemuksesta. Ensimmäisessä alaluvussa kerrotaan erityisen hyvin onnistuneet ratkaisut Lohjan kampuksen suunnittelussa ja toteutuksessa. Toisessa alaluvussa tuodaan esille seikkoja, joihin tulisi kiinnittää huomiota tulevaisuuden muutos-
toissa tai uusien kampusten suunnittelussa. Tämän luvun ja samalla koko opinnäytetyön päättää pohdinta oman työn onnistumisesta.

Opinnäytetyön tarkoituksena oli kehittää Laurea-ammattikorkeakoulun tulevaisuuden oppimisympäristöjä. Työn tavoitteena oli selvittää Lohjan kampuksen käyttäjien kokemus uusista

tiloista. Tilan ja sen käyttäjien suhdetta tarkasteltiin kolmesta eri näkökulmasta, joista muodostuivat opinnäytetyön tutkimuskysymykset. Tutkimuskysymykset olivat: Millainen uusi tila on käytettävyydeltään? Minkälaisia käyttäjäkokemuksia uusi kampus on tuonut käyttäjilleen? Onko uusilla, yhtenäisillä tiloilla vaikutusta yhdessä tekemiseen ja yhteisöllisyyteen?

Lohjan kampuksen fyysiset tilat ovat kokonaisarvioltaan käytettävyydeltään hyvät. Kampuksen tilat soveltuvat sairaanhoidon, sosionomian ja liiketalouden opetukseen ja opiskeluun sekä muuhun työskentelyyn. Fyysinen ympäristö on terveellinen, turvallinen ja esteetön. Tiloissa tehtävät toiminnot sujuvat vaivattomasti ja tekniset ratkaisut ovat helppokäyttöisiä. Tilat tukevat sekä ryhmä- että yksilötyöskentelyä. Kampuksen tilojen muuntojoustavuus on onnistunut hyvin. Luokkatilat muuntautuvat siirtoseinien avulla ja kalusteet ovat pääosin keveitä liikutella. Avoimet yhteistilat soveltuvat moneen eri käyttötarkoitukseen.

Käyttäjäkokemukset kampuksen tiloissa ovat pääsääntöisesti positiivisia. Positiiviseen käyttäjäkokemukseen vaikuttaa kampuksen tilojen käytettävyyden lisäksi muun muassa tilojen viihtyisyys. Kampuksella käytetyt värit ja materiaalit vaikuttavat myönteisesti käyttäjien kokeemukseen. Myös tunne siitä, että kampus on tehty ”meitä varten” ja ”meidän kanssa” vaikuttaa positiivisiin kokemuksiin. Tilat mahdollistavat spontaaneiden vuorovaikutustilanteiden syntymisen. Vuorovaikutuksen lisääntyessä kampuksen ilmapiirin on koettu parantuneen.

Yhteisöllisyys ja yhdessä tekeminen on lisääntynyt Lohjan kampuksen tilojen yhdentymisen seurauksena. ”Saman katon alle” sijoittuvien tilojen on katsottu edesauttaneen ja mahdollistaneen myös eri koulutusalojen välisen yhteistyön toteutumista. Yhtenäiset ja yhdessä käyttäjien kanssa suunnitellut tilat ovat lisänneet me-henkeä, spontaaneja kohtaamisia, vuorovaikutusta ja yhteisöllisyyttä. Yleisten tilojen avoimuus sekä avoin kirjaston alue lisää osaltaan yhteisöllisyyden tunnetta. Kokemus siitä, että muut kampuksen käyttäjät ovat suurimmalta osin näköetäisyydellä vaikuttaa lisänneen yhteisöllisyyden ja yhteenkuuluvuuden tunnetta.

Tämän tutkimuksen pohjalta on huomattavissa, että oppimistapojen muutoksen myötä myös tilojen on muututtava, jotta ne voisivat tukea käyttäjiensä uudenlaisia tarpeita ja toimintoja. Opinnäytetyön avulla saatiin sellaista käyttäjäkokemustietoa, mitä voidaan hyödyntää Laurean tulevaisuuden oppimisympäristöratkaisujen kehittämisessä.

9.1 Onnistuneet ratkaisut

Tässä alaluvussa esitellään Lohjan kampuksen suunnittelussa ja toteutuksessa käytettyjä ratkaisuja, jotka käyttäjät ovat kokeneet onnistuneina. Kaikkia onnistuneita ratkaisuja ei kuitenkaan erikseen luetteloita vaan keskitytään käyttäjien kokemusten pohjalta keskeisiin havaintoihin.

Lohjan kampuksen toteutuksen onnistumisessa suurena tekijänä voidaan pitää käyttäjälähtöistä suunnittelua. Kuuskorpi ja Nevari (2018, 21) pitävät käyttäjiä asiantuntijoina etenkin kokemustensa kertomisessa. Lohjan kampuksella käyttäjiä on otettu mukaan suunnitteluun ja päätöksen tekoon. Käyttäjälähtöistä suunnittelua ja käyttäjien osallistamista tulee edelleen jatkaa tulevilla projekteilla.

Kampuksen avointa kirjastoa voidaan pitää kampuksen sydämenä. Lohjan kampuksen kokouksessa tilassa ratkaisu on ollut pidetty ja toimiva. Isommalla kampuksella kirjaston alue on kuitenkin järkevää rajata tietyn kokoiseksi, jotta toiminta olisi hallittavissa. Kampuksen tilojen avoimuus ylipäättään on koettu positiivisena. Avoimessa tilassa havaitaan kanssaihmiset hyvin. Tila ei tunnu tyhjältä eikä autiolta, vaan pikemminkin elämää sykkivältä korkeakoulun keskukselta.

Opiskelijoiden käytettävissä oleva yhteiskeittiö on ollut hyvä ratkaisu pienelle kampukselle, jonka omissa tiloissa opiskelijaruokailun järjestäminen ei ole taloudellisesti mahdollista. Yhteiskeittiö tarjoaa opiskelijoille mahdollisuuden omien ruokien säilytykseen ja lämmitykseen.

Työskentelyyn ja opiskeluun tarkoitetut loosit, hiljaisen työn tilat ja palaveritilat ovat olleet kampuksen käyttäjien mieleen. Opiskelijat ovat olleet tyytyväisiä, että myös he voivat varata hiljaisen työn tiloja ja palaveritiloja varausjärjestelmän kautta.

Käyttäjät ovat olleet tyytyväisiä kampuksen akustiikkaan. Tilassa ei kaiu eikä kolise. Akustisiin ratkaisuihin panostaminen on onnistunut hyvin. Käyttäjiä on myös viehättänyt kampukselle valitut materiaalit ja värit. Runsas värien käyttö voi helposti jakaa mielipiteitä, mutta Lohjan kampuksen käyttäjät pitävät valittuja värejä miellyttävinä.

Lohjan kampuksen suunnittelu muuntojoustavuuden osalta on onnistunut. Tilojen käyttötarkoitus on ennalta suunniteltu ja määritetty. Muunneltavissa olevia luokkatiloja ei tarvitse pienentää tai isontaa siirtoseinien avulla päivittäin tai edes viikoittain. Siirtoseinien käyttö vie aikaa ja resursseja, joten päivittäinen siirtely olisi työlästä. Joustavat tiloista tekee kevyet ja liikuteltavat kalusteratkaisut. Kampuksen tilat taipuvat muuntojoustavuutensa vuoksi myös isompiin tilaisuuksiin.

Muuntojoustavuus on huomioitu hyvin myös kirjaston alueella. Kirjaston hyllyt ovat helposti poistettavissa käytöstä, jos fyysisten kirjojen määrä vähenee tulevaisuudessa. Tällöin tilaa voidaan käyttää muuhun tarkoitukseen. Muuntojoustavia tiloja suunniteltaessa onkin ennakoitava ja varauduttava tulevaisuuteen. On myös syytä muistaa, että muuntojoustavaksi suunniteltu tila ei taivu kaikkeen.

9.2 Kehittämisehdotukset

Tässä alaluvussa kerrotaan Lohjan kampuksen käyttäjien kokemusten pohjalta kehittämisehdotuksia tuleviin oppimisympäristöjen muutosprojekteihin. Rakennusteknisiä puutteita, kuten äänieristystä tai ilmanvaihtoa, ei tässä yhteenvedossa huomioida. Rakennustekniset puutteet ovat korjauksen alla. Kampuksen tilojen tulevan yksivuotistarkastuksen yhteydessä tullaan vielä tarkistamaan, että kaikki puutteet ovat korjattu.

Lohjan kampuksen kirjaston pääty on koettu kotoisaksi, mutta osittain myös hieman hämäräksi. Luonnonvalo ei ennakko-oletuksista huolimatta kirjaston päätyyn ylety, varsinkaan jos luokkatilojen verhot ovat kiinni. Luonnonvalolla ja ikkunan kautta avautuvalla maisemalla on positiivisia vaikutuksia ihmiseen ja hänen toimintakykyynsä (Spivack ym. 2010, 41-42.) Mahdollisissa tulevisissa kampusprojekteissa olisi hyvä tavoitella sitä, että luonnonvalo ylettyisi kattavasti kampuksen eri osiin.

Kampusparkin opiskelijoille suunnattua yhteiskeittiötä pidettiin hyvänä ratkaisuna. Jos samanlaista konseptia suunnitellaan tulevaisuuden kampuksille, tulisi sen sijoittamiseen kiinnittää huomiota. Yhteiskeittiö olisi hyvä sijoittaa niin, että siellä asiointi ei häiritsisi tilan muuta toimintaa tai päinvastoin. Yhteiskeittiö tulisi siis sijoittaa niin, että sen käyttö olisi mahdollista aina.

Tilankäytön pelisäännöt tulisi laatia jo ennen muuttoa uusiin tai uudistettuihin tiloihin. Tilojen käyttöön tarvitaan perehdytystä, koska uudet tilat tuovat mukanaan uudenlaisia käyttötapoja. Pelisäännöt ja ohjeistukset on hyvä laatia yhdessä käyttäjiä kuunnellen ja heitä osallistaen. (Kuuskorpi & Nevari 2018, 16.) Yhteiset toimintatavat muotoutuvat vielä pitkään uusien tai uusittujen tilojen käyttöönoton jälkeen. Ennen muuttoa tulisi kuitenkin pelisäännöt laatia huolellisesti, jotta alun yhteentörmäyksiltä vältytään. Pelisääntöjä ja tilankäyttöohjeita voidaan edelleen päivittää tapojen vakiinnuttua. Rakennusprosessin loppupää on usein kiireisintä aikaa ja projekteilla on tapana viivästyä. Tämän vuoksi pelisääntöjen ja toimintatapaohjeistusten laatiminen usein lykkääntyy. Uuden tilan käyttäjien arjen sujuvoittamisen ja yhteisön hyvän ilmapiirin takia kannattaa kuitenkin varata aikaa toimintatapaohjeisiin ja tilaperehdytykseen. Kuuskorpi & Nevari (2018, 16) toteaa, ettei yksikään oppimisympäristöratkaisu ole ”heti valmis, vaikka se olisi kuinka hyvin suunniteltu, vaan vaatii aikaa toimiakseen.”

9.3 Pohdinta

Hyvän tieteellisen käytännön edellyttämällä tavalla suoritettussa tutkimuksessa noudatetaan rehellisyyttä, huolellisuutta ja tarkkuutta niin tutkimuksen aikana kuin tulosten tallentamisessa, esittämisessä ja arvioinnissakin (Tutkimuseettinen neuvottelukunta 2013). Tässä opinäytetyössä on noudatettu hyviä tieteellisen käytännön toimintatapoja. Työ on tehty rehellisesti, huolellisesti ja tarkkaavaisesti.

Tutkimusta varten haettiin Laurea-ammattikorkeakoulun käytänteiden mukainen tutkimuslupa. Myös Tilamuotoilutoimisto Profit Interior Oy:n omistamien kuvien käyttöön pyydettiin lupa sekä suunnittelutoimistolta että valokuvaaja Juha Nenoselta. Kyselyyn vastaaminen tapahtui anonyymisti. Kaikilta haastateltavilta pyydettiin lupa haastatteluiden äänittämiseen. Sellaisten tulosten kirjaamiselle, joista lähde oli mahdollisesti arvattavissa, pyydettiin asianomaisten lupa ennen tulosten julkaisua.

Käyttäjäkokemuksellisen tiedon kiteyttäminen yhdeksi käyttäjien yhteiseksi näkemykseksi on ollut tämän opinnäytetyön suurin haaste. Kahden eri tutkimusmenetelmän tulokset ovat kuitenkin tukeneet toisiaan. Näiden tulosten yhteisarvioinnin perusteella on kokonaisnäkemyksen luominen käyttäjien kokemuksesta onnistunut hyvin. Vaikka tutkimuksesta saatiin ajoittain hyvinkin yksityiskohtaista tietoa kampuksen käytettävyydestä ja käyttäjäkokemuksesta, on johtopäätöksissä keskitytty isompaan kokonaiskuvaan.

Tulosten luotettavuutta lisää kahden eri tutkimusmenetelmän käyttäminen. Määrällisten ja laadullisten tutkimusmenetelmien yhdistelmä antaa syvällisempää ja laajempaa tietoa tutkitavasta kohteesta. (Saaranen-Kauppinen & Puusniekka 2006.) Tällä perusteella tuloksia voidaan pitää luotettavina.

Kyselyyn vastasi 18 prosenttia kaikista kyselyn saaneista. Näin ollen vastausprosentti jäi melko matalaksi. Kyselyn alhainen vastausten määrä heikentää tulosten luotettavuutta. Voidaan kuitenkin ajatella, että haastatteluista ja kyselyn runsaista avoimista vastauksista saatu laadullinen aineisto paikkaa tätä aukkoa luotettavuudessa.

Tässä tutkimuksessa arvioitiin olemassa olevaa kampusta. Tulevaisuudessa verkko-opinnot tulevat lisääntymään. Verkossa tapahtuva opiskelu tulee entisestään muuttamaan ammattikorkeakoulujen kampusten tilojen tarvetta ja käyttötarkoitusta. Tästä syystä tulevaisuuden fyysisten oppimisympäristöjen tutkiminen ja kehittäminen olisi ajankohtainen aihe tutkimukselle. Myös tämän opinnäytetyön tutkimuksen toistaminen Lohjan kampuksella voisi olla hyödyllistä esimerkiksi vuoden kuluttua, jolloin käyttäjien toiminta kampuksella olisi vakiintunut.

Lähteet

Painetut

Airo, K. 2014. Workplace and Language. Constructing the user experience of office space. Doctoral dissertation 181. Aalto University School of Engineering. Department of Civil and Structural Engineering. Helsinki: Unigrafia. <https://aaltodoc.aalto.fi/bitstream/handle/123456789/14464/isbn9789526059549.pdf?sequence=1>

Aura, S., Horelli, L. & Korpela, K. 1997. Ympäristöpsykologian perusteet. Helsinki: WSOY.

Batterbee, K. 2004. Co-Experience. Understanding User Experiences in Social Interaction. Doctoral dissertation. University of Art and Design Helsinki. Helsinki.

Haapamäki, J., Nenonen, S. & Vartiainen, M. 2011. Uudet työnteon tavat haastavat kehittämään työympäristöjä. Teoksessa Käyttäjälähtöiset tilat. Uutta ajattelua tilojen suunnitteluun. Helsinki: Tekes julkaisu 12/2011, 13-18.

Hietanen, P., Mikkonen, V., Nenonen, S. & Nissinen, S. 2011. Tilojen käyttö muuttuu – uudistuvatko suunnittelu ja toteutus. Teoksessa Käyttäjälähtöiset tilat. Uutta ajattelua tilojen suunnitteluun. Helsinki: Tekes julkaisu 12/2011, 7-11.

Hirsjärvi, S., Remes, P. & Sajavaara, P. 2012. Tutki ja kirjoita. 15.-17. painos. Helsinki: Kustannusosakeyhtiö Tammi.

Hyvärinen, M., Nikander, P. & Ruusuvuori, J. 2017. Tutkimushaastattelun käsikirja. Tampere: Vastapaino.

Jensø, M., Hansen, G. & Haugen, T. 2004. Usability of buildings. Theoretical framework for understanding and exploring usability of buildings. <http://citeseex.ist.psu.edu/viewdoc/download?doi=10.1.1.601.16&rep=rep1&type=pdf>

Kankaanranta, M., Mikkonen, I. & Vähähyppä, K. 2012. Mistä on oppimisympäristöt tehty? Tutkittua tietoa oppimisympäristöistä.

Kojo, I. & Nenonen, S. 2015. Teoksessa Nenonen, S., Kärnä, S., Junnonen, J., Tähtinen, S. & Sandström, N. (toim.) OPPIVA KAMPUS – How to co-create campus? Tampere: Suomen yliopistokiinteistöt, 238-245.

Kotila, H. 2012. Oppimiskäsitykset ja oppiminen ammattikorkeakoulujen toimintaympäristöissä. Teoksessa Kotila, H. & Mäki, K. (toim.) Ammattikorkeakoulupedagogiikka 2. Helsinki: Haaga-Helia ammattikorkeakoulu, 26-34.

Kotila, H. & Mäki, K. 2014. Toimiva oppimisympäristö. Opas kehittelyyn ja arviointiin. Helsinki: Haaga-Helia ammattikorkeakoulu.

Kumpulainen, K., Krokfors, L., Lipponen, L., Tissari, V., Hilppö, J. & Rajala, A. 2011. Oppimisen sillat vievät koulun kaikkialle. Teoksessa K. Pohjola, (toim.). Uusi koulu. Oppiminen mediakulttuurin aikakaudella. Jyväskylä: Jyväskylän yliopisto. Koulutuksen tutkimuslaitos, 33-50.

Kuuskorpi, M. 2012. Tulevaisuuden fyysinen oppimisympäristö. Käyttäjälähtöinen muunneltava ja joustava opetustila. Kasvatustieteen väitöskirja. Turun Yliopisto. Kasvatustieteiden tiedekunta. Opettajankoulutuslaitos, Rauman yksikkö.

Kuuskorpi, M. & Nevari, J. 2018. Koulusta oppimisen ympäristöksi. Työkaluja oppimisympäristöjen muutokseen. Opetushallitus: Oppaat ja käsikirjat 2018:2.

Kylliäinen, M. & Hongisto, V. 2019. Rakennuksen ääniolosuhteiden suunnittelu ja toteutus. Ympäristöministeriön julkaisuja 2019:28. Helsinki: Ympäristöministeriö. https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/161953/YM_2019_28.pdf?sequence=1&isAllowed=y

Kärnä, S., Nenonen, S. & Junnonen, J. 2010. Käyttäjälähtöinen rakennuksen arviointimenetelmä. Asiakaskokemukset kehittämisen työvälineenä. Aalto-yliopisto. Teknillinen korkeakoulu. Rakenne- ja rakennustuotantotekniikan julkaisuja. Espoo.

Lonka, K. 2014. Oivaltava oppiminen. Kustannusosakeyhtiö Otava: Helsinki

Manninen, J., Burman, A., Koivunen, A., Kuittinen, E., Luukannel, S., Passi, S. & Särkkä, H. 2007. Oppimista tukevat ympäristöt. Johdatus oppimisympäristöajatteluun. Helsinki: Opetushallitus.

Nenonen, S., Hyrkkänen, U., Rasila, H., Hongisto, V., Keränen, J., Koskela, H. & Sandberg, E. 2012. Monitilatoimisto. Ohjeita käyttöön ja suunnitteluun. Toti – käyttäjälähtöiset toimistotilat. https://www.ttl.fi/wp-content/uploads/2016/11/monitilatoimiston_suunnitteluohje.pdf

Nuikkinen, K. 2009. Koulurakennus ja hyvinvointi. Teoriaa ja käyttäjän kokemuksia peruskouluarkkitehtuurista. Kasvatustieteiden laitos. Väitöskirja. Tampere: Tampereen yliopisto. <https://trepo.tuni.fi/bitstream/handle/10024/66456/978-951-44-7665-5.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

Opetushallitus. 2014. Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet. Helsinki: Opetushallitus.

Opetus- ja kulttuuriministeriö. 2012. Perusopetuksen laatukriteerit. Perusopetuksen, perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan sekä koulun kerhotoiminnan laatukriteerit. Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisuja 2012:29.

- Ojasalo, K., Moilanen, T. & Ritalahti, J. 2014. Kehittämistyön menetelmät. Uudenlaista osaamista liiketoimintaan. 3. painos. Helsinki: Sanoma Pro.
- Piispanen, M. 2008. Hyvä oppimisympäristö. Oppilaiden, vanhempien ja opettajien hyvinvointitieteen kohtaaminen peruskoulussa. Kasvatustieteen väitöskirja. Jyväskylän yliopisto.
- Raij, K. 2007. Learning by Developing. Edita Prima Oy: Helsinki.
- Rasila, H., Nenonen, S. & Kärrä, S. (toim.) 2013. Rakennetun ympäristön käytettävyys. Käyttäjän ja tilan vuorovaikutusta tutkimassa. Aalto-yliopiston julkaisusarja. Rakennustekniikan laitos. Helsinki: Unigrafia. <https://aaltodoc.aalto.fi/bitstream/handle/123456789/10254/isbn9789526049267.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
- Rytönen, E. & Korpinen, V. 2015. Arvon yhteisluominen yliopistokampuksilla. Teoksessa Oppiva kampus. Tampere: Suomen Yliopistoliiketoimintatutkimuskeskukset, 59-71.
- SFS 9241-11. 1998. Viittaaminen sähköisiin dokumentteihin tai niiden osiin. Helsinki: Suomen Standardisoimisliitto.
- Spivack, A., Askay, D. & Rogelberg, S. 2010. Teoksessa Valentin, J. & Gamez, L. (toim.) Environmental Psychology. New Developments. USA: Nova Science Publishers, 37-62. <https://ebookcentral.proquest.com/lib/laurea/detail.action?docID=3017856>
- Staffans, A., Hyvärinen, R., Kangas, M. & Turkko, A. 2010. Koulut oppimisen ympäristöinä. Teoksessa Smeds, R. Krokfors, L. Ruokamo, H. Staffans, A. (toim.) InnoSchool- välittävä koulu. Oppimisen verkostot, ympäristöt ja pedagogiikka. Aalto-yliopiston teknillinen korkeakoulu. SimLab Report Series 31.
- Staffans, A. & Teräväinen, H. 2011. Tulevaisuuden oppimisympäristöt kannustavat osallistumaan. Käyttäjälähtöiset tilat. Uutta ajattelua tilojen suunnitteluun, 41-48.
- Steg, L., Van den Berg, A. & De Groot, J. 2017. Environmental Psychology. An Introduction. UK: Blackwell Publishing.
- Tuomi, J. & Sarajärvi, A. 2013. Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi. 11. painos. Helsinki: Tammi.
- Tutkimuseettinen neuvottelukunta. 2012. Hyvä tieteellinen käytäntö ja sen loukkausepäilyjen käsitteleminen Suomessa. Tutkimuseettisen neuvottelukunnan ohje 2012. Helsinki.
- Vischer, J. 2008. Towards a user-centred theory of the built environment. Building Research & Information 36:3, 231-240. <https://doi.org/10.1080/09613210801936472>

Sähköiset

Espoon kaupunki. 2016. Koulu palveluna -konsepti paras suomalainen koulutusalan innovaatio. Viitattu 16.2.2020. [https://www.espoo.fi/fi-FI/Koulu_palveluna_konsepti_paras_suomalaista\(107467\)](https://www.espoo.fi/fi-FI/Koulu_palveluna_konsepti_paras_suomalaista(107467))

Kobec, D. 2013. Environmental Psychology and Design. Luento. <https://vimeo.com/81626262>

Kobec, D. 2018. Workplace Wellbeing Essentials. Asiantuntijan haastattelu. Advancing Wellness LLC. https://www.youtube.com/watch?v=_Vp5p2U2uAo

Laurea. 2020a. Tietoa meistä. Viitattu 10.2.2020. <https://www.laurea.fi/tietoa-meista/>

Laurea. 2020b. Lohjan kampus. Viitattu 10.2.2020. <https://www.laurea.fi/tietoa-meista/kampukset/lohja/>

Laurea. 2020c. Laurea korkeakouluna. LbD. Viitattu 29.2.2020. <https://www.laurea.fi/tietoa-meista/korkeakouluna/#lbd>

Nenonen, J. 2019. Valokuvaus Tilamuotoilutoimisto Profit Interior Oy:lle. Viitattu 23.3.2020. <http://www.profitinterior.fi/laurea-kampus-lohja.html>

Saaranen-Kauppinen, A. & Puusniekka, A. 2006. KvaliMOTV - Menetelmäopetuksen tietovaranto. Tampere: Yhteiskuntatieteellinen tietoarkisto. Viitattu 25.3.2020. <https://www.fsd.tuni.fi/menetelmaopetus/>

Julkaisemattomat

Flemming, E. 2020. Kehittämispäällikön asiantuntijahaastattelu. Laurea-ammattikorkeakoulu.

Kähkönen, J. 2020. ICT-asiantuntijan haastattelu. 21.2.2020. Laurea-ammattikorkeakoulu.

Laakso, R. 2020. Korkeakouluisännän sähköpostitiedonanto. 16.1.2020. Laurea-ammattikorkeakoulu.

Ranta, T. 2020. Turvallisuusjohtajan sähköpostitiedonanto. 25.2.2020. Laurea-ammattikorkeakoulu.

Särkkä, P. 2020. Korkeakoulusihteerin sähköpostitiedonanto. 13.1.2020. Laurea-ammattikorkeakoulu.

Kuviot

Kuvio 1: Opinnäytetyön tarkoitus, tavoite ja tutkimuskysymykset	7
Kuvio 2: Kampuksen pohjapiirros	10
Kuvio 3: Loosit ja porraskaluste (Nenonen 2019, Profit Interior)	11
Kuvio 4: Säilytyslokeroita käytävän varrella (Nenonen 2019, Profit Interior)	12
Kuvio 5: Kampusparkkia rajaa opintotoimisto (Nenonen 2019, Profit Interior)	13
Kuvio 6: Kampuksen kirjaston aluetta (Nenonen 2019, Profit Interior)	14
Kuvio 7: Kirjaston parvi (Nenonen 2019, Profit Interior)	14
Kuvio 8: Esimerkki palaveritilasta (Nenonen 2019, Profit Interior)	15
Kuvio 9: Siirtoseinällinen oppimistila (Nenonen 2019, Profit Interior)	16
Kuvio 10: Luokkatila-ajattelusta oppimistila-ajatteluun (mukaillen Kuuskorpi & Nevari 2018, 38)	20
Kuvio 11: Vischerin malli käyttäjäkokemuksen arviointiin (mukaillen Vischer 2008, 236)	24
Kuvio 12: Tilakokemuksen 6T-malli (Kojo & Nenonen 2015, 243)	25
Kuvio 13: Tutkimuksen kulku	29
Kuvio 14: Kaikkien vastanneiden (n=86) tulokset käytettävyydestä, muunneltavuudesta ja tilatehokkuudesta	31
Kuvio 15: Opiskelijoiden kokemus yhteis-wc:n käytöstä (n=68)	32
Kuvio 16: Opiskelijoiden kokemus yhteiskeittiön käytöstä (n=68)	33
Kuvio 17: Kaikkien vastanneiden (n=86) tulokset viihtyisyydestä ja ergonomiasta	34
Kuvio 18: Kaikkien vastanneiden (n=86) tulokset uusien tilojen vaikutuksesta	36
Kuvio 19: Henkilökunnan kokemus toimivammasta yhteisöstä (n=18)	36
Kuvio 20: Kirjaston palautuslaatikon ja palautushyllyn sijoittelu	40
Kuvio 21: Kirjaston loosit	41

Taulukot

Taulukko 1: Tutkimukseen osallistuneet kampuksen käyttäjät	29
--	----

Liitteet

Liite 1: Kyselyn saatekirje.....	61
Liite 2: Kyselylomake.....	62
Liite 3: Teemahaastattelurunko.....	65
Liite 4: Kyselyn muistutuskirje	66
Liite 5: Kyselyn määrälliset tulokset käyttäjäryhmittäin	67

Liite 1: Kyselyn saatekirje

Hyvä Lohjan uuden kampuksen käyttäjä,

Teen opinnäytetyötä käyttäjien kokemuksesta uudesta kauppakeskuskampuksesta.

Tutkimusaineisto kerätään tällä kyselytutkimuksella ja muutamilla teemahaastatteluilla.

Tutkimuksen tulosten perusteella arvioidaan, onko tavoitteet uuden kampuksen osalta saavutettu, missä on onnistuttu ja missä ei ja mitä olisi hyvä huomioida tulevissa projekteissa ja kehittämisessä.

Tästä linkistä pääset vastaamaan:

<https://elomake.laurea.fi/lomakkeet/17647/lomake.html>

Kyselyyn vastaaminen vie muutamia minuutteja, mutta jos haluat tarkentaa vastauksiasi niin varaa hieman enemmän aikaa.

Opinnäytetyön toimeksiantajana on kehittämispäällikkö Elina Flemming.

Opinnäytetyötä ohjaa vanhempi lehtori Kaisa Airo.

Tutkimukseen on saatu Laurean tutkimuslupa.

Kiitos ajastasi.

Ystävällisin terveisin

Marissa Sirkiä

Liiketalouden opiskelija, Leppävaara

Liite 2: Kyselylomake

Lohjan uusi kampus

Olen
opiskelija henkilökuntaa

Tilojen käytettävyys, muunneltavuus ja tilatehokkuus

1. Kampuksen sijainti kauppakeskuksen sisällä on hyvä ja toimiva ratkaisu.

Olen täysin samaa mieltä. Olen osittain samaa mieltä. En osaa sanoa. Olen osittain eri mieltä. Olen täysin eri mieltä.

Haluatko tarkentaa vastaustasi? _____

2. Koko kampus kirjastona on osoittautunut hyväksi ratkaisuksi.

Olen täysin samaa mieltä. Olen osittain samaa mieltä. En osaa sanoa. Olen osittain eri mieltä. Olen täysin eri mieltä.

Haluatko tarkentaa vastaustasi? _____

3. Yhteis-wc:n käyttö on minulle luontevaa

Olen täysin samaa mieltä. Olen osittain samaa mieltä. En osaa sanoa. Olen osittain eri mieltä. Olen täysin eri mieltä.

Haluatko tarkentaa vastaustasi? _____

4. Opetustilan siirtoseinien käyttö sujuu häiriöttä.

Olen täysin samaa mieltä. Olen osittain samaa mieltä. En osaa sanoa. Olen osittain eri mieltä. Olen täysin eri mieltä.

Haluatko tarkentaa vastaustasi? _____

5. Kampusparkin yhteiskeittiön käyttö on sujuvaa.

Olen täysin samaa mieltä. Olen osittain samaa mieltä. En osaa sanoa. Olen osittain eri mieltä. Olen täysin eri mieltä.

Haluatko tarkentaa vastaustasi? _____

6. Kun työskentelyni vaatii keskittymistä, löydän siihen sopivan tilan.

Olen täysin samaa mieltä. Olen osittain samaa mieltä. En osaa sanoa. Olen osittain eri mieltä. Olen täysin eri mieltä.

Haluatko tarkentaa vastaustasi? _____

7. Kun työskentelen yhdessä tiimin kanssa, löydämme siihen sopivan tilan.

Olen täysin samaa mieltä. Olen osittain samaa mieltä. En osaa sanoa. Olen osittain eri mieltä. Olen täysin eri mieltä.

Haluatko tarkentaa vastaustasi? _____

Viihtyisyys ja ergonomia

8. Kampuksella käytetyt värit ja materiaalit ovat miellyttäviä.

Olen täysin samaa mieltä. Olen osittain samaa mieltä. En osaa sanoa. Olen osittain eri mieltä. Olen täysin eri mieltä.

Haluatko tarkentaa vastaustasi? _____

9. Kampuksen kalusteita on mukava käyttää.

Olen täysin samaa mieltä. Olen osittain samaa mieltä. En osaa sanoa. Olen osittain eri mieltä. Olen täysin eri mieltä.

10. Kampuksen tilojen valaistus on riittävä.

Olen täysin samaa mieltä. Olen osittain samaa mieltä. En osaa sanoa. Olen osittain eri mieltä. Olen täysin eri mieltä.

Haluatko tarkentaa vastaustasi? _____

11. Keskittymistäni eivät häiritse kampuksen ulkopuolelta tulevat äänet.

Olen täysin samaa mieltä. Olen osittain samaa mieltä. En osaa sanoa. Olen osittain eri mieltä. Olen täysin eri mieltä.

Haluatko tarkentaa vastaustasi? _____

Uusien tilojen vaikutus

12. Korkeakouluyhteisö on toimivampi uusien tilojen seurauksena.

Olen täysin samaa mieltä. Olen osittain samaa mieltä. En osaa sanoa. Olen osittain eri mieltä. Olen täysin eri mieltä.

Haluatko tarkentaa vastaustasi? _____

13. Uusissa tiloissa opiskelu/ työskentely sujuu tehokkaammin.

Olen täysin samaa mieltä. Olen osittain samaa mieltä. En osaa sanoa. Olen osittain eri mieltä. Olen täysin eri mieltä.

Haluatko tarkentaa vastaustasi? _____

14. Korkeakouluyhteisön vuorovaikutus on avoimempaa.

Olen täysin samaa mieltä. Olen osittain samaa mieltä. En osaa sanoa. Olen osittain eri mieltä. Olen täysin eri mieltä.

Haluatko tarkentaa vastaustasi? _____

15. Uudet tilat ovat parantaneet yhteisöllisyyttä.

Olen täysin samaa mieltä. Olen osittain samaa mieltä. En osaa sanoa. Olen osittain eri mieltä. Olen täysin eri mieltä.

Haluatko tarkentaa vastaustasi? _____

16. Uusilla tiloilla on myönteinen vaikutus korkeakouluyhteisön ilmapiiriin.

Olen täysin samaa mieltä. Olen osittain samaa mieltä. En osaa sanoa. Olen osittain eri mieltä. Olen täysin eri mieltä.

Haluatko tarkentaa vastaustasi? _____

17. Tunnen ylpeyttä uuden kampuksen tiloista.

Olen täysin samaa mieltä. Olen osittain samaa mieltä. En osaa sanoa. Olen osittain eri mieltä. Olen täysin eri mieltä.

Haluatko tarkentaa vastaustasi? _____

Kauppakeskuksen palveluiden käyttö

18. Käytän kauppakeskuksen muita palveluita.

Päivittäin. Viikoittain. Harvemmin. En käytä.

Mitä palveluita käytät? _____

Haluatko kertoa lisää Lohjan kampuksen tiloista?

Kirjoita tähän kokemuksesi.

Kiitos vastauksestasi.

Liite 3: Teemahaastattelurunko

Teemahaastattelu

Tilojen käytettävyys, muunneltavuus ja tilatehokkuus

Sijainti keskustassa, sijainti kauppakeskuksessa

Koko kampus kirjastona

Yhteis-wc

Siirtoseinät

Yhteiskeittiö

Tilat työn tekemiselle (yksin ja yhdessä)

Viihtyisyys ja ergonomia

Värit ja materiaalit

Kalusteet

Valaistus

Äänet, meteli

Uusien tilojen vaikutus

Merkitys yhteisölle, yhteisöllisyys

Yhteisön vuorovaikutus

Työskentelyn sujuvuus

Vaikutus ilmapiiriin

Liite 4: Kyselyn muistutuskirje

Hyvä Lohjan kampuksen käyttäjä,

Sait viikko sitten sähköpostin, jossa oli linkki kyselyyn kampuksen käyttäjäkokemuksesta.

Jos et ole vielä vastannut, niin vastaamaan pääset tästä linkistä:

<https://elomake.laurea.fi/lomakkeet/17647/lomake.html>

Tämä kyselytutkimus on opinnäytetyötäni varten.

Vastaamalla annat myös tärkeää tietoa Laurean tuleviin tilaprojekteihin ja kehittämiseen.

Kyselyyn vastaaminen vie muutamia minuutteja, mutta jos haluat tarkentaa vastauksiasi niin varaa hieman enemmän aikaa.

Vastausaika päättyy 5.12.2019.

Opinnäytetyön toimeksiantajana on kehittämispäällikkö Elina Flemming.

Opinnäytetyötä ohjaa vanhempi lehtori Kaisa Airo.

Tutkimukseen on saatu Laurean tutkimuslupa.

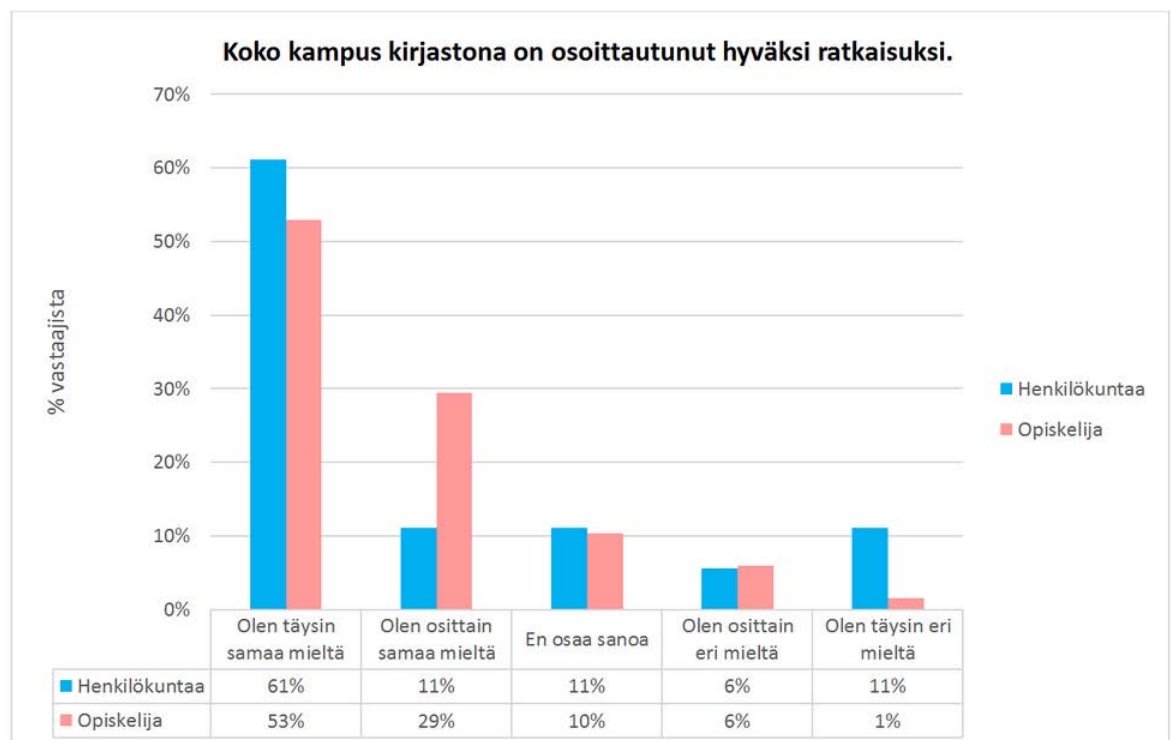
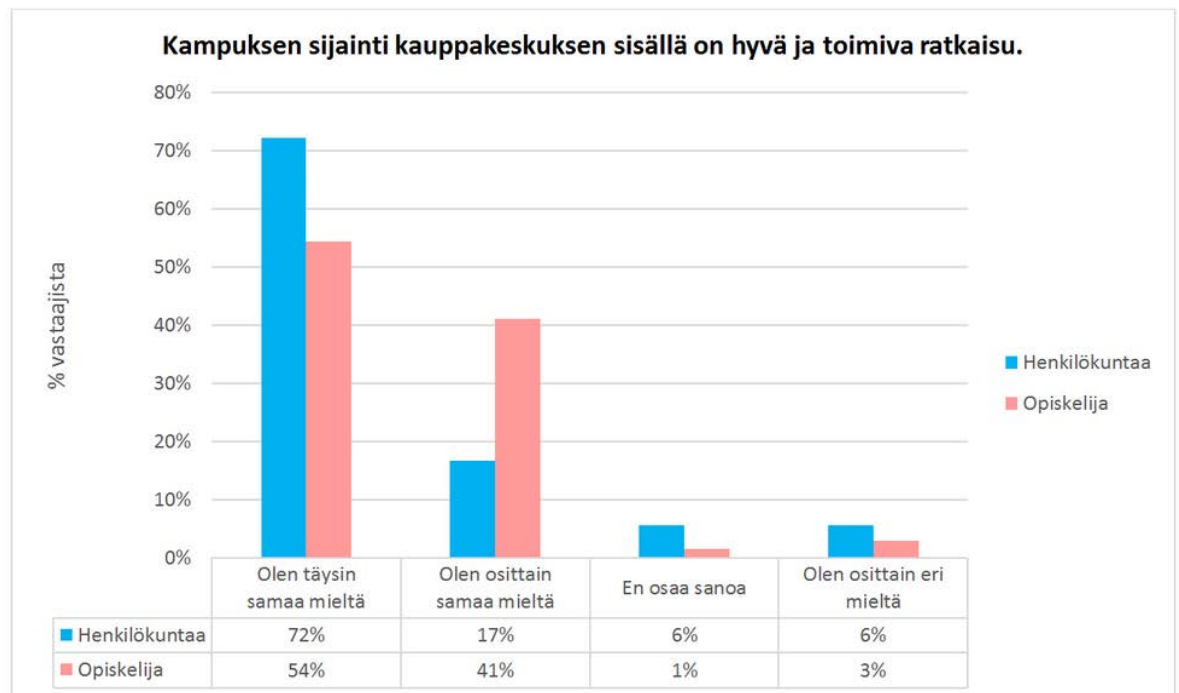
Kiitos ajastasi.

Ystävällisin terveisin

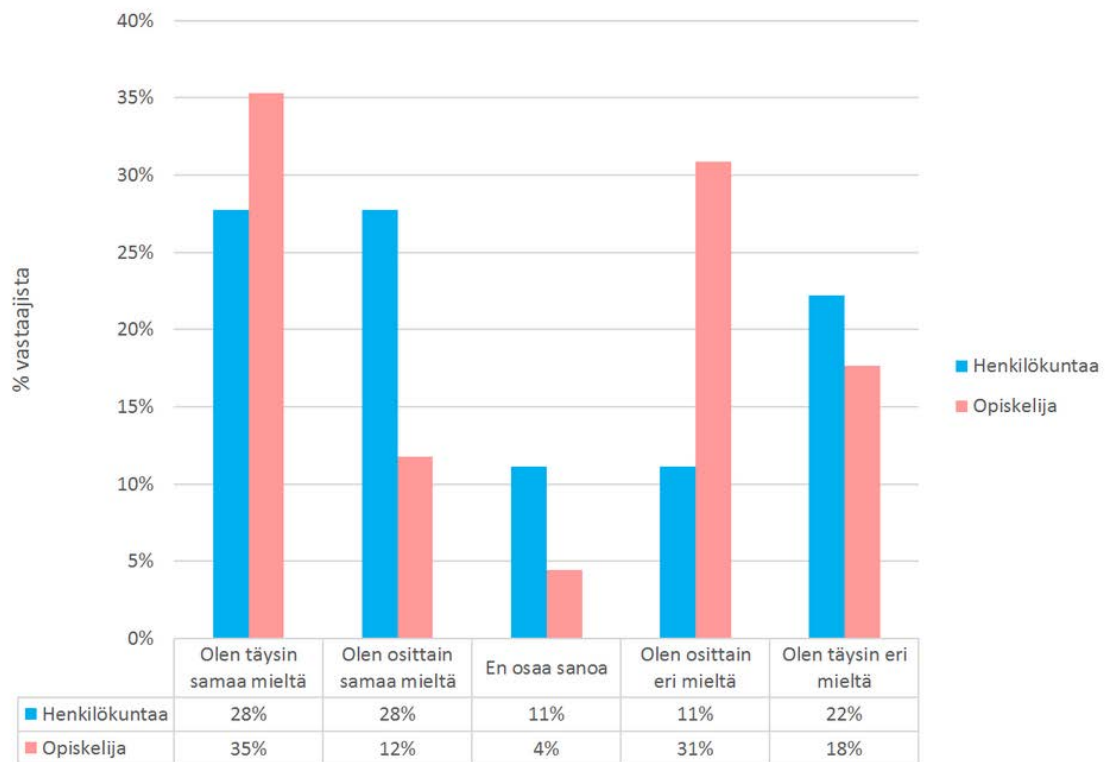
Marissa Sirkiä

Liiketalouden opiskelija, Leppävaara

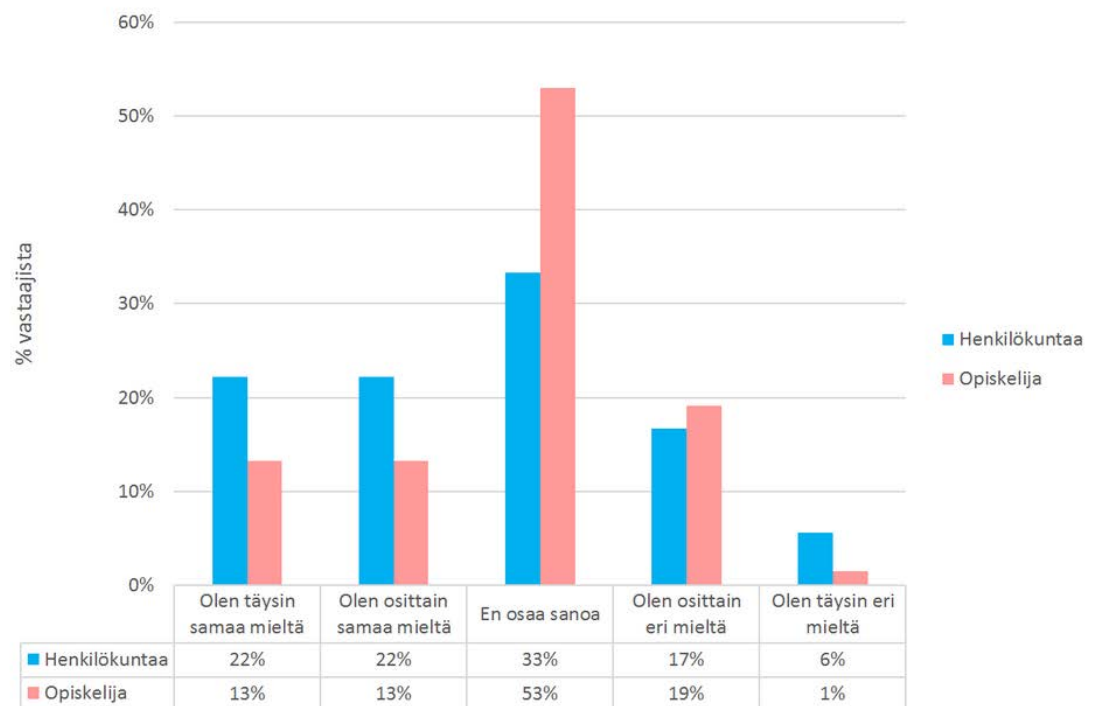
Liite 5: Kyselyn määrälliset tulokset käyttäjäryhmittäin

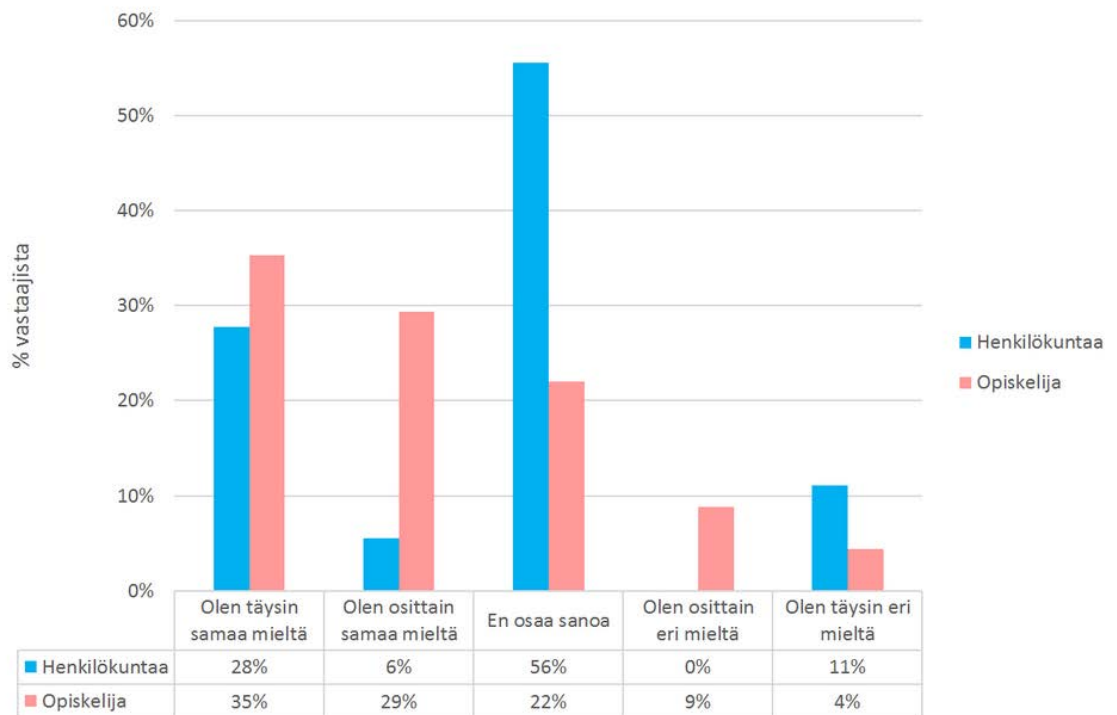
Yhteiswc:n käyttö on minulle luontevaa.

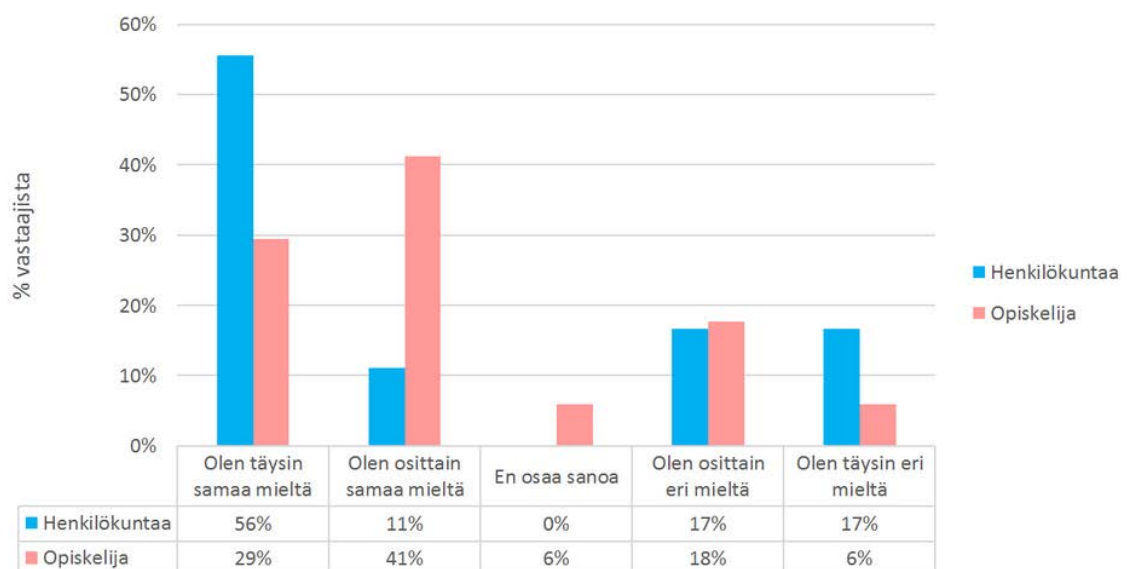
Opetustilan siirtoseinien käyttö sujuu häiriöttä.

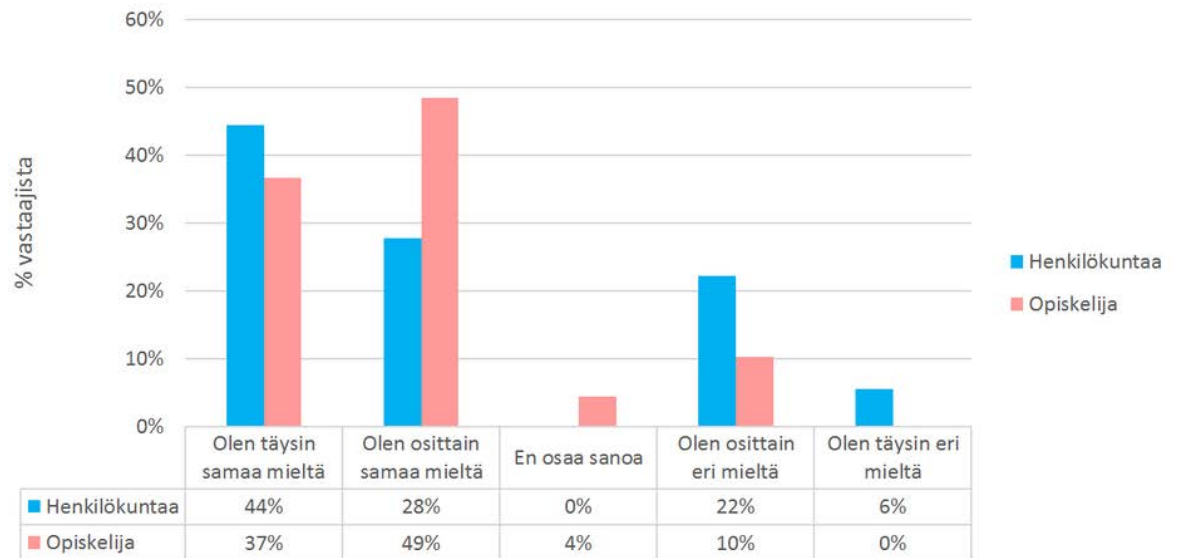
Kampusparkin yhteiskeittiön käyttö on sujuvaa.

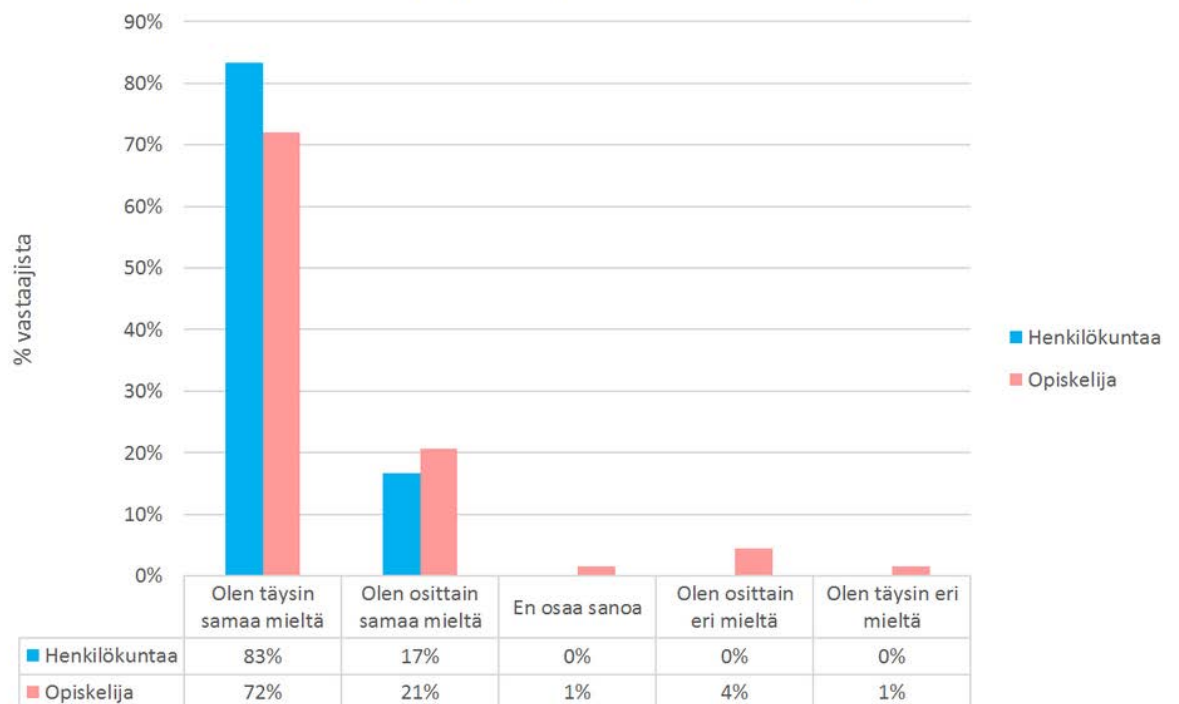
Kun työskentelyni vaatii keskittymistä, löydän siihen sopivan tilan.

Kun työskentelen yhdessä tiimin kanssa, löydämme siihen sopivan tilan.

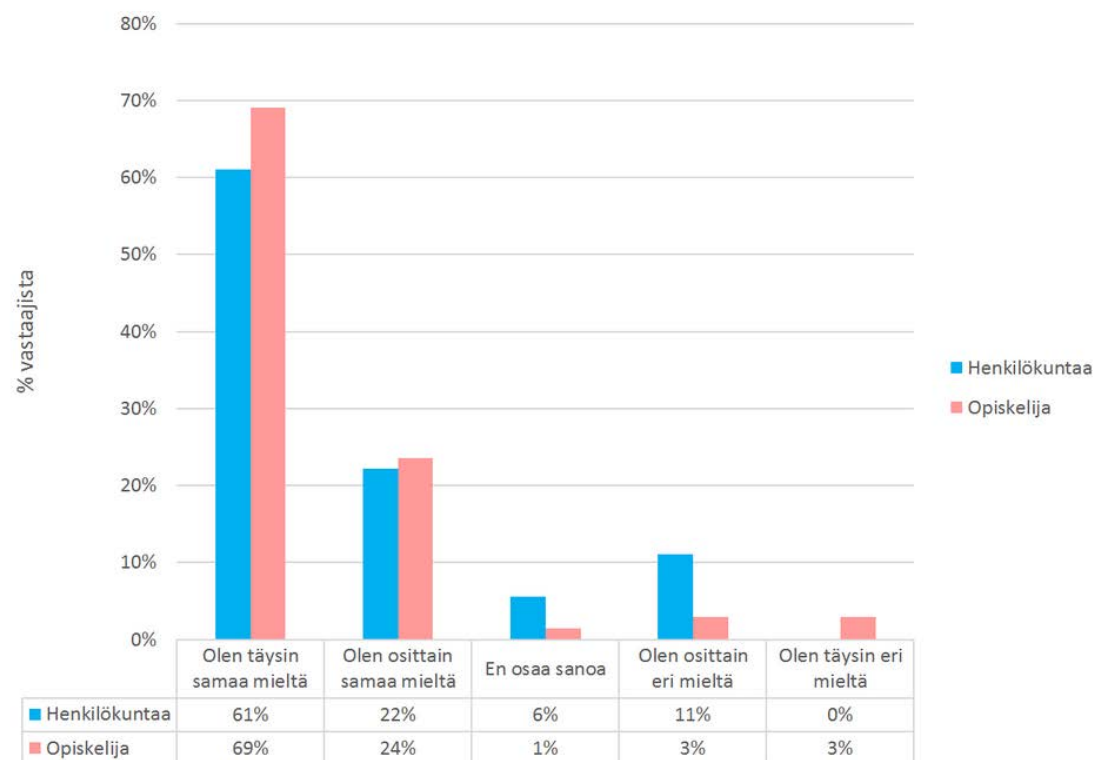
Kampuksella käytetyt värit ja materiaalit ovat miellyttäviä.

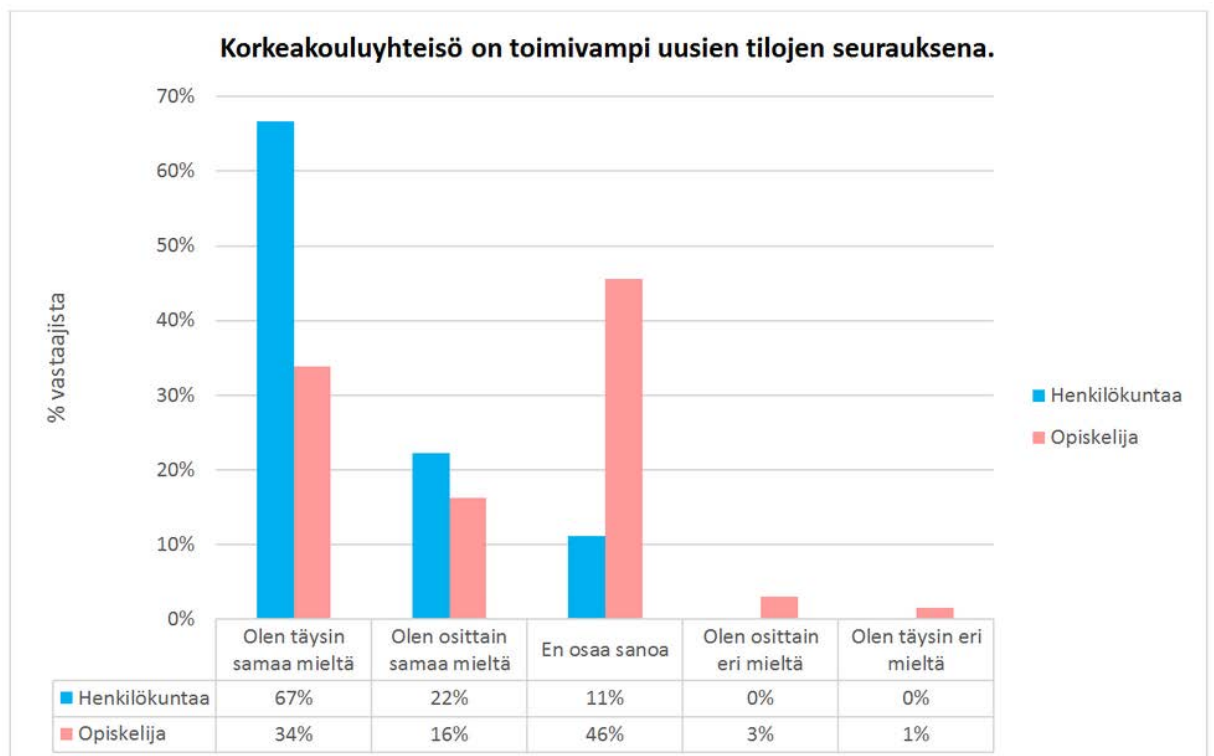
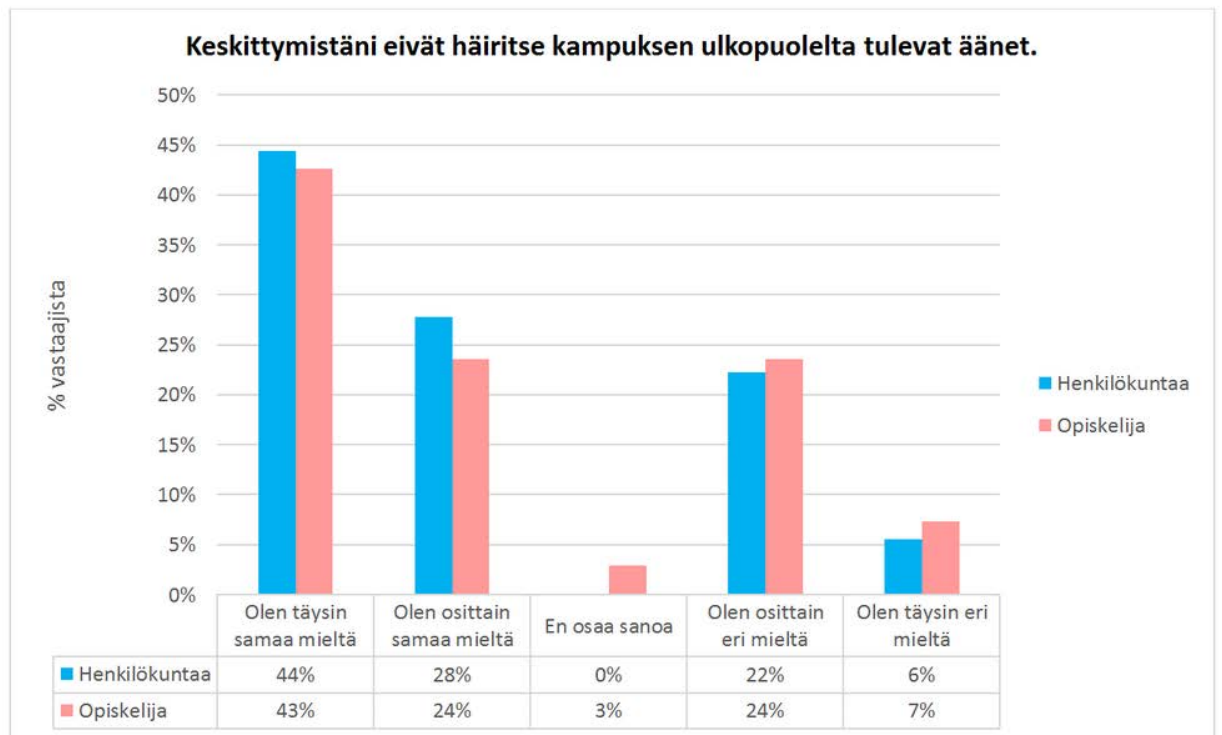

Kampuksen kalusteita on mukava käyttää.

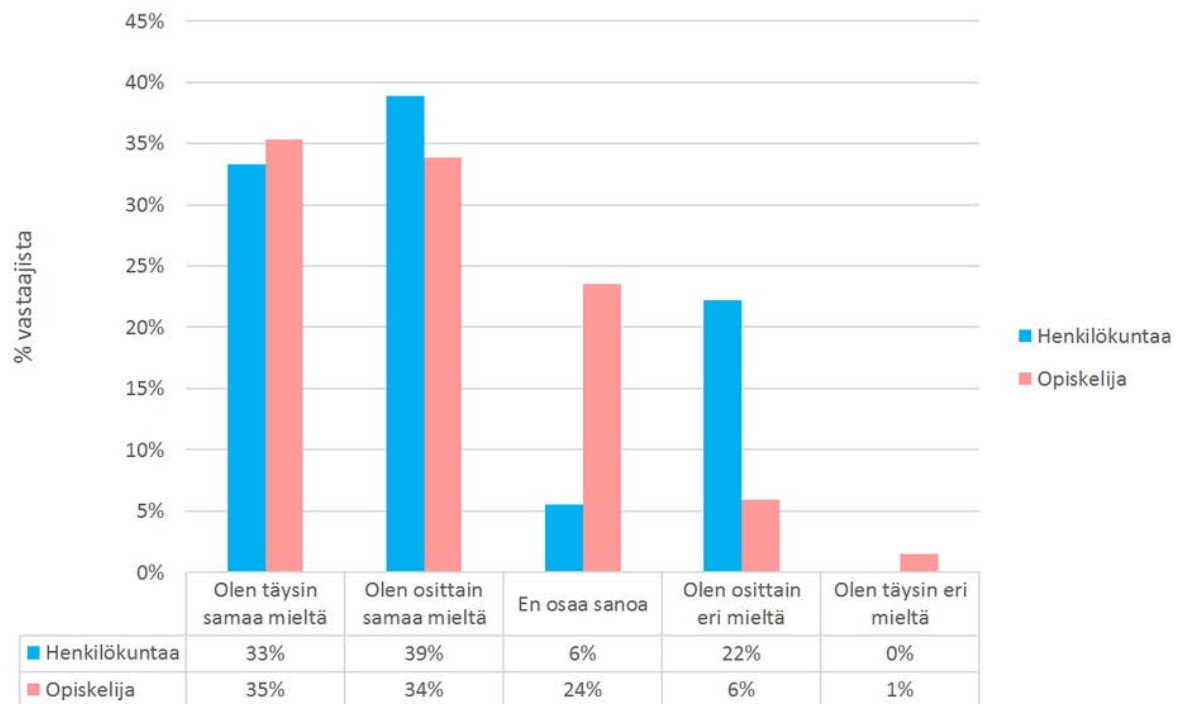

Kampuksen tilojen valaistus on riittävä.

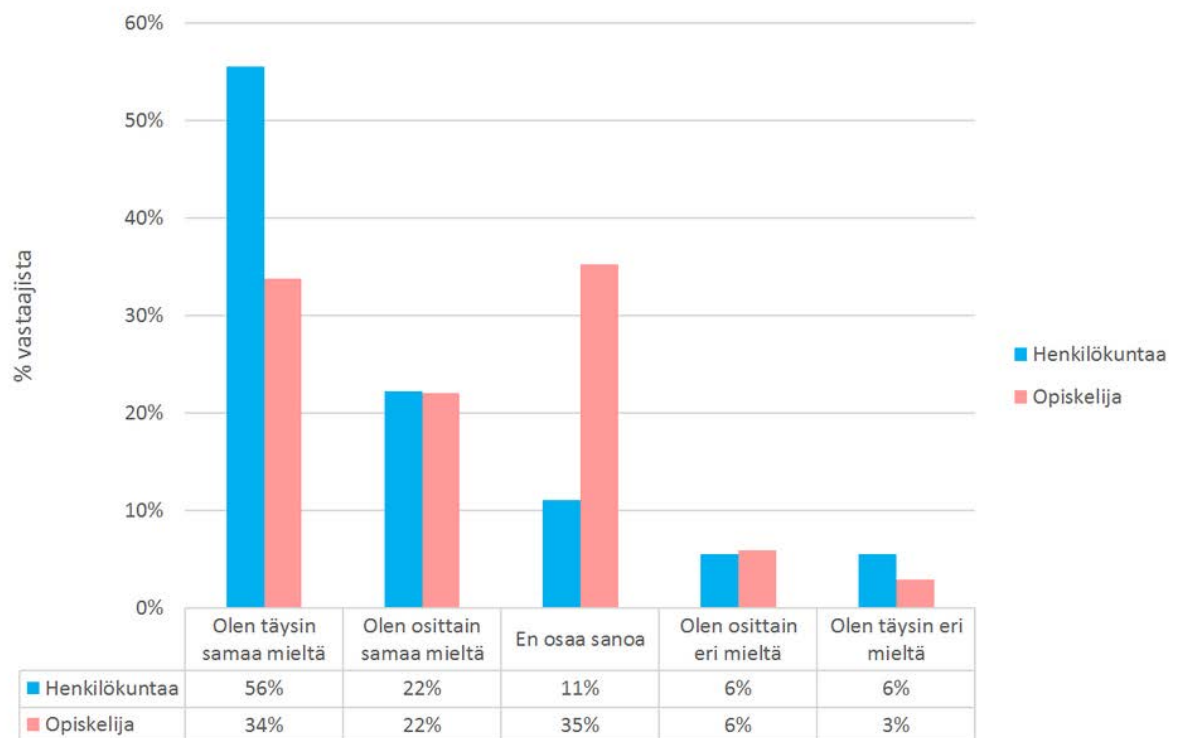

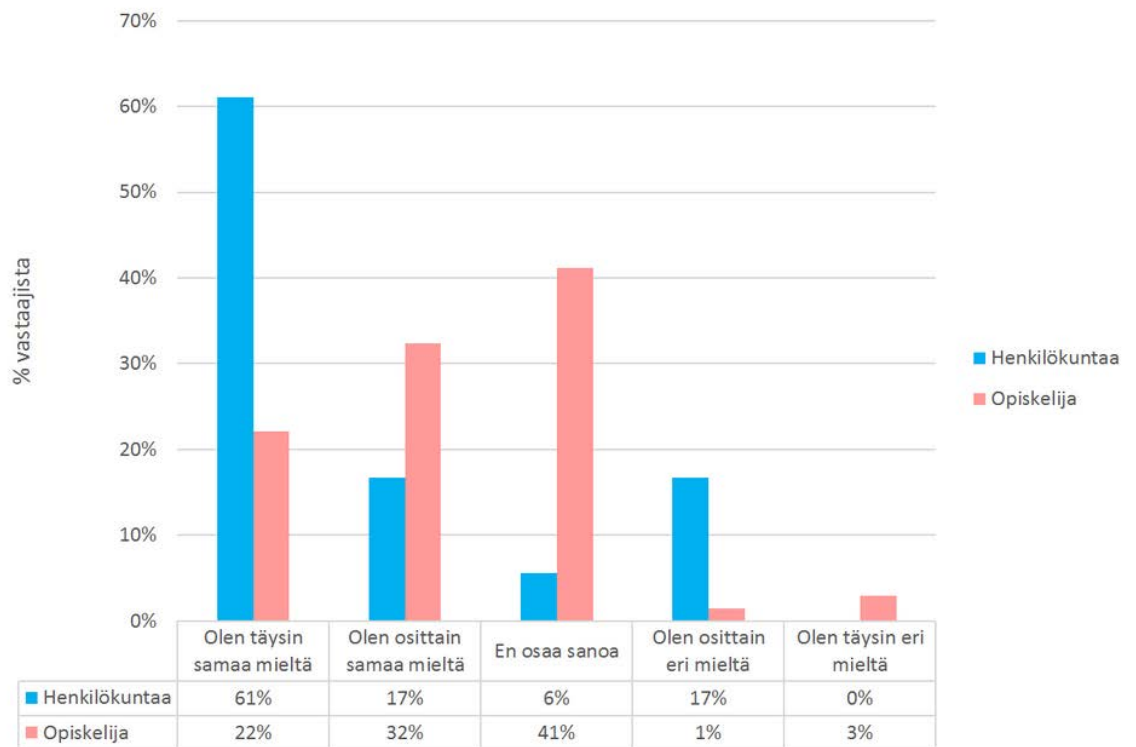
Uusissa tiloissa opiskelu/ työskentely sujuu tehokkaammin.

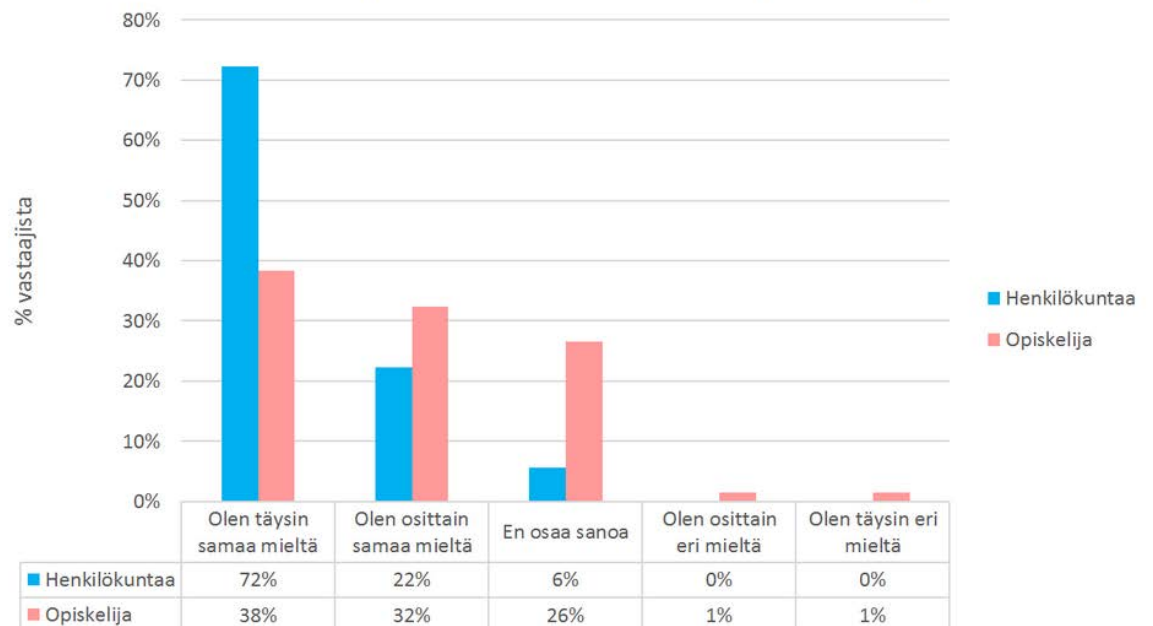
Korkeakouluyhteisön vuorovaikutus on avoimempaa.

Uudet tilat ovat parantaneet yhteisöllisyyttä.

Uusilla tiloilla on myönteinen vaikutus korkeakouluuyhteisön ilmapiiriin.

Tunnen ylpeyttä uuden kampuksen tiloista.

